

EHITUS

Fööniksi nime all tuntud mees

"Ettevõtlus on keerulisem kui sport," ütleb endine teivashüppaja ja nüüdne ehitusettevõtja **VALE-RIBUKREJEV**, kes on oma ärimeehe karjääri ajal välja tulnud mitmest keerulisest olukorrast. ▶30-31

VÄLISTÖÖJÕUD

Eelnõu lihtsustab spetsialisti värbamist

See on samm selles suunas, et Eesti muutub välismaise talendi jaoks atraktiivsemaks, ütles Skype Technologies OÜ juht **TIIT PAANANEN**. ▶10

Äripäev

Kolmapäev, 27. märts 2013
nr 60 (4717) **2,50 eurot**

↓ **EUR/USD**
1,2864

↑ **USD/EUR**
0,7774

↓ **EUR/SEK**
8,3529

↓ **NordPool**
51,52

↑ **Euribor**
0,337%

Maksuametil HUP PLEAAN

▶ Maksuameti ideed maksupettuste tõkestamiseks rabavad radikaalsusega. ▶8-9

INVESTOR

Eakas näitleja on tõsine börsihuviline

88aastane näitleja Leida Rammo peab börsiinvestoriks olemist täiesti loomulikuks. Börsiettevõtetesse võiksid investeerida kõik inimesed, leiab ta. Vaata, millised aktsiad on Rammo porfellis. ▶34

EDUKAS EESTI

Milline idee annaks Eestile kiirenduse?

Arvamuskonkurss "Edukas Eesti" läheneb lõpule. Uuri, millised kuus ideed kuulutas žürii finaalkoha vääriliseks. 10 000eurose preemia võitja kuulutatakse välja homme Estonia talveaias. ▶22-23

KUIDAS

Kui avastatakse finantspettus

Pettusekahtluse menetlus peab olema aus ja tasakaalustatud, kuid esimese asjana tuleks katsuda vähendada selle mõju ettevõttele. Äripäev annab nõu, mida teha pärast pettuse avastamist. ▶28

KOLUMN

„Eesti, kes on aastasadu suutnud toita ka teisi, ei suuda end praegu ise toita.“

LHV majandusanalüütik Heido Viitsur uurib, kas elu on parem praeguses või Pätsu-aegses Eestis. ▶32

ÄRIPÄEV 27. märts 2013

toimetaja Vilja Kiisler, tel 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

TEGIJA

Aivar Pilv
 päästis Eesti suusasangari

↑ Eilne rahvusvahelise spordiarbitraaži kohtu otsus, mis mõistis suusataja Andrus Veerpalu dopingutarvitamise süüdistuses õigeks, ei tulnud kergesti. Kogu protsess võttis aega paar aastat. Kuid Veerpalu kaitsmise enda õlule võtnud vandeadvokaat Aivar Pilv tegi ära

selle, mida ehk paljud enam ei uskunud. Positiivse dopinguproovi andnud sportlased naljalt puhata nahaga ei pääse. Loomulikult tegi Pilv oma tööd ja sai selle eest ka oma advokaaditasu. Õnneks oli meie olümpiasangaril piisavalt varakaid toetajaid, kes temasse usku ei kaotanud.

REPLIIK

Sotsidel suurim toetus

ERRi uudistetoimetuse tellitud EMORi küsitluse kohaselt hääletaks praegu 27% valijaid sotsiaaldemokraatide poolt. Keskerakonda valiks 26 ja Reformierakonda 25%. Tõsiasi, et suurimaid toetusnumbreid on võimalik saavutada opositsioonis vegeteerimisega, võiks sundida võimuerakondi peeglisse vaatama, olgu riigi või pealinna tasandil.

SOTSIDE juht Sven Mikser unistas peaministriks saamisest juba siis, kui teda veel sotside juhiks valitud ei olnud.

AJALOO ILU

Kohtusaalist vangi

Märts 2012. Harju maakohus mõistis Tallinna abilinnapea eksnõuniku Ivo Parbuse süüdi korduvas pistisevõtmises ning saadeti vanglasse kaheks aastaks ja kuueks kuuks. Keskerakondlasest Elmar Seppa karistati samas kriminaalasjas kahe aasta ja kuue kuu pikkuse vangistusega, millest pidi kohe ära kandma viis kuud. Mõlemad toimetati vanglasse otse kohtusaalist.

Hetkeseis. Elmar Sepp pääses vabadusse 30. augustil 2012. Parbuse vahi alt enne tähtaega vabanemise taotlused on tagasi lükatud.

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Investeeringimine on lihtne, alusta juba täna!

Täna Äripäeva sartsakaim lugu räägib armastatud näitlejast Leida Rammost, keda kultusfilmide “Viini postmark” ja “Noor pensionär” kaudu tunneb iga eestlane. Ent mitte kõik ei teadnud ehk seni, et aprillis 89aastaseks saav naine on tegus väikeinvestor, kelle investeeringumotsused on tuginenud peamiselt Äripäevast avaldatud materjalidele.

Investeeringimisega alustamiseks ei ole mitte kunagi liiga hilja. Ja samuti ei ole ka kunagi liiga vara. Õige aeg on just siis, kui inimeses on tekkinud arusaamine, et ta soovib ohjad elus enda kätte võtta ning kindlustada endale muretu tulevik kuldseteks mehe- või naisaastateks, samuti vanaduspõlveks, mis meil kipub enamasti tähendama kesist riigipensiooni, kehvapoolset tervist ja muret igapäevase hakkamasaamise pärast.

Midagi peab hinge taga olema. Kuigi raha pole kõik siin ilmas ja õnnetunnet osta ei saa, tähendab majanduslik sõltumatus enamasti siiski suuremat rahulolu eluga ning ka paremat tervist. Enesetunne on kindlam, kui midagi on hinge taga, teab Leida Rammo. Äripäev leiab, et oma hinge- või seljataguse kindlustamise peaks enese hooleks võtma iga inimene, olgu ta noor või vana, suure või väikese sissetulekuga.

Jah, ka väiksem sissetulek ei ole investeerimisega alustamisel takistus. Paljud praegu väga rikkad inimesed on kogenud kitsaid olusid, mis depressiooni tekitamise asemel sünnitasid hoopis tahtmise elada paremini. Häda või kitsikus teeb parimal juhul vägagi leidlikuks.

Peamine on enesele teadvustada vajadust ise oma rahalise seisust vastutada. Edasi tuleb pere-eelarve ülevaatamine realistliku pilguga ja kulude-tulude suhte kaine hindami-

„**Õnne on börsil vaja nagu eluski, aga õnn on eelkõige enda teha.**“

ne. Järgmiseks teadmiste kogumine. Vaat seda etappi ei tohi mingil juhul vahele jätta!

Kasuta Äripäeva nõuandeid. Investeeringimine ei ole midagi keerulist, nagu tihti peale arvatakse. Äripäeva lugejate käsutuses on nii täna kui ka edaspidi konkreetseid nõuandeid, mida börsil tegutsedes silmas pidada ja millest hoiduda. See pole mingi raketiteadus.

Investeeringimiseks ei pea isegi mitte kodunt välja minema. Piisab investeerimiskonto avamisest ükskõik missuguses pangas, mis kõik pakuvad ka lahkesti investeerimisenõu. Ainult panga nõuannetele muidugi lootma jääda ei maksa.

Mida rohkem teate selle ettevõtte kohta, mille aktsiaid osta plaanite, seda paremaid otsuseid olete võimeline tegema. Põhimõisted, mida algatuseks vaja tunda, on Äripäeva püsilugejale tuttavad niigi, väärtuslikku lisainfot pakuvad meie kirjastatavad käsiraamatud.

Kõige tähtsam on hirmu ületamine. Kõige tähtsam on aga üle saada hirmust, et börsil “mängimine” tähendab kohutavat riski oma viimasestki rahast ilma jääda. Riskid on muidugi alati olemas, aga neid saab teadmis- te abil hallata.

Investeeringimine on õnnemäng ainult juhul, kui seda tehakse huupi. Aktsiate ostmise pole lotopileti soetamine või raha kasiinosse viimine, kus võidu üle otsustab fortuuna. Õnne on börsil muidugi vaja nagu eluski, aga võit on siiski julgete ja tarkade päralt – aga eelkõige nende päralt, kes teavad omast kogemusest, et õnn on eelkõige enda teha.

Ä Loe Äripäevast

INVESTORILUGU “Väikeinvestor Leida Rammo aktsiaid müüa ei kavatse” tänases lehes lk 34

ottobock.
REHBAND

AS Otto Bock Estonia kuulub rahvusvahelisse üle 5000 töötajaga Otto Bocki gruppi, mille peakorter asub Saksamaal. Aktiivset ja sportlikku elustiili harastavatele inimestele suunatud mahukast kontserni tooteportfelli toimub ASi Otto Bock Estonia Tallinna tehases ortopeediliste tugi- ja soojustusside- mete tootmine, mis eksporditakse täies mahus. Selle valdkonna turuliidrina Skandinaavias on meie tuntuim kaubamärk Rehband. Eestis ulatub ettevõtte tegevus tagasi aastasse 1989 ning nüüdseks on meil rakendust leidnud üle 100 inimese.

Vaata lisaks www.ottobock.com ja www.rehband.com.

Otsime oma meeskonda muudatuste ja muutumise juhti –

PROTSESSIINSENERI

Sinu tööks on tehase protsesside pidev parendamine ja kulusäästlikuks timmimine.

Sa oled kogemustega insener ja töötanud rahvusvahelises tootmisettevõttes (veel parem, kui õmblustööstus pole Sulle võõras), valdad vabalt Microsoft Office'i tarkvara ja tunned end mugavalt CAD/CAM valdkondades. Sul on suurepärased kogemused raiskamise vähendamisel ja “muda” väljakühveldamisel. Sinu tegevus Demingi ringis ja tehniline taiplikkus on tootmis- protsessidele esmane tugi. Kui suhtled veel heas eesti ja inglise keeles, oled juhtinud projektimeeskondi ning tead, kuidas edukalt inimesi kaasata ja koolitada, siis **pakume Sulle** tõsist väljakutset ambitsioonikas ja kaasaegses meditsiini- valdkonnas tootmisettevõttes, rahvusvahelise kontserni töökogemust, eu-roopalikku töökultuuri ja väga häid tööttingimusi.

Kui tunned, et soovid tõsiselt panustada, ootame Su referent- sidega motivatsioonikirja ja CVd **kuni 26.04.13** aadressile eve.kukk@ottobock.com

Töötasu: kokkuleppel

Tööle asumise aeg: juunis 2013

Asukoht: Punane 72 / Kuuli 8, Tallinn

ÄRIKLIENDILE

Võta internet reisile kaasa!

MiNT paketiga liitujale
netipulk tasuta!

Elisa mahukas ja soodne 4G
internet tuleb Sinuga kaasa
Soome, Lätti, Leetu ja Venemaale

al **29** €
kuus

Mahud lähinaabrite juures:
Venemaa 5 GB - Soome 5 GB
Baltics 10 GB - Regional 20 GB
Lisaks ka 50 GB Eestis!

Vaata lähemalt elisa.ee/ari

Veerpalu õigeksmõistmine tõi rõõmuhõisked.

Rahvusvaheline suusaliit peab maksma kahjutasu

MARTA JAAKSON
marta.jaakson@aripaev.ee

VÄINU ROZENTAL
vainu.rozental@aripaev.ee

Rahvusvahelise spordiarbitraaži kohtu otsus vabastada suusataja Andrus Veerpalu dopingutarvitamise süüdistusest tõi Eestis paljudele rõõmu.

Kohus märkis otsuses, et kuigi mitu tegurit viitas sellele, et Veerpalu ise manustas kehavälist kasvuhormooni, tuleb WADA viigade tõttu rahvusvahelise suusaliidu süüdimõistev otsus ümber lükata.

Eesti suusaspordi toetanud Saku Õlletehase tegevjuhi Margus Kasteini sõnul on oluline, et Eesti suusasport on jälle puhta mainega.

“Kõigepealt palju õnne Andrusel ja Andrusel perele,” alustas Kastein uudise kommenteerimist. Ta rääkis, et sponsorite emotsioon on rõõmsameelne. “Meil on eestlastena hea meel ja sponsoritena ka hea meel,” rääkis ta.

Spordiala maine on puhas. Kastein ütles, et spordisõbrana on tal hea meel, et Eesti suusamine spordialana on puhta mainega.

“Aga see on veel suurema märgilise tähendusega, et spor-

diala, mida me toetame, on puhta mainega,” märkis ta.

Eesti suusatajate pikaajalise toetaja EMT juhatuse esimees Valdo Kalm oli telefonile vastates väga rõõmsameelne. “Meil on loomulikult väga hea meel, meil on EMTs fännklubi. Meil on väga, väga hea meel,” ütles Kalm heatujuliselt.

Kalm rääkis, et isegi kui Andrus Veerpalu süüdistati dopingu kasutamises, jätkas EMT suusa-

tamise toetamist ja nüüd jätkatakse seda üha paremal meelel.

Kalm nentis ka, et suusamine on Eesti rahvussport, mida ei peaks ainult ühe mehega seostama.

“Meie jaoks on suusamine rahvusspordina väga põhimõteline küsimus, selle toetamine on meie jaoks kõige olulisem,” ütles Kalm.

Ta on veendunud, et õigeksmõistev otsus annab nüüd

suusaspordi missioonile hoo- gu juurde. “See võib taas juurde tuua toetajaid, kes mingil põhjusel majanduse viletsa olukorra tõttu tagasi tõmbusid. Igal juhul on see positiivne sellele spordialale,” rääkis ta.

Võiks minna tagasi suusaellu. Kalm märkis, et suusaliit peaks Veerpalu kiiresti suusaellu kaasa-

“Nad võiksid seda kindlasti

teha, sest Andrus on tõesti kannatanud. Oleks tore teda näha kiiresti selle spordiala juures,” ütles Kalm.

Murdmaasuusatamise spordidirektor Raul Olle kommenteeris, et praegu on võimatu öelda, mida otsus suusaliidule tähendab. Plaane Veerpalu kaasamisest suusaliidu juurde ei osanud ta kommenteerida. “Kohe on ülikeeruline öelda, mis me teeme. Vaatame,” ütles ta.

PÄRAST
kohtuvõitu
võiks Andrus
Veerpalu kaa-
sata taas Eesti
suusaellu juur-
de, leiavad
toetajad. FOTO:
MIHKEL MARIPUU/
POSTIMEES/SCAN-
PIX

Tasub teada
Veerpalu saab
valuraha

**RAHVUSVAHELINE SPORDI-
ARBITRAAŽI KOHUS** otsus-
tas Andrus Veerpalu õigeks-
mõistmisel, et rahvusvaheli-
ne suusaliit peab kohtukulu-
de katteks sportlasele maks-
ma 10 000 Šveitsi franki ehk
ligi 8200 eurot.

Kommentaari
See oli teadlaste võit

MATI ALAVER,
suusatreener

**Mul on Tartu Ülikooli vilistla-
sena väga uhke tunne, et üli-
koolis on maailma absoluutse
tipu teadlasi, tänu kelle tööle
ja rahvusvahelistele kontak-
tidele see võit tuli.** See oli tead-
laste võit, see oli absoluutne
tipptase, mis võimaldas võrd-
väärselt konkureerida ja esitada
oma seisukohti maailma vasta-
vatele organisatsioonidele. Ot-
sus on väga hea mitte ainult
Andrus Veerpalule, vaid kogu
Eesti suusapordile.

Need aastad olid ennekõike
Andrusel ja tema perele väga
keerulised.

**KEVADEL ON PARIM AEG
KAITSTA OMA AUTOT
ROOSTE EEST KROWNIGA!**

Kõik liitmikud Tiivääred Rattakoopad

Mootoriruum Kroomdetailid Küljekarbid

Kütuse- ja piduritorustik Uksed

Ning palju teisi detaile!

- Kasutame spetsiaalset soolaeliminaatorit, mille abil eemaldame talve jooksul sõiduki sise- ja välispinnale kinnitunud soolad
- Teostame Krowni korrosioonivastase kaitseprogrammi kasutades spetsiaalset roosteinhibiitorit-Krown T40
- Krown T40 kaitseb auto kere korrosiooni eest ning määrab sõiduki liikuvaid detaile ja pikendab nende eluiga

www.rooste.ee

Tallinnas: Pärnu mnt 158f, +372 55 560 303, info@krown.ee | Rakveres: Narva 23f, +372 52 738 48, rakvere@krown.ee

Õhupuhasti ja -niisuti TOM

- Eriti vaikne (oma klassi kõige vaiksem)
- Võimas – kuni 480 ml/h
- Energiasäästlik – vaid 19 W/h
- Ei vaja kalleid vahetusfiltreid
- Täisdigitaalne juhtimine
- Puhastusrežiim, mis tagab toote lihtsa hooldamise
- Puhastatavad lisafiltrid, mis püüavad kinni suurema tolmu

Stadler Form

Küsi pakkumist koju või kontorisse sisekliima parandamiseks! Kirjuta juurde **ÄRIPÄEV** ja soeta õhupesur **20% soodsamalt.**

Jaehind **479 €**

Airvitamin Grupp OÜ
Kaupmehe 6, Tallinn (salong avatud E–R 9–18) • tel 642 0093 • info@airvitamin.ee

www.stadlerform.ee

Kergesti täidetevee paak

Õhuniisutuse ja -puhastuse trummel

Aroomide lisamise võimalus

VERY QUIET

VR TRANSPORT

Sinu ühendus
EUROOPAGA

Transpoint International (EST) AS
tel 620 1400, faks 620 1410
transpoint.estonia@vrtransport.com
www.vrtransport.com/ee

HONDA
The Power of Dreams

5 AASTAT TASUTA

**Korralised hooldused
Honda Liisinguga intress 0%.
Lisaks rehvid nii suveks kui talveks.**

Küsi võidupakkumist oma Honda esindusest,
küsijale ka Honda **kasko- ja liikluskindlustus** tasuta!
Sinu võit 6000 – 8000 eurot!

CIVIC

Civiliseeritud valik

ACCORD

Preemiumklass

Kombineeritud kütusekulu:
4,4–8,7 l / 100 km, CO₂: 115–201 g/km.
Pildidel on illustreeriv tähendus.

Honda Liising

Honda Liisingu tingimused: sissemakse 10%, intress 0%, periood 60 kuud, jääk 25%, lepingutasu 300 €. Krediidi kulukuse määr vara väärtuse 24 890 € puhul on 0,74%. Pakkumine kehtib kampaaniaautodele, kuni kaup jätkub. Pakkumine ei kehti 1,6-liitrise diiselmootoriga Civicu kohta. Tutvu liisingu tingimustega või konsulteerige asjatundjaga. Finantsteenuse pakkuja on AS Nordea Finance Estonia. Kindlustusteenuse pakkuja on If P&C Insurance AS.

Honda Kindlustus

Catwees OÜ Tallinn, Pärnu mnt 139, tel 650 3300; Tartu, Narva mnt 3, tel 730 0385; Pärnu, Ehitajate tee 2, tel 447 6176
Veho Eesti AS Tallinn, Paldiski mnt 100, tel 617 7080; **Agdeck-Auto AS** Jõhvi, Pargi 39, tel 332 1430; Narva, Võidu 19, tel 356 3311
ML Autoservice OÜ Kuressaare, Auriga keskus, Tallinna tn 88, tel 452 2550; **LX Motors OÜ** Viljandi, Tallinna tn 86, tel 435 5421
Vaata kampaania tingimusi www.honda.ee

Osta kindlustatud iPad 0% intressiga.

Teenuse pakkuja on IM Arvutid AS koostöös Cofi AS-iga. Pakutava järelmaksu krediitkulukuse määr on 8,68% aastas järgmistel näidistingimustel: järelmaksu summa 453,95€, osamaksete arv 12, intressimäär 0%, lepingutasu 20€, haldustasu 0€.
Tähelepanu! Tegemist on finantsteenusega. Enne lepingu sõlmimist soovitame tutvuda finantsteenuse tingimustega, konsulteerida spetsialistiga ning tutvuda krediidi kulukuse määra näidistega!

TM ja © 2013 Apple Inc. Kõik õigused kaitstud

Külasta IM Arvutid müügisalonge.
Sinu Apple'i asjatundja.

www.imarvutid.ee | Endla 45, Estonia pst 9, Narva mnt 7, Tallinn

IM Arvutid

Eesti – koht, kus elavad edukad inimesed

Hea lugeja, loetavaima ajalehena Eesti ettevõtete juhtide seas on Äripäeva visioon ambitsioonikas: luua Eestis maailma kõige informeeritum ettevõtluskeskkond. Me mõtleme seda tõsiselt. Tahame aidata teha Eestist koha, kus ettevõtjal on parimad võimalused. Riigi, kuhu tahetakse tulla ja jääda, mitte jäädavalt ära minna. Riigi, mille elanike elatustase hakkaks taas jõudsalt lähenema Euroopa keskmisele ja sealt möödagi läheks. Oleme seda väärt!

Meie auhindadega pärjatud ajakirjanikud, fotograafid, müüjad annavad endast iga päev kõik, et Äripäeva tellides saate paberi, arvuti ja mobiili kaudu infot, mis aitab teil targemaid otsuseid teha. Ja seeläbi edukam olla.

Aitäh meid lugemast ja tellimast. Hea meel on ühtlasi teatada, et lõime sellest aastast tellijale kaks eelist lisaks.

Esiteks pakume talle erihinda maailma parimate juhtimisraamatute aastakäigule. Märtsi raamat "Mida küsida oma peegelpildilt" kirjeldab, mis eristab edukaid juhte nende edututest ametivendadest. Aprillis ilmuv "Meeskond ja mina" paljastab mitu aja jooksul kinnistunud meeskonnatöö müüti. Teiseks käivitasime aadressil privileeg.aripacev.ee ostukeskkonna, milletaolist ajalehed seni Eestis pakkunud ei ole ja kust saavad osta ainult Äripäeva tellijad.

Kui Sa soovid anda tagasisidet Äripäeva kohta või pakkuda kirjutamise, pildistamise, filmimise teemat, ootan kirja aadressile meelis.mandel@aripacev.ee. Kaunist kevadet ja olge terved! Terved elanikud on iga riigi suurim vara.

Meelis Mandel
Äripäeva peatoimetaja

”Jüri Kõo: Neid ettepanekuid vaadates tekib tunne, et kogu Eesti tegeleb käibemaksupettustega.

Suurettevõtja ja tööandjate keskliidu volikogu esimehe hinnangul looksid kavandatavad muudatused kahtlustuste riiki.

ÄRIPÄEV 27. märts 2013

toimetaja Rivo Sarapik, tel 667 0181, e-post rivo.sarapik@aripaev.ee

RAHANDUSMINISTER

Jürgen Ligi ei toeta käibemaksukontot, kuid pooldab partneritest teavitamist. FOTO: RAUL MEE

VÕITLUSPETTURITEGA

Maksuamet tahab käibemaksu kogumist reformida. Pettuste vastu radikaalsed ettepanekud

PIRET REILJAN
piret.reiljan@aripaev.ee

Maksuamet pakub pettustega võitlemiseks välja radikaalsed ideed, et käibemaks liiguks tulevikus enne ettevõtjani jõudmist läbi maksuhalduri konto ja amet pääseks ligi ettevõtjate kõigi tehingute infole.

Maksuamet tutvustas oma ideid ettevaatlikult, toonitades, et tegemist on tulevikku suunatud ettepanekutega, mis vajavad arutelu. Samas tooks ettepanekute elluviimine maksuameti hinnangul igal aastal riigikassasse 110–155 miljonit eurot lisaraha. “Ainult praeguste kontrollimeetmete mahu suurendamisega käibemaksupettuste probleemi ei lahenda,” sõnas maksu- ja tolliameti peadirektori asetäitja Egon Veermäe.

Mis plaani maksuamet täpsemalt haub? Esiteks käis amet välja, et kõigi tehingute käibemaks hakkab automaatselt laekuma maksuhalduri kontrolli all olevale kontole. Seega ostjalt laekuv käibemaks läheb automaatselt maksuhalduri kontole, kust maksuhaldur vabastab raha müüjale pärast seda, kui on veendunud, et müüjal on selleks õigus.

Teise ettepaneku järgi hakkavad ettevõtjad maksuametiga jagama infot kõigi oma tehingupartnerite ja tehingute käibe kohta. See tähendab, et ettevõtete raamatupidamissüsteemid ja e-maksuameti suhtlus automatiseeritakse nii, et on või-

Tasub teada
Kaks olulist muutust

maksuameti ettepanekud

KÄIBEMAKS MAKSUMAMETI KONTOLE

Tehingute käibemaks hakkab laekuma maksuhalduri kontole – ostjalt laekuva käibemaksu vabastab maksuhaldur müüjale pärast seda, kui on veendunud, et müüjal on selleks õigus.

RAAMATUPIDAMINE TÖÖLE KOOS MAKSUMAMETIGA

Ettevõtja jagab maksuametiga infot oma tehingupartnerite ja tehingute käibe kohta. Firmside raamatupidamissüsteemid ja e-maksuameti suhtlus automatiseeritakse.

malik kokku viia kõik tehingupartnerid ja nende tehingute kogusumma.

“Tehingupartnerid ja tehingute summad läbivad riskianalüüsi, millest tulevad välja käibe varjajad, võimalikud isiklike kulutuste tegijad ja võimalikud muud kontrolli vajavad isikud,” selgitas Veermäe.

Üks ideedest juba töös. Rahandusminister Jürgen Ligi on käibemaksukonto idee suhtes skeptiline, seevastu tehingupartneritest teavitamise idee on juba töös. Käibemaksukonto nõrkusena tõi Ligi välja, et see raskendaks alustavate ettevõtete olukorda, kellel on raha vähe ja äririsk suur. “Samas teiks riigil õigus pidurdada käibemaksu tagastamist,” märkis Ligi. Käibemaksukonto idee on Ligi sõnul toores ja selle elluviimise plaani praegu pole.

Minister oli teise ettepaneku suhtes toetavam. “Tehingupartneritest teavitamine soodustaks e-arete levikut ja säästaks ka ettevõtja kulusid, maksuhalduril kuluks kontrolliks vähem aega ja maksu tagastamist saaks automatiseerida,” loetles Ligi.

Ta lisas, et idee rakendamine läheb kahtlemata nii riigile kui ka maksumaksjale midagi maksma ja selle kulu korvamist ning kogukasu tuleb veel hinnata.

Ettevõtjad kriitilisemad. “Neid ettepanekuid vaadates tekib tunne, et kogu Eesti tegeleb käibemaksupettustega,” ütles suurettevõtja ja tööandjate keskliidu volikogu esimees Jüri Kõo. Ta nentis, et selliste muudatustega hakkaksime looma kahtlustuste riiki, kus on eeldus, et kõik rikuvad seadusi.

“Me ei saa ühe sektori või veel hullem, mõne ettevõtja skeemitamise tõttu hakata uusi kohustusi laaduma kogu ettevõtlusele,” ei jaga Kõo maksuameti ettepanekutele vähimatki toetust. Suurettevõtja ei näe põhjust, miks peaks ettevõtja kõigist oma tehingupartneritest maksuametile teada andma.

Sorainen maksujuristi Tanel Moloki sõnul tundub ettepanekuid hinnates, et maksulaekumise parandamise valem on maksuameti seisukohast enda õlul lasuva halduskoormuse vähendamine, lükates osa sellest maksumaksjate õlgadele. Ta lisas, et nii käibemaksu müükidelt riigi arvele suunamine kui ka täiendavate infovormide esitamine suurendab äriühingute halduskoormust.

Kasutatavad probleemsektorites. Moloki sõnul võiks mõlemad ideed probleemkõsimuste lahendamise korral olla sobivad rakendamiseks üksnes suure pettuseohuga valdkondades. Ta lisas, et kaaluda tuleks ka teisi võimalusi, näiteks senisest laiemat pöördmaksustamise kehtestamist või lahendust, kus ostja tasub müüjale käibemaksu raha asemel maksu tagastusnõudena.

Maksumaksjate liidu juhatuse liige Lasse Lehis selgitas, et käibemaksukonto kohustuslikku rakendamist tuleks esialgu kasutada vabatahtlikuna. Tehingupartneritest teavitamist võiks Lehis sõnul aga rakendada näiteks suuremate tehingute puhul või neile, kes on lühikest aega tegutsenud või kel on hiljuti olnud seaduserikkumisi. “Kui panna selline kohustus kõigile, tekitaks see ausatele ebaõiglaselt suure halduskoormuse ja lisakulu ning oleks vastuolus maksuõiguse põhimõtetega.”

”Ainult praeguste kontrollimeetmete mahu suurendamisega käibemaksupettuste probleemi ei lahenda.

maksu- ja tolliameti peadirektori asetäitja Egon Veermäe

155

miljonit eurot lisaraha plaanib maksuamet koguda kahe idee elluviimisel.

KAANEL 9

Ä Kommentaar Tegelema peaks petturitega

MAIT PALTS
Eesti kaubandus-tööstuskoja peadirektor

Maksuameti esimese ettepaneku - käibemaksukonto - puhul on peamine probleem selle keerukus ja rakendamine reaalses elus. Praeguse info järgi see rakendatav ei ole.

Teine ettepanek – tehingute ja tehingupartneritest teavitamine – tekitab küsimusi, mida maksuhaldur selle infoga peale hakkab ning kas meetme kulu kaalub üles tulu. Eelduslikult kasvaks info maht mitu korda, kaasneksid kulud ettevõtjatele ja kasvaks maksuhalduri koormus.

Kui info liiguks automaatselt ja tõrgeteta, oleks ehk tegemist mõeldava lahendusega. Peame aga arvestama, et meie keskmine ettevõtte on kuni üheksa töötajaga mikroettevõtte, kelle IT-alane võimekus ei ole väga suur.

Käibemaksupettuste puhul on öeldud, et riskiks on paljud äsja majandustegevust alustanud ettevõtted, kes esimese as-

jana asuvad kiiresti käibemaksu riigilt tagasi küsima. Ja seda suurtes summates. Seega võiks kaaluda, kas teatud tingimustel või riskirühmade puhul pikendada käibemaksutagastuse maksimumtähtaega – piirata kiirete maksupettuste tegemise motivatsiooni ja võimalikkust, kus see oht on.

Äärmise vahendina võib kaaluda, kas rakendada veel kuskil sarnast tagatiste süsteemi nagu kütusesektoris. Need on küll oluliselt ettevõtlusvabadust piiravad meetmed, kuid kui pettuste risk ja kahju on väga suur, võivad olla õigustatud ka äärmuslikumad meetmed. Mis tahes muudatust tuleb igal juhul põhjalikult analüüsida ja hoiduda õigusküülikalt käituvate ettevõtjate täiendavast koormamisest.

Probleeme võib aidata lahendada seegi, kui tegeleda senisest aktiivsemalt ja nähtavamalt maksupetturitega – isikutega, kes skeemide tagant korduvalt tuvastatakse.

Ä Mis on mis Käibemaksupettus

OSTJA TASUB müüjale kauba eest koos käibemaksuga. Müüja jätab riigile käibemaksu tasumata ja raha liigub tagasi ostjale. Ostja deklareerib sisendkäibemaksu, kuigi pole seda tegelikult tasunud. Riik maksab ostjale sisendkäibemaksu tagasi. Käibemaksupettusega teenitud tulust kaetakse pettuse kulud, ülejäänu on petturite kasum.

Ettevõtte Majandustarkvara

Vaheta kanalit!

15 aastat
100% eestimaine
2000 klienti

Häid mõtteid ühendab Noom!

Astro Baltics
www.astrobaltics.eu

e-post: info@noom.ee
telefon: +372 628 0000

OLYMPIC ENTERTAINMENT GROUP AS AKTSIONÄRIDE KORRALISE ÜLDKOOSOLEKU KUTSE

26.03.2013

OLYMPIC ENTERTAINMENT GROUP AS, registrikood 10592898, aadress Pronksi 19, Tallinn, Harju maakond, 10124 (edaspidi **Aktsiaselts**), kutsub kokku aktsionäride korralise üldkoosoleku 18. aprillil 2013. a algusega kell 10:00 Reval Park Hotel & Casino's, Park Lounge's (Kreutzwaldi 23, Tallinn, Eesti).

Korralise üldkoosoleku päevakord on järgmine:

1. Aktsiaseltsi 2012. a majandusaasta konsolideeritud aruande kinnitamine;
2. Kasumi jaotamise otsustamine;
3. Aktsiaseltsi nõukogu liikmete ametiaja pikendamine;
4. Perioodi 01.01.2013. a – 31.12.2013. a majandusaasta aruande auditeerimiseks audiitori nimetamine.

Aktsiaseltsi nõukogu kiitis heaks üldkoosoleku päevakorra ning teeb Aktsiaseltsi aktsionäride korralisele üldkoosolekule järgmised ettepanekud:

1. Aktsiaseltsi 2012. a majandusaasta konsolideeritud aruande kinnitamine

Nõukogu teeb üldkoosolekule ettepaneku hääletada Aktsiaseltsi 2012. a majandusaasta konsolideeritud aruande kinnitamise poolt, mille kohaselt on puhaskasumi suurus 24 198 716,09 eurot.

2. Kasumi jaotamise otsustamine

Nõukogu teeb üldkoosolekule ettepaneku hääletada 2012. a majandusaasta kasumi jaotamise ettepaneku kinnitamise poolt alljärgnevalt:

- 2.1. Puhaskasumi suurus: 24 198 716,09 eurot;
- 2.2. Maksta dividendi 0,10 eurot aktsia kohta, kokku summas 15 132 950,50 eurot;
- 2.3. Kanda kohustuslikku reservkapitali: 1 209 935,80 eurot;
- 2.4. Jaotamata kasumi jääk pärast kasumi jaotamist: 10 983 611,03 eurot.

Aktsionäride, kellel on õigus saada dividendi, nimekiri fikseeritakse seisuga 3. mai 2013. a kell 23:59. Dividend makstakse aktsionäridele 15. mail 2013. a ülekandega aktsionäri pangavarvele.

3. Aktsiaseltsi nõukogu liikmete ametiaja pikendamine

Nõukogu teeb üldkoosolekule ettepaneku hääletada Aktsiaseltsi nõukogu liikmete ametiaja pikendamise poolt alljärgnevalt:

- 3.1. Aktsiaseltsi nõukogu liikme Armin Karu ametiaeg nõukogu liikmena lõppeb pärast 13.08.2013. a. Aktsiaseltsi nõukogu liikme Armin Karu ametiaega pikendatakse järgmiseks 5 (viie) aastaseks perioodiks alates 14.08.2013. a, kuni 13.08.2018. a (kaasa arvatud).
- 3.2. Aktsiaseltsi nõukogu liikmete Liina Linsi, Peep Vain'i ja Jaan Korpusov'i ametiaeg nõukogu liikmena lõppeb pärast 11.09.2013. a. Aktsiaseltsi nõukogu liikmete Liina Linsi, Peep Vain'i ja Jaan Korpusov'i ametiaega pikendatakse järgmiseks 5 (viie) aastaseks perioodiks alates 12.09.2013. a, kuni 11.09.2018. a (kaasa arvatud).

4. Perioodi 01.01.2013. a - 31.12.2013. a majandusaasta aruande auditeerimiseks audiitori nimetamine

Nõukogu teeb üldkoosolekule ettepaneku hääletada Aktsiaseltsi audiitori nimetamise ettepaneku poolt alljärgnevatel tingimustel:

- 4.1. Nimetada Aktsiaseltsi audiitoriks AS PricewaterhouseCoopers (registrikoodiga 10142876).

- 4.2. AS PricewaterhouseCoopers auditeerib Aktsiaseltsi perioodi 01.01.2013. a – 31.12.2013. a majandusaasta aruannet.
- 4.3. Aktsiaselts maksab AS-le PricewaterhouseCoopers majandusaasta aruannete auditeerimise eest tasu AS-ga PricewaterhouseCoopers sõlmitud audiitorteenuse osutamise lepingus kokkulepitud summas.

KORRALDUSLIKUD KÜSIMUSED

Pärast päevakorra, sh täiendavate punktide, ammendamist saavad aktsionärid küsida juhatuselt teavet Aktsiaseltsi tegevuse kohta vastavalt Aktsiaseltsi kodulehel <http://www.olympic-casino.com> avaldatud korrale.

Üldkoosolekul hääleõiguslike aktsionäride nimekiri fikseeritakse 11. aprillil 2013. a kell 23:59.

Koosolekule registreerimine algab koosoleku toimumise päeval, 18. aprillil 2013. a kell 09:30. Registreerimiseks palume kaasa võtta isikut tõendav dokument, aktsionäri esindajal volikiri või muu esindusõigust tõendav dokument. Vastavad volikirja ja volituse tagasisõltmise blanketid on saadaval Aktsiaseltsi kodulehel aadressil <http://www.olympic-casino.com>. Juriidiliste isikute puhul palume kaasa võtta lisaks ka kehtiv registrikaardi väljavõte. Välisriigis registreeritud juriidilise isiku dokumendid palume eelnevalt legaliseerida või kinnitada apostilliga, kui välislepingust ei tulene teisiti. Võõrkeelsed dokumendid palume esitada vandetõlgi või notari poolt kinnitatud eestikeelse tõlkega või eestikeelse tõlkega, millel notar on kinnitanud tõlkija allkirja.

Aktsionär võib enne üldkoosoleku toimumist teatada esindaja määramisest ja esindatava poolt volituse tagasisõltmisest, saates vastavasisulise digitaalallkirjastatud teate e-posti aadressil info@oc.eu või üle andes vastavad dokumendi(d) tööpäevadel kella 09:00 kuni 17:00, hiljemalt 17. aprillil 2013. a Aktsiaseltsi asukohas Pronksi 19, 3. korrus.

Aktsiaseltsi majandusaasta aruandega ning vandeaudiitori aruandega saab tutvuda NASDAQ OMX Tallinna börsi kodulehel www.nasdaqomxbaltic.com. Aktsiaseltsi majandusaasta aruandega, otsuste eelnõudega ning muude üldkoosoleku dokumentidega on võimalik tutvuda alates 27. märtsist 2013. a Aktsiaseltsi kodulehel aadressil <http://www.olympic-casino.com> ja tööpäeviti ajavahemikus 9:00–17:00 aadressil Pronksi 19, 3. korrus. Küsimusi üldkoosoleku päevakorrapunktide kohta saab esitada e-postil info@oc.eu või telefonil 667 1250. Küsimused, vastused ja üldkoosoleku protokoll avalikustatakse Aktsiaseltsi kodulehel <http://www.olympic-casino.com>.

Aktsionärid, kelle aktsiaga on esindatud vähemalt 1/20 aktsiakapitalist, võivad nõuda täiendavate küsimuste võtmist üldkoosoleku päevakorda, kui vastav nõue on esitatud kirjalikult hiljemalt 15 päeva enne üldkoosoleku toimumist, hiljemalt 03. aprillil 2013. a tööpäeva alguseks (9:00). Aktsionärid, kelle aktsiaga on esindatud vähemalt 1/20 aktsiakapitalist, võivad Aktsiaseltsile kirjalikult esitada iga päevakorrapunkti kohta otsuse eelnõu mitte hiljem kui 3 päeva enne üldkoosoleku toimumist, hiljemalt 15. aprillil 2013. a tööpäeva alguseks (9:00). Nende õiguste teostamise kord, samuti esitatud ettepanekud täiendavate päevakorrapunktide osas, põhjendused päevakorrapunktide kohta ning otsuste eelnõud pärast nende laekumist, avaldatakse Aktsiaseltsi kodulehel aadressil <http://www.olympic-casino.com>. Eelnõude ja põhjendustega saab tutvuda ka Aktsiaseltsi asukohas tööpäeviti ajavahemikus 9:00–17:00 aadressil Pronksi 19, 3. korrus.

Madis Jääger
OLYMPIC ENTERTAINMENT GROUP AS-i juhatuse esimees

PERSONALIPOLIITIKA

Välismaa spetsialisti palkamine lihtsustub.

Rõõmustavad IT- ja idufirmad

KADRI PÖLENDIK
kadri.polendik@aripaev.ee

Välismaise tippspetsialisti palkamine muutub senisest lihtsamaks ja vajaliku töötaja saab tööle nädalapäevadega, näeb ette siseministeeriumis koostatud eelnõu. Eile hommikul kooskõlastusingile saadetud eelnõu järgi lihtsustub tippspetsialistide, teadlaste-õppejõudude ja üliõpilaste Eestisse elama asumine, teatas siseministeerium. Muutuse eesmärk on eemaldada ammune kitsaskoht välismaalaste palkamises.

Seaduseelnõu koostamises osalenud Teenusmajanduse Koja tegevjuht Kristina Narusk ütles, et juba korduvalt on ette tulnud juhtumeid, kus ettevõtte on loobunud välismaise tippspetsialisti palkamisest, sest kaasneb tülikas bürokraatia.

Ebameeldiv kogemus. Naruskil on kogemus Eesti ühest edukamast idufirmast GrabCAD, kus töökohale kandideeris Austraalia kodanik, kelle värbamist oleks võinud CV põhjal kaaluda.

Kui aga selgus, et elamis- ja tööloa saamiseks ning ettevõttesse tööle asumiseks kulub minimaalselt 6–7 kuud asjaajamist, otsustati kandidaadi loobuda. “Ettevõtte ei saa nii kaua oodata. Ettevõtte on vaja see inimene palgata homme, või kui see reaalne ei ole, siis vähemalt kuu või kahe jook-

Kui talent tuleb Eestisse selleks, et siin mingi äri püsti panna, siis me peaks soodustama, et kapital ja töötajad mõlemad jääksid Eestisse.

Teenusmajanduse Koja tegevjuht Kristina Narusk

sul,” ütles Narusk. Ta lisas, et sarnaseid juhtumeid on olnud veelgi.

Kui varem võis välismaalast tippspetsialisti värbamine aega võtta pool aastat, siis edaspidi on see võimalik nädalapäevadega. Ühtlasi saab elamisloa taotleda siis, kui välismaalane on juba Eestisse kohale jõudnud.

Narusk ütles, et koja peamine soov oli välismaalaste värbamisprotsessi kiirendada. “Et poleks nii, et iga vastuse saamine ja iga samm võtaks jälle kuu aega menetlemist, või et mingisugust tüüpi elamisluba saab taotleda ainult siis, kui inimene on oma koduriigis või, vastupidi, peab lendama siia kohale. Tahtsime, et kogu protsess oleks töötaja ja tööandja suhtes kiirem ja inimlikum,” rääkis Narusk.

Välistudengitele motivatsioon siia jääda. Teine punkt, mille kohta koda eelnõusse ettepanekuid tegi, puudutas välistudengite elamislubasid. Nimelt tahetakse, et Eesti ülikoolidesse õppima tulnud välistudengid jääksid siia tööle ka pärast kooli lõpetamist.

“Tahtsime, et nende elamisloa kehtivuse aeg oleks natuke paindlikum, et nad ei peaks pärast ülikooli lõpetamist kiiresti Eestist minema lendama, vaid et meil oleks huvi sellist kõrgharitud seltskonda siia Eestisse elama jätta. Minu meelest oleks see nii ettevõtetele kui ka majandusele tervikuna asi, mida pigem soodustada,” sõnas Narusk.

Tema sõnul on lisaks oluline ka see, et Eestisse tuleks koos kvalifitseeritud tööjõuga kvaliteetne väliskapital. “Meil võiks olla huvi meelitada riiki

neid inimesi, kes toovad endaga kaasa nii ajupotentsiaali kui ka kapitali,” rääkis Narusk. Sellised erijuhtumid oleks tema sõnul samamoodi elamisloa taotlemise protsessis olemas ning neid saaks vajadusel rakendada.

“Kui talent tuleb Eestisse selleks, et siin mingi äri püsti panna, siis me peaks soodustama, et kapital ja töötajad mõlemad jääksid Eestisse ja saaksid siin ärikeskkonna mõttes arenemiseks väga soodsad tingimused,” leidis Narusk.

Ta rõhutas, et eelnõu kiire valmimine on väga positiivne, samuti kiitis ta seda, et siseministeerium kaasas koostamises palju erinevaid huvigruppe. “Tegelikult oli elamisloa seaduse tingimuste muutmine päevakorral juba 2011. aastal. See, et see on nüüd realselt tegudeni jõudnud, näitab, et trummi löömine tasub lõpuks ära.”

Uus seadus parandab paljutki. Siiski on seatud eeldus, et lihtsustatud korras saab Eestisse elama ja tööle asuda vaid tippspetsialist, kellele ettevõtte maksab vähemalt kahekordset Eesti keskmist palka.

Eelnõuga lihtsustub välismaalase ajutine, kuuni kuus kuud kestev töötamine Eestis, milleks elamisluba ei ole vaja.

Välistudengid saavad uue seaduse järgi õpingute ajal ka töötada. Eestis kõrgkooli lõpetanud muulastest tudengitel on võimalus pikemaks perioodiks Eestisse jääda ja siin tööle asuda.

Veel muutub paindlikumaks seadusemuudatust puudutavate välismaalaste pereliikmete Eestisse asumine.

SKYPE'i juht Tiit Paananen kinnitab, et välismaalaste töölevõtmise lihtsustamine muudab Eesti maailmatasemel tippspetsialistidele atraktiivsemaks.

FOTO: RAUL MEE

A Kommentaar **Eesti muutub sellega isuäratavamaks**

TIIT PAANANEN
Skype Technologies OÜ juht

See eelnõu on esimene samm selles suunas, et Eesti hakkab targalt valima inimesi, keda me siin tulevikus näha tahame, ja ühtlasi muudab ka Eesti potentsiaalselt atraktiivsemaks välismaise talenti jaoks. See omakorda on tähtis seepärast, et on terve hulk oskusi, mida meil praegu Eestis ei õpetata, küll aga läheb Eestis vaja, ja teiselt poolt on see hea

võimalus saada kiiremini targa-
maks.

Mõningane koostöö rahvusvahelise kogemusega inimestega avar-
dab ka eestlaste maailmapilti. Selline on ka muenda kogemus.

Nukramaigulised loobumised. Oleme pidanud kandidaadi värbamisprotsessi käigus loobuma. Meile nähtamatu-
tult on loobutud juba enne selle protsessi algust.

Eesti ei ole kõrge kvalifikatsiooniga talentide atraktiivne koht. Nende tööturg on kogu maailm. Riigid, kus pööratakse sellele tähelepanu, oskavad ennast sellele talentidele atraktiivseks teha. Kui meie peame andma palju lisaselgitusi ega saa olla kindlad protsessi sujuvuses, siis me ei suuda konkureerida nende teiste riikidega samal tasemel selle kõrge kvalifikatsiooniga inimese värbamisel.

A Mis on mis **Väljavõtteid välismaalaste seaduse muutmise eelnõust**

VÄLISMAALANE võib Eestis tööle asuda kohe, kui tööandja ja ta Eestis töötamise politsei- ja piirivalveametis registreerib. PPA kontrollib lihtsustatud korras Eestis töötamise registreerimise õiguspärasust. **LÜHIAJALISE TÖÖTAMISE** registreerimist võimaldatakse ettevõttele, mis on Eestis äri tegemisse investeerinud vähemalt 65 000 eurot või on te-

gutsenud 12 kuud või näitab 200 000eurost aastakäivet või maksab töötajate pealt vähemalt viiekordse Eesti keskmise sotsiaalmaksu.

ALUSTAV ETTEVÕTE saab palgata tippspetsialisti lihtsustatud korras, kui on olnud Eestis registreeritud vähem kui 12 kuud.

TIPPSPETSIALISTI lihtsustatud korras Eestis töötamise re-

gistreerimisel peab tööandja maksma välismaalasele tasu, mille suurus on võrdne tööandja põhitegevusala aasta keskmise brutokuupalgaga.

POTENTSIAALSETE Eestis alustavate ettevõtete käimalükkamise võimaldamiseks loobutakse elamisloa ettevõtluseks andmisel vähemalt 65 000 euro suuruse kapitali investeeringu nõudest.

Actual Print
www.actual.ee

TAMREX

KAS TEAD, KUI TIHTI PEAD TULEKUSTUTEID KONTROLLIMA?

2 AASTA TAGANT - tuleb kontrollida kõiki tulekustuteid
(va neid, mis asuvad sõidukis või välistingimustes)

1 AASTA TAGANT - tuleb kontrollida tulekustuteid, mida
hoiate AUTOS, veesõidukis, või välistingimustes.

MIS ON TULEKUSTUTI KONTROLL?

Tulekustuti kontroll on nagu auto tehnoülevaatus, mille käigus sooritatakse mitmed toimingud veendumaks, et ülevaatusel hetkel oleks tulekustuti töökorras. Kontrolli eesmärk on tuvastada seadme hea töökord, ohutus ning vastavus tootjapoolt ettenähtud tehniliste nõuetele. Kontrolli käigus mõõdetakse tulekustuti survegaasi olemasolu, kustutusaine laengu vastavust nõuetele, hinnatakse seadme kasutusvalmidust ja tehakse teisi tootjapoolt ettenähtud toiminguid.

MIS ON TULEKUSTUTI HOOLDUS?

Tulekustuti hooldus on nende tegevuste kogum, mille käigus pikendatakse seadme kasutusiga. Hoolduse käigus vahetatakse tulekustuti osised ja teostatakse katsed, et tuvastada tulekustuti töökord, kasutajaohutus jms.

Too tulekustuti hooldusesse kohe, kui:

- oled seda kasutanud;
- kontrolli käigus ilmnesid puudused, mis võivad seada ohtu kasutajad või seadme töökorra;
- jõuab kätte perioodilise hoolduse ja survetesti tähtaeg;

Kõik TAMREXi pulberkustutid tuleb nende eluea pikendamiseks tuua hooldusesse vähemalt iga 10 aasta tagant. Mitmete madalama kvaliteediga pulberkustutite perioodiline hooldus saabub juba 5 aasta möödudes, nii nagu vahkustutite puhul tavaks.

KES SAAB TULEKUSTUTIT KONTROLLIDA JA HOOLDADA?

Kontrolli- ja hooldustoiminguid võivad tulekustutitele teostada hoolduskeskused, millel on vastavasisuline registreering majandustegevuse registris, inspekteerimisametuse heakskiit ja tunnistus. Hoiduge juhuslike ja ebausaldusväärsete teenusepakkujate eest, kes vajalikku pädevust ei oma.

Kindla garantiimärgi tagab hoolduskeskuse kuulumine Eesti Tuleohutuspäigaldiste Hooldajate Keskkliitu (ETHK).

Kontrolli- ja hooldusnõude rikkumise eest on Tuleohutuse seaduses ettenähtud maksimaalne karistus 300 trahviühikut, juriidilise isiku puhul 3200.-€.

KUSTUTI KONTROLI SOODUSHIND:

2.99€

(Norm hind 4.60 €)

**OSTA AUTOKUSTUTI
SOODUSHINNAGA:**

1 kg, 2 kg, 3 kg
(pulberkustutid)

-10%

KAMPAANIA KEHTIB 2013 MÄRTSI LÕPUNI

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN

Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35

TARTU

Aardla 114, Ringtee 37a

PÄRNU

Riia mnt 169a, Savi 3

RAKVERE

Pikk 2

VILJANDI

Riia mnt 42a

JÕHVI

Tartu mnt 30

VÕRU

Piiri 2

VALGA

Vabaduse 39

NARVA

Tallinna mnt 19c

HAAPSALU

Ehitajate 2a, Uuemõisa

Vopak E.O.S.-i käive langes viiendiku võrra. Ust-Luga sadam kipub Eesti naftatransiiti välja suretama

HANNES SARV
hannes.sarv@aripaev.ee

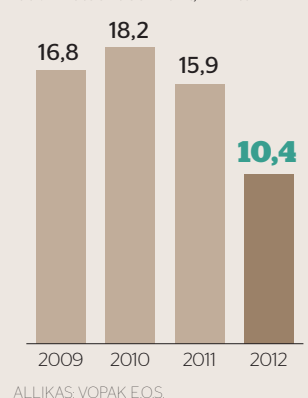
Eestit läbiva naftatransiidi kukkumine võttis suure tüki Eesti suurima naftaterminali Vopak E.O.S.-i kaubavoogudest. Põhjus on Venemaa Ust-Luga sadama käivitamises, mis vähendab kogu Eestit läbivat naftatransiiti ka edaspidi.

Eesti ühe edukama ettevõtte, korduvalt Äripäeva TOP 100 võitnud Vopak E.O.S.-i (VEOS) mullused majandusnäitajad jäid 2011. aasta tulemusele igas lõikes alla. Kaubavoog vähenes 35% ehk 15,9 miljoni tonni pealt 10,4 miljoni tonnile. Ettevõtte käive kukkus seetõttu 18% ja kulumieelne ärikasum 22%. Kui 2011. aastal teenis VEOS 220 miljoni euro suuruse müügitulu juures ärikasumina 112 miljonit eurot, siis mullu oli müügitulu 179 miljonit ning kasum 88 miljonit eurot. Samas ei mõjutanud kaubavoo vähenemine märkimisväärselt ettevõtte kasumimarginaali, mis langes 51% pealt 49%-le. Seda eelkõige põhjusel, et firma suutis vähendada kulusid ja tõsta neljandiku võrra käivet iga tonni kauba pealt, mis terminali läbib.

Kehvemad tulemused muutisid kidakeelseks. Aruande jär-

Võrdlus Maht keeras languse suunas

Vopak E.O.S.-i naftasaaduste ümberlaadimisteenuse maht, mln tonni

gi peegeldavad VEOSi nõrgemad tulemused "muutusi konkurentsiolukorras". Lisakommentaare majandustulemuste kohta VEOSi esindajad kontserni poliitika le viidates andma ei nõustunud.

Naftatransiit on vähenenud. VEOSi käibe ja kaubavoogude vähenemine on käinud samas taktis üldise Eestit läbiva naftatransiidi vähenemisega. Kui veel 2011. aastal veeti raudteel läbi Eesti 19 miljonit tonni naftat ja

naftatooteid, siis eelmisel aastal juba vaid 14,42 tonni. "Suurim osa oli selles kindlasti Ust-Luga sadamal, kus naftasaaduste maht kasvas 6,5 miljoni tonnilt 12,6 miljoni tonnile ehk rohkem, kui siin vähenes," kommenteeris Eesti Raudtee arendusdirektor Toomas Uiboupin.

Tema sõnul on tänavune aasta alanud naftasaaduste transiidi mõningase kasvuga, kuid seda ilmastiku, mitte Venemaa arvel.

Transiidiekspert Raivo Vare sõnul kasutas Ust-Luga mullu alles 60 protsenti nende kavandatud võimsusest ja see tähendab, et siinsed naftavood kuivavad veel enam kokku. "Ma arvan, et selle võrra see voog väheneb veel ja lööb eelkõige raudteed. See on aeglasem vähenemine, mitte hüppeline," märkis ta.

Tuleb muutusi teha. Vare sõnul peavad sadamad ja terminalid uues olukorras oma pro-

fili muutma. "Vopak ehitas ju mahuteid juurde. See on selleks, et teist ärimudelit rakendada, kus on vaja ladustada, mitte läbi pumbata. See pumpamine läheb Venemaale ära, midagi teha ei ole," lisas Vare.

Ka Tallinna Sadamat läbis mullu viiendiku võrra vähem kaupa kui 2011. aastal, seejuures vähenes vedellasti maht enam kui 26%. Tänavu loodab sadam kaubavoogusid mõnevõrra suurlendada.

4

korda on Vopak võitnud Äripäeva TOP 100, esikümnesse kerkis ettevõtte kuuel korral. Mulluses tabelis jõudis firma 17. kohale.

VOPAK peab rakendama teistsugust ärimudelit, et Ust-Luga mõju tasa teha. Pildil Vopaki juht Arnout Lugtmeijer. FOTO:

ANDRAS KRALLA

Sillamäe sadamas kasvasid kaubamahud mullu aga kolmandiku võrra. Sillamäe Sadama juhatuse liikme Margus Vähi sõnul on see seotud varasemate aastate investeeringutega, mida on teinud nii sadam kui ka seal tegutses terminalid.

"Naftasaadused ja süsi, neid võtab ta kindlasti Eestist ära, aga neid on võimalik asendada teiste kaubagruppidega," märkis Sillamäe sadama juht Ust-Luga sadama mõju kohta.

STOPP!

Nüüd kõigis United Motorsi esindustes BMW ORIGINAAL PIDURIKETASTE JA -KLOTSIDE VAHETUSPAKETID ERIHINNAGA!

Kampaania kehtib aprilli lõpuni allolevatele BMW mudelitele:

BMW 1-seeria	E87/E84	2003 - 2011
BMW 3-seeria	E46/E90/E91/E92/E93	1997 - 2011
BMW 5-seeria	E39/E60/E61	1995 - 2009
BMW 7-seeria	E23/E28/E65/E66	1994 - 2008
BMW X3	E83	2003 - 2010
BMW X5	E53/E70	2000 - 2013
BMW X6	E71	2007 - 2013

Kampaania ei kehti M seeria mudelitele.

BMW originaal pidurikettad ja -klotsid:

- Vastavad kõige kõrgematele materjalide nõuetele
- Tagavad töökindluse ka pärast paljusid ekstreemolukordi ja hädapidurdusi
- Toodetakse konkreetsele BMW mudelile ja pidurisüsteemile, arvestades kõiki eripärasid

Küsi lisainfot müügikonsultandilt või vaata www.bmw.ee

UNITED MOTORS

United Motors AS Tallinn, Paldiski mnt 108, tel 659 3700; Peetri, Reti tee 4, Rae vald, tel 663 0000; Tartu, Võru 242, tel 730 2870; Pärnu, Tallinna mnt 82, tel 448 1740; Kohtla-Järve, Järveküla tee 22, tel 336 4700; www.bmw.ee, www.unitedmotors.ee

United Motors

www.bmw.ee

Sõidurõõm

**Sinu ettevõtte võtab
vastu sadu tuhandeid
kaardimakseid aastas?**

**Danske Bank on loonud uue standardi:
kaardimaksete tasud arvestavad ettevõtte suurust.**

Iga ärimudel on eriline. Mõni neist põhineb suurel turuosal, mõni vähestel, kuid lojaalsetel klientidel. Danske Bank pakub uut lahendust, kus kaardimaksete vastuvõtmise tasud arvestavad Sinu ettevõtte eripäradega. Meie usume, et kaardimakse ei pea olema kallis ega paindumatu, see peab hoopis edendama Sinu äri.

Tule ja räägime, kuidas me saame Sinu ettevõtte kaardimaksed paremini toimima panna.

Võta meiega ühendust telefonil
6 752 000 või vaata
www.danskebank.ee/uus

Tutvu tingimustega www.danskebank.ee ja konsulteeeri vajadusel meie nõustajaga.

Danske Bank

New Standards

Hea aasta tõi boonuse.

Vesi veetorustike ehitajate veskile

A ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Eesti kapitalil põhinev keskkonaehtusfirma AS Terrat kasvas eelmisel aastal jõuliselt ja jõudis kasumisse, kuid tänavune aasta töötab tagasihoidlikum tulla.

Viiendiku võrra käivet suurenendanud ettevõtte aastaaruandest selgub, et heal aastal kasvasid ettevõtte kulutused töötajatele – juhtorganite tasu kerkis mullu kolm korda ning töötajatel ligi 40%.

Ettevõtte juhatuse esimees Mikk Mahlapuu selgitas tasude kasvu projektide lõppemisega seotud tulemustasudega. "Hoia-me töötajate põhipalgas sellisena, nagu on turuhind. Töötasu tõstisime eelmisel aastal 5–10%. Meil on kahe-kolmeaastased projektid ja need lõppesid eelmisel aastal," märkis ta.

Kui mullu kogunes suurem osa tööst riigihangetelt, siis tänavu tegeleb firma rohkem eratehnikate torustikutellimustega. "Keskkonnaraha väheneb ning

omavalitsustel ei ole võimalust omafinantseeringuteks. See aasta tuleb kindlasti tagasihoidlikum," märkis Mahlapuu.

Ettevõtte laiendas tänavu haaret, ostes jaanuaris kaks kolmandikku veekogude, jõgede ja järvede hooldusega tegelevast OÜst VKHT. Kolmandik ettevõttest kuulub Margus Pollile. "Kuna tegeleme keskkonnateenustega, oli see loogiline jätk. VKHT OÜ leidis meid ja siis leidsime, et võiks ühiselt jätkata," rääkis Mahlapuu.

VKHT osaluse üks müüja, OÜ Regalise omanik Marek Jassik selgitas, et VKHT kahe tegevusaasta ajal oli Euroopa Liidu toel finantseerivate projektide osakaal suhteliselt suur, aga nüüd on see muutunud. "Terrati põhitegevusega kui meie enda põhitegevus," lisas ta.

Mahlapuu ütles, et praegu ettevõtte rohkem laieneda ei plaani. Terrat tegutseb Soomes juba enam kui kümme aastat ja on kohal ka Lätis.

13,9
miljonit eurot oli
Terrati käive eelmisel
aastal, aasta varem
ulatus see 11,5 miljoni-
ni. Kasumiks kujunes
1,1 miljonit eurot.

FOTO: RAUL MEE

Ä Kommentaari See oligi teistmoodi aasta

JAAK RITSO,
Viimisi Keesvitus ASI juhatuse esimees

Kasvatasime eelmisel aastal oma käivet peaaegu 100% ja seda tänu riigihangetele.

Eelmine aasta oli lihtsalt selline aasta, kus sai võidetud palju riigihankeid, keskkonnanvesteeringute raha oli palju liikvel. See oligi teistmoodi aasta.

Mingid lepingud on sel aastal olemas, osa on veel eelmisest aastast. Sel aastal me enam nii suure käibega ei lõpeta, aga kindlasti positiivselt. Keskendume sellel aastal eratehnikatele.

See oligi teistmoodi aasta

REIGO MAROSOV,
Tallinna Vesi ASI tütar-ettevõtte Watercom OÜ juhatuse liige

Meil möödus eelmine aasta mõõdukalt hästi. Ilmselt ei olnud me nii edukad nagu Terrat, aga õnnestus siiski natuke käivet kasvada ja tegevust laiendada. Eelmisel aastal ületasime oma eesmärgi keskelt-läbi kümnendiku võrra.

Selleks aastaks on tellimusteraamat täitsa olemas, aga loomulikult tunnetame sedasama, mida kogu ülejäänud turg. Esimene positiivne laine on peatunud. Uus struktuurifondide periood algab 2014 ja me ei tea täpselt prioriteete, kuhu need fondid suunatakse.

MEIE SEISAME ETTEVÕTJATE ÜHISHUVIDE EEST. LIITU EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJAGA!

TÄHELEPANU PABERI-, PAPI-, PABERTOODETE- JA ELEKTROONIKATÖÖSTUSE ETTEVÕTTED!

www.koda.ee

Kas teie juba teate, millised on teie ettevõtte mõjud ümbritsevale keskkonnale?

Kas olete neid mõjusid kaardistanud ja negatiivsete mõjude vähendamiseks tegelenud?

Paberi-, papi-, pabertoodete- ja elektroonikatööstuse ettevõtete keskkonnateadlikkuse tõstmise projekti EURES Plus algatajaks ja rahastajaks on Euroopa Komisjon.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda pakub projekti raames koostöös erinevate keskkonnateenuste ekspertidega teie ettevõttele võimalust **tasuta** kaardistada ettevõtte tegevusega kaasnevaid keskkonnamõjusid. Teil on võimalus lasta eksperdil koostada **esmane keskkonnanõuavaatus** (*environmental appraisal report*), mille käigus kaardistatakse ettevõtte keskkonnaga seotud sisendid ja väljundid, selgitatakse välja olulised keskkonnanähtused ning nende keskkonnamõjud. Samuti tuuakse välja valdkonnad, milles ettevõtte saaks täiendavalt vähendada võimalikke negatiivseid ning suurendada positiivseid mõjusid. Kasu ettevõtetele seisneb süsteemses lähenemises keskkonnateemadele.

Samuti annab Kaubanduskoda võimaluse, kas tasuta või soodustingimustel, koostada koostöös keskkonnakonsultantidega:

- ressursiefektiivsuse audit (*resource efficiency audit*);
- keskkonnanõuavaatus vastavuse audit (vastavuse hindamine keskkonnanõuavate õigusaktide nõuetele) (*environmental liability report*);
- asukohapinnase audit (*contaminated soil audit*);
- EMS (abi keskkonnajuhitmissüsteemi juurutamisel).

EURES Plus projekti raames jagavad oma teadmisi Eesti ettevõtetele järgmised keskkonnateenuseid pakkuvad eksperdid:

- ÅF-Consulting AS www.estivo.ee;
- Christiansen Consulting OÜ www.christiansen.ee;
- Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ) www.environment.ee;
- Entec Eesti AS www.entec.ee

Konsultantidega on ettevõtjatel võimalik **tasuta** individuaalselt kohtuda.

Kui teie ettevõtte on huvitatud oma keskkonnamõjude kaardistamisest ja edasisest keskkonnanõuavast nõustamisest, võtke ühendust Eesti Kaubandus-Tööstuskodaga!

KESKKONNATEEMALISTE SEMINARIDE SARI:

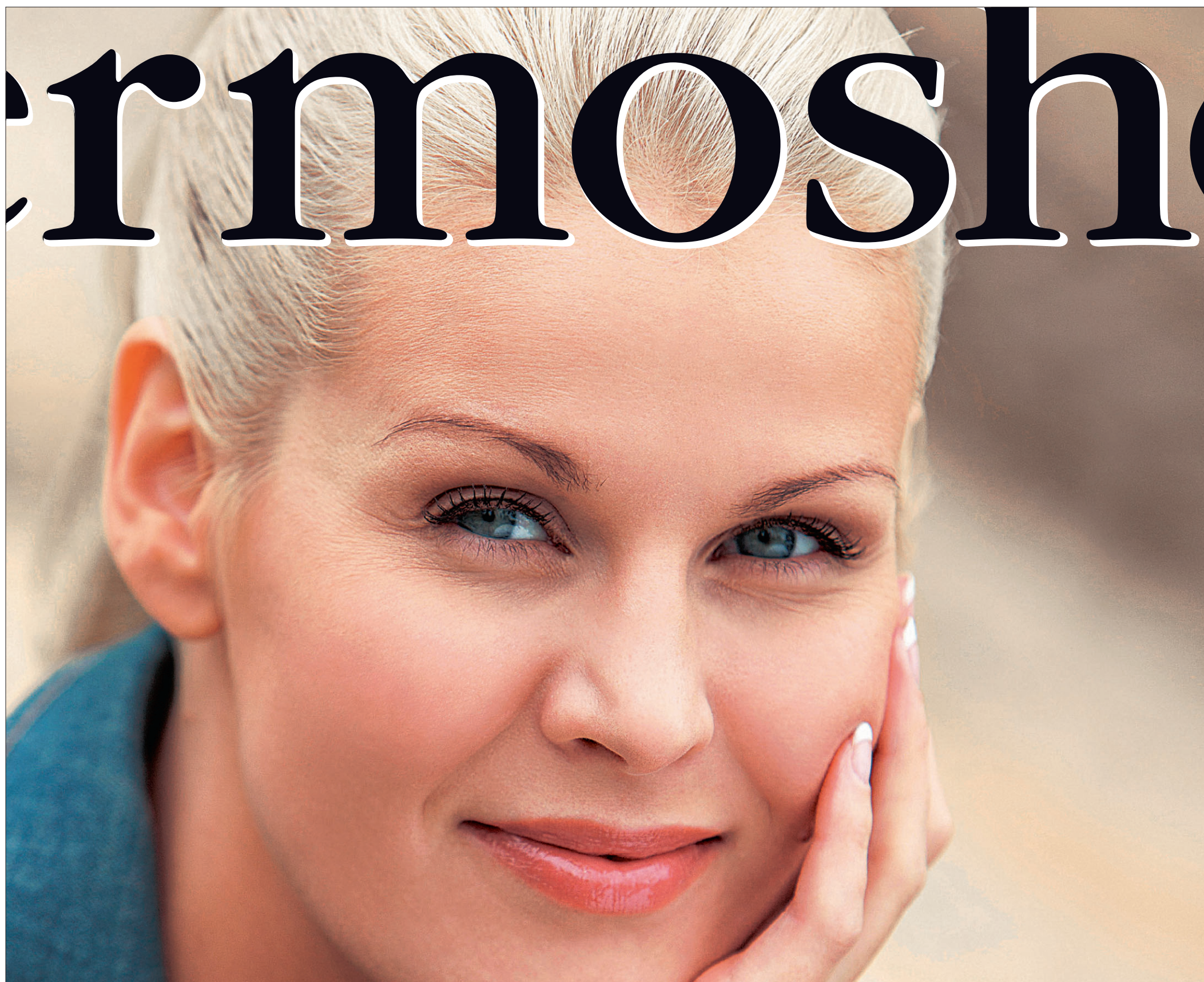
Keskkonnateemaliste seminaride sarja „**Keskkond ja ettevõtlus**” esimene seminar „**Keskkonnanõuavate mõju ettevõttele**” toimub 3. aprillil ja teine seminar „**Jäätmed – prügi või kapital**” 17. aprillil. Vt lisa Kaubanduskoda kodulehelt www.koda.ee/koolitused

Projekti raames korraldatavate seminaridega tahame aidata ettevõtjaid keskkonnanõuavate teemade orienteerumisel ning ka oma ettevõtte tegevuse keskkonnamõjust parema ettekujutuse saamisel.

Seminaridel on konsultantideks ka spetsialistid Eesti Jäätmekäitlejate Liidust, Keskkonnaministeeriumist, Keskkonnateabe Keskusest, Säästva Eesti Instituudist ja teistest pädevatest organisatsioonidest.

Lisainfo: Kristy Tättar, teenuste osakonna projektijuht
Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee • Vaata lisa: www.koda.ee/kaubanduskoja-projektid-2

Õrnalt ja hoolivalt...

Meie firma on välja töötanud ja müünud Soomes nahahooldustooteid alates 1988 aastast. Dermoshop on usaldusväärne ja kiire viis tellimaks kvaliteetseid Dermosili tooteid.

Ühtlasi pakub Dermoshop värsket informatsiooni pakutavate toodete- ja nende koostisosade kohta ning aktuaalseid artikleid nahahooldusest. Tootevalik laieneb pidevalt ning hetkel on valikus üle 230 toote. Samuti kuulub Dermoshopi tootevalikusse mitmeid lõhnaaineteta tootevariante, mis on heakskiidetud ja märgistatud Soome Allergia- ja Astmaliidu poolt.

Telli **tasuta** Dermoshopi ajakiri ja testrid, helistades tel. **600 6622** või saates e-maili klienditeenindusele **service@dermoshop.ee**

dermoshop
www.dermoshop.ee

Häid lihavõtteid!

Pühadelauale tasub võtta Kikase grill-liha.

Kikas Grilli® mõnusalt pehmed ja vähese rasvasisaldusega kerged tooted on valmistatud broileri ja kalkuni kvaliteetsest rinna- ja kintsuliha, lihatükid on paraja suurusega, tasakaalustatult maitsestatud ning maitsev pala valmib kiiresti.

KIKAS
Korralik köhutäis®

www.kikas.ee

WORLDCLASS TRAVELERS

David Beckham. A global icon who insists on perfection. Precision and style. A legend forged by accomplishments. On his wrist is the Breitling Transocean Chronograph Unitime, the ultimate traveler's watch. Manufacture Breitling Caliber B05, officially chronometer-certified by the COSC, endorsed by a 5-year Breitling warranty. High-performance selfwinding chronograph. Universal time function enabling permanent readings of the time in all 24 timezones thanks to a patented mechanism and an ultra-user-friendly crown-operated correction system. Comfort and elegance for first-class travelers. Signed Breitling.

Available in stainless steel or 18K red gold

BREITLING
1884

INSTRUMENTS FOR PROFESSIONALS™

TIME & DIAMONDS
watches -- jewellery -- accessories

30.10.–1.11.2013 15. TALLINNA TOIDUMESS

FOOD FAIR
Toidumess
Tallinn
30.10.-1.11.2013

20 AASTAT TOIDUMESSE TALLINNAS
YEARS OF FOOD FAIRS IN TALLINN

**EkspONENTIDE REGISTREERIMINE
SOODUSTINGIMUSTEL ON ALANUD!**

Toidukaubad ja joogid
Toiduainetööstuse toorained, seadmed ja abivahendid
Kaupluste seadmed, sisustus ja tarvikud
Restoranide, baaride, kohvikute sisustus, seadmed, mööbel
Suurköögiseadmed, varustus, vahendid
Pakkeseadmed, -materjalid ja -vahendid
Puhastus, hügieen, tööriistad ja jäätmekäitlus
Infotehnoloogia ja juhtimise vahendid
Toidu transpordi ja logistika teenused
Koolitus, väljaõpe, erialaorganisatsioonid ja -väljaanded
Muud alaga seotud tooted ja teenused

Info ja osavõtutingimused www.profexpo.ee/foodfair

Profexpo OÜ | Tel 626 1347 | info@profexpo.ee

Küprosest saab veelahe. Turud ikka pimeduses

Ä SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Panganduse kahjusid ei saa euroalal jätta ainult maksu-maksja kanda, selles on euro-grupi juhil õigus, kuid viis, kuidas ta sõnumi edasi andis, külvab euroalal jälle uut ebakindlust, ütles intervjuus Äripäevale Taani Danske Banki vanemanalüütik Lars Christensen.

“Mõte on ju iseenesest õige,” kommenteeris Christensen eurogrupi juhi Jeroen Dijsselblomi esmaspäevast turge väristanud intervjuud agentuurile Reuters ja ajalehele Financial Times, kus ta ütles, et Küprose juhtumist saab veelahe viisis, kuidas euroala riikides pangandusprobleeme lahendatakse. Esmalt vastutagu pangad ise, alates aktsionäridest, võlausaldajatest ja garanteerimata hoiuste omanikest – alles siis tuleb mängu maksumaksja raha. Seni on olnud valdavalt vastupidi, ent nüüd lubab turgudel rahunenud olukord julgema lahendusi, ütles Dijsselblom.

Kriisitõmbused. Probleem on Christenseni sõnul selles, et Dijsselblom sidus sõnumi Küprose juhtumiga, kus esialgses päästeplaanis oli kõik pea peale pööratud – rängim aps oli algne katse matti võtta ka garanteeritud hoiustelt ning toimida nii, tegemata vahet tugivate ja

kipakate pankade vahel. “Dijsselblomi lugu illustreerib ilmekalt, mis euroalal toimub. Puudub suur plaan ja kriisilahenduses viseldakse ikka alles edasi ja tagasi. Algselt ütles Dijsselblom, et Küpros on erand, nädal hiljem, et Küprosest saab mudel ka teiste riikide jaoks ning siis, kõigest paar tundi hiljem, et Küpros on ikkagi eriline juhtum.

“Mida turuosalisest sellisest asjast arvama peavad!” pahan-das Christensen.

Taani mudel eeskujuks. Dijsselblomi loetletud järjestus, kes ja kuidas panga probleemide korral vastutama peab, on analüütiku sõnul õige – nii on näiteks Põhjas ka toimitud. Eelkõige tehti nii Taanis, mis on oma kinnisvarakrahhist paugu saanud pangandust Euroopa riikidest kõige karmima käega saneerinud (sh oli Taani esimene riik, mis pani kahju kandma ka eelisvõlakirjade omanikud). Lisaks jagas Taani vastutust moel, mis on sealsele maksumaksjale kulu asemel hoopis väikest tulu toonud.

Taani mudel toimib ja mujal Euroopas tuleb liikuda samas suunas, ütles Christensen, taunides, et viie aastaga pole euroalal ikka pangandusprobleemidele selgemat lahendust. “Eelarve olukorra tõttu ei ole muud valikut,” ütles Chris-

KAPITALI liikumisele seatud kontroll oli analüütik Lars Christenseni sõnul üks suuremaid vigu Küprose kriisilahenduses – kuidas see laheneb, jääb alles näha.

FOTO: JULIA-MARIA LINNA

tensen. Riik saab riske võtta ainult mingi hulga ja eelarvest on võimalik kahju katta ainult teatud piirini. “Ei saa öelda, et me anname lausgarantii ning siis, kui asjad koost lagunevad, pankrotti minna.”

Nii juhtus Läti Parexiga, kus Christenseni hinnangul tulnuks panna kahjusid kandma kõik, kes jäid väljapoole garanteeritud hoiuseid. Selle asemel võttis riik üle jõe käiva koorma ja oli sunnitud IMFi ja ELi käest abi palu-

ma. Taanis on rida panku kinni pandud ilma paanikata. Pankade reitingud on küll madalamad kui Rootsi pankadel ja finantseerimiskulud kõrgemad, kuid see peegeldab reaalselt riski hindamist.

Kriitikanooled Euroopa Keskpanga suunas. Christensen oli kriitiline ka Euroopa Keskpanga suhtes. Pigem tunnustab analüütik rahaturgude rahustamise eest USA ja Jaapani keskpän-

ka, mis mõlemad leevendavad rahapoliitikat, et saada oma riigi majandusele elu sisse. Euroopa Keskpank soovastu tüürib deflatsiooni, mis raskendab ka riikide rahanduse ja panganduse saneerimist.

“Ma olen optimistlikum kui 2011. aastal, sest USA ja Jaapani keskpank teevad õiget asja. Nüüd on vaja, et ka Euroopa Keskpank liituks. Rahapoliitika võib olla väga stabiliseeriv tegur,” ütles Christensen.

1,6

TRILJONI euroga on maksumaksjad Euroopa Komisjoni hinnangul panku kriisis otse toetanud. Kaudsed toetused, garantiidena, küündivad 4,6 triljonile eurole.

 NEW THINKING.
NEW POSSIBILITIES.

IMETLE

PUUDUTA

PUUDUTA

HYUNDAI i30 AIR+

IMETLE

PUUDUTA

TUNNETA

TUNNETA

PUUDUTA

Uus Hyundai i30 Air+. Ela imelisi hetki.

Sinu rahulolu ja sõidurõõm on meile olulised. Mõeldes Sinu ootustele ja vajadustele, muutsime Hyundai i30 veel paremaks. Seda ilma hinda tõstmata. i30 Air+ rikkalikust põhivarustusest leiad nüüd püsikiirushoidja, hääljuhtimisega Bluetooth-vabakäesüsteemi, 15-tollised Hyundai originaalvalveljed ning nahkkattega rooli ja käigukangi nupu. Ikka selleks, et muuta Sinu igapäevasõidud mugavamaks ja nauditavamaks. Lisaks viie tärni vääriline turvalisus ja viis aastat garantiid. Uus Hyundai i30 Air+ – avasta ja naudi.

Hyundai i30 Air+ hind 13 990 €

i30 keskmine kombineeritud kütusekulu 3,7–6,7 l/100 km, CO₂ 97–157 g/km.

www.hyundai.ee

Läbisõidupiiranguta

AMSERV

AMSERV TÄHESAJU, Tähesaju tee 14, Tallinn, tel. 620 0940;
AMSERV PÄRNÜ, Tallinna mnt 89a, Pärnu, tel. 445 5735;
AMSERV TÜRÜ, Ringtee 32, Tartu, tel. 730 0673; www.amserv.ee

TOPAUTO

TALLINN, Sõpruse pst. 18c, tel. 667 5511; TARTU, Ilmatsalu 28, tel. 742 4677; KÜRESSAARE, Kihelkonna mnt. 8a, tel. 452 4334; VILJANDI, Suur-Kaare 69, tel. 444 8866; HAAPSALU, Tallinna mnt. 78, tel. 472 4010; RAKVERE, Narva 23c, tel. 327 0903; NARVA, Kerese 40g, tel. 356 9333; JÕHVI, Lääne 1b, tel. 339 6204; www.topauto.ee

Juhtiv veokorraldaja kasvab gasellina.

Rekordi teinud DSV Transport sihib 100 miljonit

LAURA MALLENE
laura.mallene@aripaev.ee

Eesti suurima vedude vahendaja DSV Transpordi ammu-
ne eesmärk oli jõuda käibe-
numbrini miljard krooni, mis
praegu oleks siis 64 miljonit
eurot. Eelmise aasta tulemuse-
ga see täideti.

Ettevõtte juht Jaan Lepp jäi
2012. aasta tulemustega rahu-
le. "Oli ajaloo parim aasta ja
kurtmiseks põhjust pole," sõnas
Lepp. "Samuti õnnestus täita am-
mune unistus jõuda käibega üle
1 miljardi."

Ettevõtte plaanis seda juba
mõni aasta varem, aga majan-
duskriisi oludes see teoks ei saa-
nud. 14% ehk 64 miljoni euron
kasvanud käibe juures kerkis ka-
sum kaks korda ehk 2,5 miljo-
ni euron.

**Uus eesmärk on 100 miljonit
eurot.** Uued sihid on Lepa sõnul
seotud juba euronumbritega.
"Paari-kolme aasta pärast võiks
jõuda 100 miljoni eurose käibe-
ni," ütles Lepp.

"Igapäevastes tegemistes
tahab ettevõtte järjest rohkem
kliendisuhetlust viia e-keskkon-
da, mis on pangandusega paral-
leele tuues "meie internetipank,"
rääkis Lepp. Tema sõnul saavad
kliendid veebist hinnapakumisi,
esitada tellimusi, jälgida saa-
detisi ja saada kinnituse kätte-
saamise kohta.

E-keskkond aitab Lepa sõnul
kõige mõistlikumal viisil ko-
guda veo korraldamiseks häda-
vajalikku informatsiooni ja vä-
hendab oluliselt arusaamatusi
tellija ja veokorraldaja vahel.

Ettevõtte Kopenhaageni börsil
noteeritud emafirma DSV
A/S on väljastanud aktsiaopt-
sioone DSV Transport ASI juha-
tuse liikmetele. "DSV emafirma
on pakkunud juhtivtöötajatele
optsiooniprogrammis osale-
mist alates 2005. aastast. Kuna

see programm hõlmab kõiki 70
riiki, kus DSV on esindatud, siis
optsioonide maht ei ole suur ja
see ei oma olulist osa juhtivtöö-
tajate motivatsioonipaketis," sel-
gitas Lepp.

Kasv saab tänavu lisa. "Kahjuks
pole veel kõik avaldanud oma
2012. aasta tulemusi, aga usu-
me, et DSV on praegu Eesti suu-
rim veokorraldaja. Meie turuosa
on väga raske hinnata, kuna turu
kogumahu kohta puudub adek-
vaatne informatsioon," rääkis
Lepp. Kaudseid meetodeid kasu-
tades on ta leidnud, et see võiks
olla veidi üle 10%, nii et kasva-
misruumi jagub.

2013. aasta netokäibeks on
ettevõtte majandusaasta aruan-
de järgi kavandanud 67,3 mil-
jonit eurot ja saadetiste arvaks
223 300. Veel on plaanis tagada
ISO 9001 ja 14001 kvaliteedi- ja
keskkonnajuhtimise sertifikaatide
kehtivus ning suunata kliente
DSV online-keskkonda.

**Konkurendid püstitavad re-
kordeid.** Rekordilise käibe-
numbri võivad ette näidata ka
konkurendid. "DHLil oli kõigi
aegade parim aasta, kõik näita-
jad olid rekordilised," sõnas DHL
Estonia juhatuse liige Mati Kärt.
Ettevõtte 2012. aasta käibe kas-
vas 51 miljoni euron.

Kärde sõnul aitas rekordili-
sele käibe kasvule kaasa üldi-
ne majanduskeskkond, samuti
mitu edukat projekti. Häid
tulemusi näitasid kõik kolm
DHLi äriüksust.

2013. aasta väljakutseteks
peab Kärt laiendusi ettevõttes,
jätkuvat efektiivsuse tõstmist ja
kasumlikkuse hoidmist vaata-
mata püsikulude tõusule.

Ka CF&S juht Kuno Väin tõ-
des, et võrreldes 2011. aastaga
on ettevõtte käive suurenenud.
"Konsolideeritud käive on meil
umbes 60 miljonit. Sel aastal
oleks võinud olla esimesed kuud
paremad, pole eriti roosilised,"
nentis Väin.

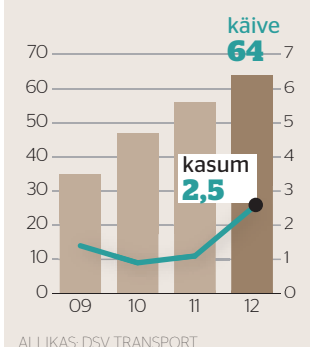
„
**Sel aastal oleks või-
nud olla esimesed
kuud paremad, pole
eriti roosilised.**

**Suurima Eesti kapitalil veokor-
raldusfirma CF&S juhatuse
liige Kuno Väin**

**LOGISTIKA-
FIRMA DSV**
Transpordi
juht Jaan
Lepp peab
oma ettevõtet
Eestimaa
suurimaks
veokorralda-
jaks, kuigi kõi-
gi ettevõtete
2012. aasta
tulemused
pole veel
tulnud.

FOTO: ERIK PROZES

Tulemused
Käive ja kasum
tõusuteel
mln eurodes

ALLIKAS: DSV TRANSPORT

Ärilaen Krediidipangast, intress 5%.

Tule räägi alla!

Võta ühendust halduriga 669 0975 või aripangandus@krediidipank.ee

Tutvu tingimustega www.krediidipank.ee, vajadusel pea nõu asjatundjaga.

Krediidipank

EHITUSTRUST

TUTVUSTUS

OÜ Ehitustrust LE on peatöövõtule orienteeritud ehituse, projektijuhtimise ja kinnisvaraarendusega tegelev ettevõtte.

Firma asutasid 2012. aastal pikka aega Eesti ehitusturul tegutsenud ehitusettevõtjad ja -juhid. Meeskonna liikmed on olnud osalised paljude ehitusobjektide juhtimisel ja tähtaegsel valmimisel kogu Eestis.

ETTEVÕTTE TUUMIK

Juhatus liikmed: Kaido Somelar ja Marko Raudsik
Nõukogu liikmed: Kalev Kase, Martin Sööt ja Raul Rebane

Ettevõtte tuumiku liikmed on koos töötanud Tartu Ehitustrusti EVs nr 1 ning ASides Linnaehitus ja Nordecon. Pikaajaline kogemus ja lihvitud meeskonnatöö tagavad üksteisemõistmise ja vastutustundlikkuse jaotuse. Samuti on tuumik usaldusväärne ja omab sidemeid uute tööde saamiseks.

TÖÖ- JA PRAKTIKAKOHAD

Ehitustrust ootab kevadel-suvel ehituseriala vanemate kursuste üliõpilasi praktikale ja ehitusinsenere tööle.

Kontaktinfo:

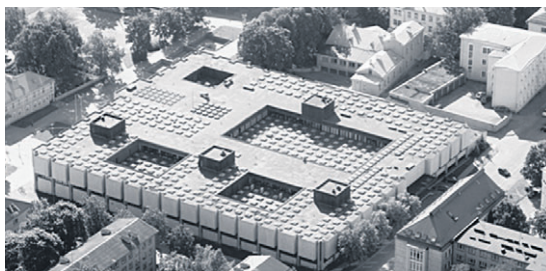
Kaido Somelar, tel 517 8081, kaido.somelar@ehitustrust.ee
Marko Raudsik, tel 514 2561, marko.raudsik@ehitustrust.ee

TÖÖS OLEVAD OBJEKTID

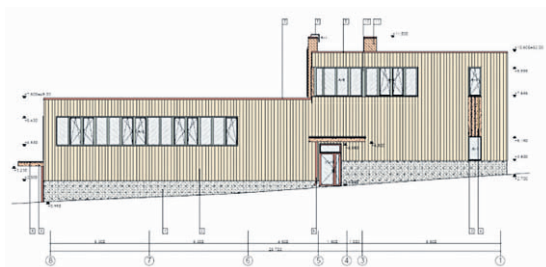
LÕUNAKESKUSE RIULPARKLA JA JUURDEEHITUS

Maht: 1700 m² + riulparkla 1600 m²
Tartu Ringtee ääres on välja kujunenud kaubanduspark, mille kandev osa on Lõunakeskus – Lõuna-Eesti populaarseim ja suurim ostu- ja vabaajakeskus.
Arhitekt: Ülo Peil

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU LUGEMISSAAL

Maht: 1700 m², riigihange
Valmib aprillis 2013.
Projekteerija: U-Disain OÜ
Arhitekt: Uko Künnap

ÄRIHOONE REBASE TN I, TARTU

IV Sammas OÜ tellimisel valmiv ärihoone
Ehitustrust teeb konstruktiivse osa ümberprojekteerimise ja hoonekarbi ehitustööd.
Projekteerimine toimub märtsis, umbes aprilli keskel algavad ehitustööd.
Netopind: 738,9 m²
Peaarhitekt: Roman Smuškin

MIKS EHITUSTRUST?

www.ehitustrust.ee

- Kiiresti arenev ettevõtte
- Karjäärivõimalus, töenäosus silma paista on suurem kui suures kontsernis
- Juhtkonna tugi
- Koolitusvõimalused, inseneri kvalifikatsiooni tõstmine
- Avar kontor, mugavad töötingimused
- Toimiv motivatsioonisüsteem
- Võimalus panustada areneva ettevõtte arengusse
- Võimalus näha peatöövõtjana ehitusprotsessi kui tervikut

audio city

suurim audiotehnika valik

DPS Dream 7"

Mahtvuslik multitouch ekraan
A13 1 GHz
4GB Sisseehitatud mälu
MicroSD kaardi pesa
Android JB 4.1

99 €
al 4 €/kuu

129 €
al 5 €/kuu

NAVON Explorer 7"

Mahtvuslik multitouch ekraan
Cortex A8 1GHz
512GB RAM
Android 4.0 ICS
HDMI väljund
GPS

DPS Dream 9"

Mahtvuslik multitouch ekraan
Cortex A8 1,2GHz
4GB Sisseehitatud mälu
Android JB 4.1

139 €
al 5 €/kuu

Navon Platinum 10,1"

Mahtvuslik multitouch ekraan
1024x600 resolutsioon
Cortex A8 1,2GHz
8GB Sisseehitatud mälu
1GB DDR3
Android 4.0 ICS
HDMI väljund

179 €
al 6 €/kuu

NAVON Explorer 7"

+ GPS navigatsioon
Mahtvuslik multitouch ekraan
Cortex A8 1GHz
512GB RAM
Android 4.0 ICS
HDMI väljund
GPS iGO Primo Lifetime (sisaldab 42 riiki)

230 €
al 8 €/kuu

270 €
al 10 €/kuu

NAVON Explorer 7"

+ GPS navigatsioon
Mahtvuslik multitouch ekraan
Cortex A8 1GHz
512GB RAM
Android 4.0 ICS
HDMI väljund
GPS iGO Primo + Venemaa (sisaldab 43 riiki)

Blaupunkt Endeavour 800, 8"

Mahtvuslik HD multitouch IPS2 ekraan
1024x768 resolutsioon
Kahetuumaline Cortex A9 1,5GHz
1GB RAM/8GB mälu
Android 4.0.4
MicroSD kuni 32GB
3G ainult 3G Dongle (ei kuulu komplekti)
Bluetooth 4.0

229 €
199 €
al 7 €/kuu

Blaupunkt Endeavour 1000, 10"

Mahtvuslik HD multitouch IPS2 ekraan
1024x768 resolutsioon
Kahetuumaline Cortex A9 1,5GHz
1GB RAM/16GB mälu
Android 4.0.4
MicroSD kuni 32GB
3G ainult 3G Dongle (ei kuulu komplekti)
Bluetooth 4.0

299 €
270 €
al 10 €/kuu

989 €
al 33 €/kuu

Microsoft Surface RT 32Gb + Keyboard

Windows RT
5 punkti multi puuteekraan
NVIDIA T30
Wi-Fi (802.11a/b/g/n)
Bluetooth 4.0
1366x768 pikslit
Kaks 720p HD kaamerat (ees ja taga)

Google Nexus 10"

32Gb WiFi
Touchscreen Tablet PC
Android 4.2.1 (Jelly Bean)

819 €
al 28 €/kuu

Amazon Kindle 6"

luger, Wifi -, 2GB, Uus ekraan, tumedas kirjas, jätab mulje, nagu loeksid päris raamatut. Võimalik salvestada kuni 1400 raamatut, toetab formate TXT, PDF, HTML, DOC, DOCX, JPEG, GIF, PNG

149 €
al 5 €/kuu

Teenusepakkujaks on Koduliising OÜ. Krediidi kulukuse määr on 14,95% aastas järgmistel tingimustel: järelmaksu summa 1000€, sissemaks 100€, lepingu periood 6 kuud, intress aastas 9%, lepingutasu 30 €. Lõplik kuumakse sõltub kliendi krediitvõimekusest ja võib erineda allolevast laenukalkulaatorist. Täpse laenupakkumise saamiseks pöördu kaupmehe poole! Krediidi periood 48 kuud.

Suurim valik tahvelarvuteid, tule ja leia endale sobiv!

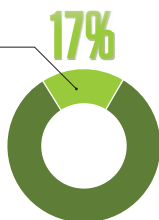
AUDIOCITY KAUPLUSED: Kadaka tee 1, Tallinn, E-R 9-19, L 10-15, tel 650 7470 Rakvere Põhjakeskus, E-P 10-20, tel 56 980 550

KEVADINE
LAOMÜÜK

Kevadiselt värske valik hästivarustatud ja soodsa hinnaga valmis Volvosid ootab Sind nüüd Info-Autos. Vaata, kui suure tüki valitud Volvo hinnapirukast saad hammustada. Ning ära unusta saadud tulu turvalisuse ja mugavuse koefitsensiga korrumtamast.

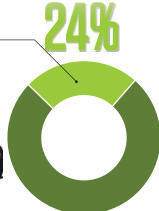
HINNAVÕIT KUNI 5 000 €

Soodushind alates 24 153 €

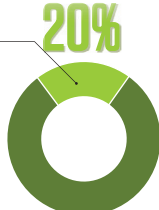
HINNAVÕIT 12 000 €

Soodushind alates 39 933 €

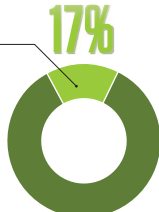
HINNAVÕIT KUNI 9 000 €

Soodushind alates 35 824 €

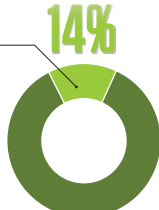
HINNAVÕIT KUNI 5 000 €

Soodushind alates 29 453 €

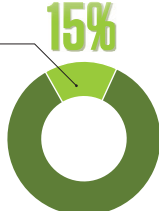
HINNAVÕIT KUNI 6 000 €

Soodushind alates 36 659 €

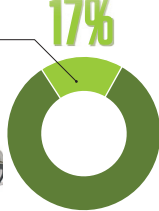
HINNAVÕIT KUNI 8 000 €

Soodushind alates 45 900 €

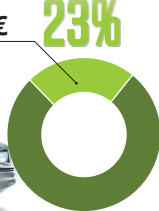
HINNAVÕIT KUNI 8 000 €

Soodushind alates 40 244 €

HINNAVÕIT KUNI 12 000 €

Soodushind alates 40 944 €

VAATA LAOAUODE LISTI
VOLVO.INFOAUTO.EE

Info-Auto

www.infoauto.ee

TALLINN Järve Pärnu mnt. 232 tel. 671 0020 infoauto@infoauto.ee
TARTU Turu 27 tel. 737 1890 tartu@infoauto.ee
PÄRNU Tallinna mnt. 89a tel. 447 2777 parnu@infoauto.ee

Pildid on illustratiivsed. Kampania kehtib 20. aprillini 2013
või kuni soodusautosid jätkub.
CO₂ heide: 94–269 g/km; Keskmine kütusekulu: 3,6–11,5 l/100 km

ETTEVÕTLUS

Magusalt
lõppev
lillekink.Emapuhkus pani
šokolaadililli looma

A VÄINU ROZENTAL
vainu.rozental@aripaev.ee

Neljanda lapsega lapsehoolduspuhkusel olev ema ja seni ajalooõpetajana töötanud Liina Lindsalu asutas Tartus OÜ Karila, mis valmistab ainulaadseid, söödavaid kinkelilli šokolaadist.

Esimesed šokolaadililled jõudsid müüki Tartu lillepoodides naistepäeval, eelmise nädala lõpus läks suurem saadetis tee ka Tallinna lillepoodidesse.

Õied ka neile, kes muidu lilledest ei hooli. OÜ Karila annab ostjale lisavõimaluse kinkida lille ka neile, kes elustatest lillest muidu väga ei hooli, näiteks lastele. “Meie lill on mälestus, mis jääb kestma kauaks ajaks või lõpeb magusalt,” muigas Karila ainuomanik ja juht Liina Lindsalu. “Nagu olen tarbijatelt tagasisidet kuulnud, lõpeb see üldjuhul magusalt ja päris kiiresti.”

Lindsalu sõnul ei seisne käsitööna valmivate lillede erilises mitte niivõrd šokolaadis, vaid selles, et lilleõis on varre otsas ja vars on samuti söödav. “Tortide kaunistusena on šokolaadist lilleõisi küll ja küll tehtud, kuid meie vormime varred šokolaadisegust, mis on vastupidav ega sula soojust käes nii kergesti,” selgitas Lindsalu ning lisas, et loomulikult ei sisalda nende lilled traati, mida sageli kasutatakse näiteks tordililledes.

Emapuhkus ajendas ettevõtjaks. Söödavat lille müüakse spetsiaalses torbikukujulises pakendis. “Kui ma eelmise aasta kevadel ideed arendama hakkasin, siis ma tükk aega ei saanud pihta, miks sellist lihtsat asja – šokolaadist lille – pole varem toodetud,” rääkis Lindsalu. “Mulle tundub, et võib-olla peitub põhjus ka pakendis. Me kaalusime ligi 50 erinevat disainilahendust, enne kui leidsime sobiva ja tehniliselt toimiva pakendi.”

Lindsalu tunnistas, et paljuskki ajendas teda ettevõtlusega tegelema tema praegune staatus. “Olgem ausad, nelja lapse kõrval töötada õpetajana ei ole majanduslikult mõttekas,” lausus ta. “Üks asi on rahaline külg ja teine on ajanappus. Ma ei taha, et magama minnes tunneksin süütunnet, et ei jõudnud oma lastega piisavalt tegelda, ja hommikul klassi ees tundis alustades tunneksin süütunnet, et ei jõudnud piisavalt tundi ette valmistada.”

Äri alustamiseks kulus 30 000 eurot. Et šokolaadist lillede tootmise idee teostuks, asus Lindsalu mullu suvel agaralt otsima toetusvõimalusi. Firma käivitamine on maksma läinud kokku üle 30 000 euro, millest 5000 eurot oli EASi starditoetus ja 16 000 eurot innovatsiooniosakute toetus. Lisaks aitas KredExi tagatud laen.

“Ega õpetaja palgast kõrvale pandud nappide säästude eest ettevõtet püsti ei pane,” ütles Lindsalu. “Toetused on siin väga suureks abiks olnud. Oluline riigi tugi on ka konsultatsiooniteenused – konsultandid tõepoolest aitavad igati.”

Põlvamaal šokolaadikomme valmistava OÜ Kõllestes Kommimeistrid ainuomanik ning juht Imre Sökk ütles, et iga uus ja innovaatiline toode turul on teretulnud. “Eriti oluline, et inimene mõtleb ise midagi uut välja, mitte et näeb, et keegi kuskil juba midagi teeb ja hakkab järele tegema,” tunnustas Sökk šokolaadist lillede ainulaadsust. “Ainus

A Kes on kes
Liina Lindsalu

NELJA lapse ema, viibib järgmise aasta aprillini lapsehoolduspuhkusel.

SENI töötas Põlva Keskkoolis ajalooõpetajana.

PEREKOND kolis Põlvamaalt ligi kaks aastat tagasi Tartusse.

LÕPETANUD Tartu Ülikooli teoloogi, pedagoogi ja ajaloolasena. Praegu õpib võrdleva poliitika magistrantuuris.

A Mis on mis
OÜ Karila

ASUTATUD 2.07.2012, ainuomanik Liina Lindsalu.

TOOTMISRUUMID asuvad Tartus, Toomemäe nõlval rendipinnal.

TÖÖL on kaks kunstnikku ja kaks kondiitrit.

ŠOKOLAADIST lillede katsetustega alustati tänavu veebruaris keskel.

ESIMENE toodang jõudis Tartu lillepoodidesse naistepäeval. Praegu müüakse söödavaid kinkelilli Tartu, Võru, Rääpi, Tallinna ja Põlva lillepoodides.

TULEVASTE klientidena nähakse ka kondiitrifirmasid.

ŠOKOLAADILILLED valmivad käsitööna, päevas suudetakse toota kuni 150 lille.

VILJANDI kultuuriakadeemia spetsialistidelt on tellitud hulgaliselt erinevaid vorme, mis võimaldavad toodangu mahutu oluliselt tõsta ja sortimenti laiendada.

PRAEGU pakutakse kahte sorti roose, gerberat, daaliat, karikakart, mooni ja kallat. Peatselt lisandub rukkilill.

PLAANIS on tulla turule nelja tootesarjaga, sealhulgas lastesarjaga.

SÕLTUVALT lillesordist kaalub kinkelill 60–90 grammi.

TOORMENA kasutatakse kuni 15 erinevat šokolaadimarki, tooteid värvitakse looduslike värvainetega.

SPETSIAALSETE pakenditega varustab Tallinnas asuv perefirma OÜ Aarspak.

SAANUD EASilt 5000 eurot starditoetust ning koos kaastaotlejatega kokku 16 000 eurot innovatsiooniosakute toetust.

KOKKU investeeritud üle 30 000 euro.

ALLIKAS: OÜ KARILA, ÄRIPÄEV

soovitus neile oleks see, et ei tasu oma toodangu hinda väga kõrgele kruvida, sest vastasel korral on toodet üliiraske müüa.”

Eri poodides ei maksa müüa. Soku sõnul pakus üks lillepoekest neile aastaid tagasi võimalust hakata tootma spetsiaalselt neile šokolaadikomme, ent nad loobusid pakkumisest. “Lillepoe tehakse emotsioonide ja kui läheneda asjale käibe tekitamise seisukohalt, siis šokolaadikomme lillepoe müüa pole meie arvates päris õige koht,” seletas Sökk. “Lillepoodide marginaalid on väga suured ja kuna me müüme oma šokolaadikomme ka toidupoodides, siis oleks suurtes kaubanduskeskustes tekkinud olukord, et meie toodang ühe katuse all müügis mitmes kohas ja suure hinnavahega,” ütles ta.

„**Ainus soovitus neile oleks see, et ei tasu oma toodangu hinda väga kõrgele kruvida, sest vastasel korral on toodet üliiraske müüa.**
OÜ Kõlleste Kommimeistrid omanik Imre Sokk

KÄSITÖÖNA valmivate lillede erilises ei seisne mitte niivõrd šokolaadis, vaid selles, et lilleõis on varre otsas ja vars on samuti söödav. FOTO: VÄINU ROZENTAL

Ä Kommentaär Söödavad lilled võiks jõuda ka e-poodi

KAISA ILVES
OÜ Järvin lillipoeketi arendusjuht

Võtsime Karila šokolaadililli naistepäeval katsena müüki mitmes Tartu poes ja tarbijate tagasiside on olnud positiivne.

Söödava lille idee on igati värskendav. Kui muidu ostab tarbija lille ja kingituseks kommi-karbi eraldi, siis nüüd on nagu kaks ühes. Selle eest on tarbija nõus ka natuke rohkem

maksma kui tavalise lille eest. Võib-olla tasuks hakata söödavaid lilli pakkuma ka meie e-poe kaudu, ehk et neid lilli saaks saata kullerteenusega. Sellel lillel on ju säilivusaeg pikem kui tavalisel.

Erinäolised šokolaadiõied

URMAS JALAKAS
OÜ Vilmi tehniline konsultant, tuntud pulmatortide tegija

Liina Lindsalu šokolaadist lilled ei ole niisama ilu pärast asjad, vaid need on hästi omad näolised ja kujunduselt

lahedad ning see annab suure eelise.

Kuna Eesti on väike ja mingi eriala õpetajaid on suhteliselt vähe, kipuvad valmistatavad tooted olema väga ühelaadsed. Lindsalu lilled on aga teistsugused ja see on tervitatav nähtus.

Mina ei pea teda konkurendiks. Ma töotan firmas, mis müüb lillede valmistamiseks vajalikku šokolaadi, ja minu töö ongi meie müüdavate toorainete ja tehnoloogiliste võimaluste nõustamine. Ma olen talle lihtsalt nõu andnud.

SHARP DX-C200

A4 koopimasin, võrguprinter, skanner

HIND: 659 €

20 koopiat mustvalgelt ja värviliselt
Multifunktsionaalne Copy / Print / Scan / Faks / Võrk
PCL5e, PCL6, Adobe PostScript3
Dupleks - kahepoolne printimine
Dokumendi söötja 35. leheline

Asume uuel aadressil Kadaka tee 36

Zebra ZM400

Zebra GK420

HINNAD ALATES 295 €

Lai valik etiketiprintereid.

Kleebisetiketid.

HINNAD ALATES 3,65 €/rull

Laos suur valik Zebra ja TEC termokilesid.

HINNAD ALATES 4,20 €/rull

Kohapeal palju häid pakkumisi!

AS RTT: Kadaka tee 36, Tallinn, tel 611 2255
e-post info@rtt.ee, Vaata lisa: www.rtt.ee

Tule EBSi Avatud Loengute Päevale!

4. aprillil 2013 on kõik huvilised oodatud EBSi Avatud Loengute Päevale. Terve päeva jooksul on võimalik tutvuda õpinguvõimalustega EBSis ning kuulata õppejõudude nädisloenguid.

Loengutest saab teada:

- miks raamatupidamine on üks peamisi mooduseid ärikommunikatsioonis
 - mida kujutavad endast teenusmajandus ja loomemajandus
 - kuidas arvutimängu abil juhtimist õpetatakse
 - miks peab iga juht ja ettevõtja tundma majandusteoriasid
- ...ja muud põnevat

Loe lähemalt www.ebs.ee

Estonian
Business
School

suurköögiseadmed
kaupluste ja ladude sisustust

Ostame ja müüme **suurköögiseadmeid**
ning **kaupluste** ja **ladude sisustust**

Lisaks pakume
köögiseadmete
hooldus-, paigaldus- ja
projekteerimisteenust

Külastage meid
Tallinnas Järve
kaubanduskeskuses
(Järve Selveriga
samas hoones)

Gastro Team OÜ | tel 609 0633 | info@gastro.ee | www.gastro.ee

TULE ÕPPIMA TTÜ TALLINNA KOLLEDŽISSE!

TTÜ Tallinna Kolledžis on võimalik õppida tasuta õppes neljal
õppekaval:

**TEEL TIPPU
TTÜ
DIPLOMIGA!**

Bakalaureuseõpe:
Rakenduskõrgharidusõpe:

Maastikuarhitektuur (3 a.);
Kinnisvara korrashoid (3,5 a.);
Majandusarvestus (3,5 a.);
Rahvusvaheline majandus ja
ärikorraldus (3,5 a.)

Loe lisaks:
www.tk.ttu.ee

Tule kohale
või helista
6 272 686
ning kindlasti
külasta ka meie
Facebooki
lehte!

Kõigi õppekavade õppeaineid on võimalik õppida ka AVATUD ÕPPES,
valides oma tempo ning koostades isiklik õpingukava, jõudes nii TTÜ
diplomini! TTÜ Tallinna Kolledži avatud õppes saab teatud õppeaineid
õppida ka vene keeles. Avatud õppes õppimine on tasuta.

FASTUVÖTT 2013

Tasuta üliõpilaskohtadele: 26. juuni – 5. juuli
Avatud õppesse: 11. märts – 29. august

**EESTI KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA**
ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

Soovid seista ettevõtjate ühishuvide eest
ja kaasa rääkida majanduskeskkonda
puudutavate otsuste tegemisel?

Liitu
Eesti Kaubandus-Tööstuskojaga!

Kaubanduskoja pea 3200 liiget annavad Eesti majandusest:

42% netokäivetest
37% omakapitalidest
37% puhaskasumitest
31% töötajatest

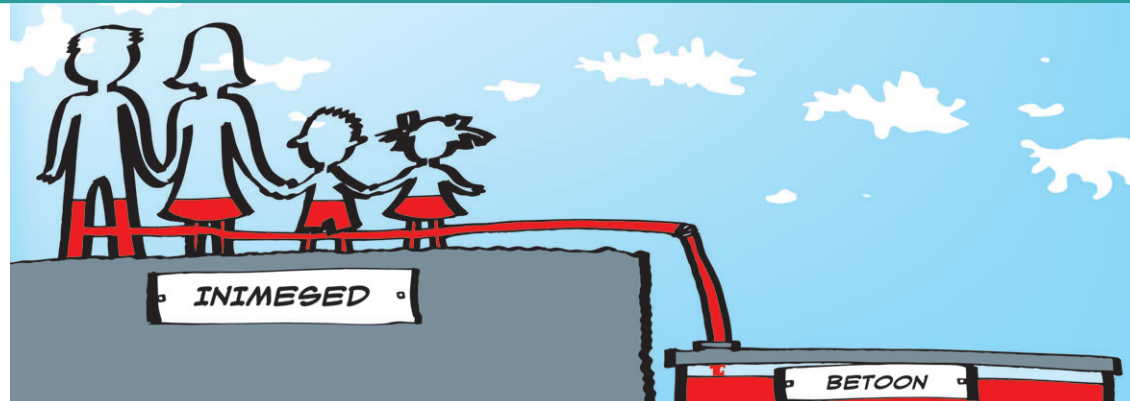

Ettevõtlustootus sinu käelaluses

WWW.KODA.EE

www.estonianexport.ee
www.unistusedellu.ee
www.talendidkoju.ee

www.konkurents.ee
www.enterprise-europe.ee
www.ettevotlusope.ee

Ä Pane tähele Eduka Eesti nominendid

JAAN PUUSAAG, Krimelte OÜ
juht: "1,5 mln eestlast aastaks
2050"

RAUL ALLIKIVI, ettevõtja: "Elamislubadega tuleb õigesti äri teha"

TARMO TANILAS,
Swedbanki vanem investeerin-
gute juht: "Eestile riigile vara-
hoidja"

ANU TAMM, ettevõtja: "Sulara-
hamaks lõpetaks pettused"

RAUL ENNUS, IT-konsultant:
"Õpetame kõik lapsed prog-
rammeerima"

HEIKI URBALA, Age McCann-
ni loovjuht: "Meie esimeseks
võõrkeeleks saagu Python"

Sponsorite lemmikud

EMT

1. Toomas Reisalu "Eesti vajab
iseseisvat majandust"
2. Raul Ennus "Õpetame kõik
lapsed programmeerima"
3. Alar Kolk "Majandusareng
sõltub välisajudest"

DANSKE BANK

1.-2. Raul Ennus "Õpetame kõik

lapsed programmeerima"; Hei-
ki Urbala "Meie esimeseks
võõrkeeleks saagu Python"
3. Jaan Puusaag "1,5 mln eest-
last aastaks 2050"
4.-5. Dmitri Jegorov "Eesti kau-
bamajad Euroopasse"; Tiit Hal-
lap "Tark töö vajab uut mää-
ratlust"

TALLINNA KAUBAMAJA

1. Anu Tamm "Sularahamaks lõ-
petaks pettused"
2. Tarmo Tanilas "Eesti riigile
varahoidja"
3.-4. Raul Ennus "Õpetame
kõik lapsed programmeerima";
Heiki Urbala "Meie esimeseks
võõrkeeleks saagu Python"

ARVAMUSKONKURSS

Väike Aleksander hakkab programmeerima niikuinii. Lennukad, kuid elulised ideed

Ä VILJA KIISLER
vilja.kiisler@aripaev.ee

Äripäeva, EMT, Tallinna Kaubamaja ja Danske Banki koostöös teoks saanud arvamuskonkurss Edukas Eesti jõuab homme Estonia talveaia pidulikult lõpuüritusel finaali, kus tutvustatakse kuut nominenti ja avalikustatakse võitjad.

Reklaamiagentuuri Age McCanni loovjuht Heiki Urbala, kes pakkus välja idee õpetada lastele koolis esimese n-õ võõrkeelena mõnda programmeerimiskeelt, räägib telefonis võidu kahe ja poole aasta vanuse pojaga, kes on parasjagu unest ärkanud ja ootab, et tema tahvelarvuti elu sisse võtaks. "Ta on selle kasutamises juba tublisti osavam kui issi," muheleb Urbala. "Mul ei oleks midagi selle vastu, kui temast saakski programmeerija." Missuguse programmeerimiskeelega väike Aleksander esimesena tutvust teeb, selle üle plaanib Urbala veel oma programmeerijatest sõpradega nõu pidada.

Alustada tuleb mudilastest. Urbala usub oma idee rakendamise vajadusse. "Algust tuleb teha ikka kõige noorematega," teab ta. "Ülikoolis on juba hilja alustada."

Ta tunnistab, et idee võib tunduda pisut liiga radikaalne. "Sama hullumeelne tundus ehk ladinakeele õpetamine esimese vabariigi ajal," mõtiskleb ta. "Ükskõik missugune programmeeri-

Ä Mis on mis Eduka Eesti arvamuskonkurss

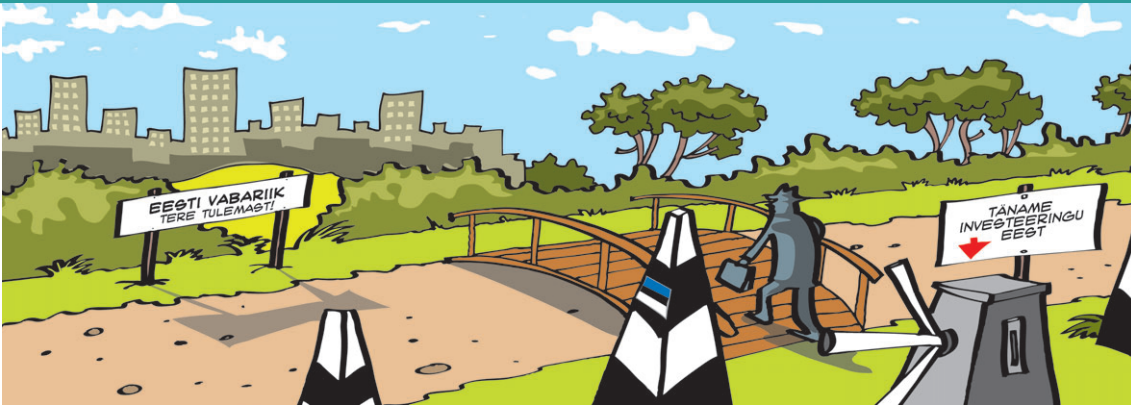
Kestis: 2012. aasta 1. juunist 1. märtsini 2013

Korraldajad ja žürii liikmed:
Äripäev, EMT, Tallinna Kaubamaja, Danske Bank
Auhinnafond: 10 000 eurot võit-
jale, teine koht 3000 eurot,
kolmas 2000 eurot
Ilmus: 86 kirjutist
Võitjate avalikustamine: 28.
märtsil Estonia talveaias

**Edukas
Eesti**

28.

MÄRTSIL ehk homme selguvad Eduka Eesti arvamuskonkursi võitjad. Jälgi tulemusi www.ap3.ee

ILLUSTRATSIIONID: ANTI VEERMAA

miskeel ongi nagu ladina keel omal ajal – seda tuleb lihtsalt õppida, et elus edukas olla.”

IT-konsultant Raul Ennus käis välja sama ettepaneku, ent leebemal kujul: eesmärk pole mitte programmeerimiskeele selgeksõppimine, vaid arvuti ning selle programmide toimimisest arusaamine. Ennus tõmbab paralleeli kirjutamise ja kirjanikuametiga. “Kirjutada peame kõik oskama, aga see ei tähenda, et kõigist peaksid tingimata kirjanikud saama,” selgitab ta. Suurema efekti saavutamiseks peaks arvutiõpe tema sõnul olema praegusest palju laiapõhjalisem. “Järgmisest kooliaastast kohustuslikuks aineks veel programmeerimist panna ei saa, aga eks need asjad käivadki etapiti,” räägib ta. Pärast artikli ilmutumist võtsid Ennusega ühendust Tiigrihüppe Sihtasutuse esindajad, kellega ta oma ideed põhjalikult arutas.

Hädariigid inspireerivad. Konkursi kõige viljakam autor on Swedbanki vanem investeringute juht Tarmo Tanilas, kes saatis konkursile neli lugu, mis kõik sobisid avaldamiseks. Üks neist, vägagi diskuteeritavaks osutunud eraisiku tulumaksu kaotamise idee, maabus toimetuse postkasti sügaval jõuluajal, mil tegus elu oli üsna välja surnud. “No mul oli siis lihtsalt aega kirjutada,” muigab Tanilas. “Aga algallikad ei olnud kõige paremad. Kui ma selle loo nüüd uuesti kirjutaksin, siis jääksin idee juurde, aga pakuksin välja paremad katteallikad.”

Kui Tanilas peaks ise välja valima ühe idee neljast, siis valiks ta sellesama, mis oli nominatsiooni vääriline ka žürii meelest: luua riigi varahoidja amet. See mõte ei sündinud Tanilase peas mit-

te niivõrd Eesti näidet silmas pidades – tema meelest pole Jürgen Ligil rahandusministrina häda midagi –, vaid Euroopas, eriti Lõuna-Euroopas ringi vaadates. “See pendel käib ühest servast teise: kord on võimul parem-, kord vasakpoolsed, ja kurb on vaadata, kui ühel hetkel hoitakse kokku ja kärbitakse meeletult, aga siis tulevad võimule teised inimesed, kellel on teistsugused vaated, ja siis on riigid kohe löögi all,” kirjeldab autor. “Parem süsteem oleks selline, kui poliitikutel oleks piir ees, millest nad üle minna ei saa. See oleks natuke nagu ettevõtte juhtimine. Kui eraisik elaks nagu riik, oleks ta ju varsti pankrotis. Riigiga ei tohi niimoodi mängida.”

Ametlikult liiga radikaalne mõte. Ettevõtja Raul Allikivi idee ajada “õigesti” elamislubade äri on seotud tema varasema tööga majandusministerruumis. Õige äri käib Allikivi idee järgi nii, et Eesti elamisloa soovivalt Venemaa või Hiina rikkurilt ei tule nõuda mitte mõne vanalinna korteri ostmist, vaid investeringut Eestis registreeritud riskikapitalifondi. “Ettevõtjatel on elamislubade teema alati väga teravalt päevakorral olnud, aga ametlikuks esitamiseks tundus see idee küll ministerruumis töötades liiga radikaalne,” naerab Allikivi, kelle hinnangul on riskikapitalistidel idee rakendamiseks vajalik kogemus olemas. Ta eelistab Kanada ja Singapuri eeskujul, kus elamisloa eest samuti ettevõtlusse investeerimist eeldatakse. “Nii et see ei ole tegelikult originaalne mõte, vaid pigem laialdane rahvusvaheline praktika,” tunnistab ta.

Äripäev avaldas arvamuskonkursi Edukas Eesti raames 86 kirjutist.

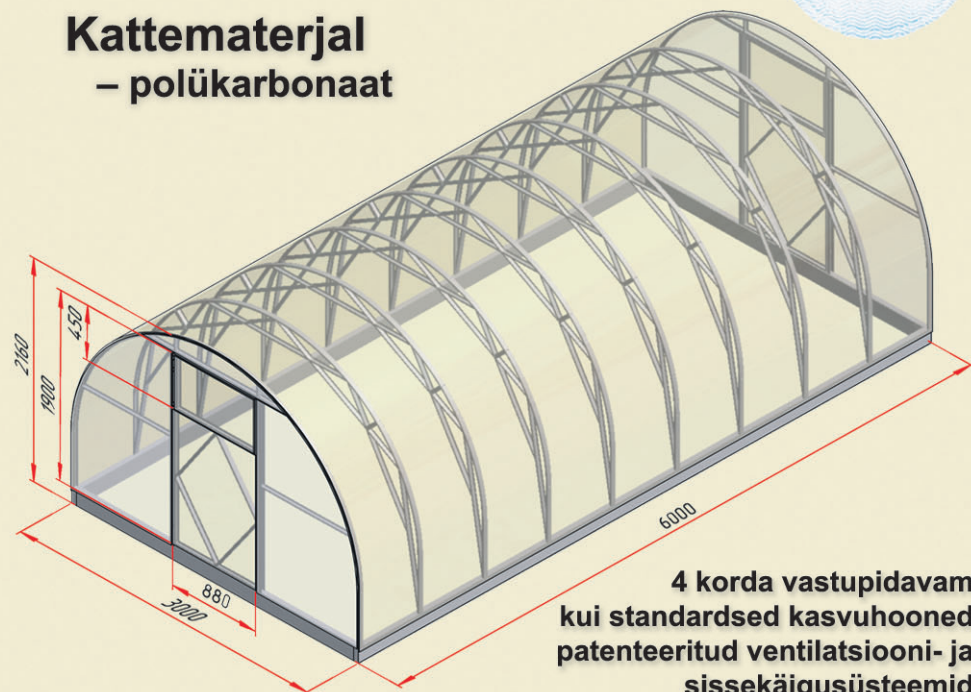
KAMPAANIA

tasuta kohaletoimetamine
üle kogu Eesti

TOOTJA HEIKKINEN

Kattematerjal
– polükarbonaat

4 korda vastupidavam
kui standardsed kasvuhooned,
patenteeritud ventilatsiooni- ja
sissekäigusüsteemid.

Polükarbonaadist kasvuhoonete müük

Paigaldame Teile sobival ajal.

Kohaletoimetamine ja paigaldus tel 50 63 720

Teostame ka eritellimusi vastavalt kliendi poolt etteantud mõõtudele!

Lisavarustusena pakume liugavasid (nihutatavaid framuuge külgedele ja katusele). Ei vaja lumest puhastamist, sest kasvuhoone on ette nähtud karmideks lumerohketeks talvedeks. Heikkinen OÜ. Rohuneeme tee 1/15, Viimsi, Estonia. info@ecoslider.com www.ecoslider.com

Sõida ühendatuna

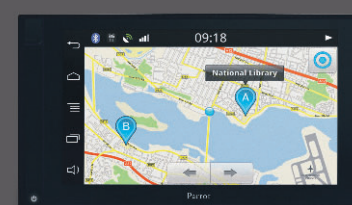
Parrot esitleb esimest multimeedia sarja «kõik ühes» lahendust autosse.

Ühendudes autos interneti saate võimaluse kasutada erinevaid juhi abi programme*, navigatsiooni ja muusika kuulamist ning otsingut hääljuhtimisega. Lisaks saate kuulata interneti raadiot ja teha käedvaba telefonikõnesid. Kunagi enne ei ole autosõit olnud niivõrd nauditav!

Parrot
ASTEROID Tablet 379€

Parrot
ASTEROID Smart 599€

Parrot
ASTEROID Classic 329€

Parrot
ASTEROID Mini 269€

Maaletooja: R&P Grupp OÜ
tellimus@rpgrupp.com
Tel. 650 7470

www.audiocity.ee

* Allalaetavad Asteroid Marketist

The Bluetooth word mark and logos are owned by the Bluetooth SIG, Inc. and any use of such marks by Parrot S.A. is under license. The Parrot Trademarks appearing on this document are the sole and exclusive property of Parrot S.A. All other trademarks are the property of their respective owners. All Rights reserved. Visual, description and specifications are not contractual. Product specifications may change without prior notice. Parrot S.A. - RCS PARIS 394 149 496.

Parrot

Jaan Tallinn: ettevõtja peaks võtma rohkem vastutust

Ä INGA JAKOBSON
ingajakobson@aripaev.ee

Skype'i loojate hulka kuuluv Jaan Tallinn rääkis Tallinnas toimival rahvusvahelisel idufirmade konverentsil Skype'ist saadud õppetundidest ja kutsumaoori ettevõtjad teadvustama enda rolli ühiskonna arengu eestvedamises.

“Ettevõtjana oled kui autojuht: tuleb hoida rooli ja suunduda õnne poole, seejuures mäletades, et vastutad tagaistmel reisiva maailma eest,” lõpetas Tallinn oma kõne MIT GSW konverentsil. “Praegu investeerib inimkond rohkem raha huulepulka-de teadusse kui mõtleb, kuidas järgmine sajand üle elada,” ütles Tallinn.

ETTEVÕTJA Jaan Tallinn, üks Skype asutajatest. FOTO: ASILEE

Ä Tasub teada Tegelikkusel on sinust rohkem kujutlusvõimet

ÄRA OLE AMÕÖB. Mõtle oma peaga. Ühiskond ja eksperdid eksivad. Ära usalda pimedalt ühiskonna trende ega ekspertide arvamust. Ära tee asja ainult selle pärast, et see toob garanteeritud kasumi.

ALTERNATIIV. Tööta selleks, et mõjutada maailma arengut positiivselt. Hoolitse, et su mõju oleks maksimaalne.

OLE LOOV. Terve mõistus on tihti liiga turvaline. Inimesed ei julge mõelda väljaspool ettemääratud piire. Paljud eksperdid piirduvad tavapäraste lahenduste ja teadaolevate arvamusetega.

MÕTLE TURVALISUSELE. Alusta lihtsast ohutuseeskirjast. Piltlikult öeldes: kinnita turvavöö. See ei pruugi alati päästa, aga see parandab šansse.

Suurenda inimkonna võimalusi ja vähenda riske. Päästa kõigepealt enda elu, siis päästa ka teisi.

VÄLDI LIIGSET ENESEKINDLUST. Elu on ettearvamatu. Ole alandlik. Tulevikku ei ole võimalik ennustada. Rakenduse arendamisel arvesta, et teda võivad mõjutada teised tehnilised lahendused.

KINDLUST, ET EHITAD LAHENDUSISSE OHUTUSE PIIRANGUD. Lisaks garanteeri, et sul oleks reservkoopia ohutus kohas. Ole valmis, et tegelikkusel on sinust rohkem kujutlusvõimet. See kindlasti üllatab sind. **VÄIKE MUUDATUS VÕIB KAASATUUA SUURE PROBLEEMI.** 2007. aasta augustis oli Skype kaks päeva maas. Skype'i arendajad eeldasid, et nende võrgustiku

arvutid ei lülitu kõik ühel ajal välja. Neil oli turvalisust ja stabiilsust tagav lahendus olemas juhuks, kui mõned üksikud arvutid välja lülituvad. Siis aga hakkas Windows ühel hetkel kõikide kasutajate arvuteid sünkroonselt uuendama – kord kuus ja samal ajal. Operatsioonsüsteemi järjekordne turvalisuse uuendus mõjutas kõiki Skype'i masinaid samal ajal, süsteem oli halvatud ja polnud võimaline end ise taastama. Õppetund: ära kunagi eelda, et olukord on täielikult sinu kontrolli all. **SUURENDA MAAILMA ÕNNE.** Ole rõõmus ja naudi. Tihti ei väärtustata oskust lõbutseda. “Inimesed on harva edukad, kui nad ei tunne rõõmu oma tegudest,” on öelnud Dale Carnegie.

Nordea

Nordea 1, SICAV

Société d'Investissement à Capital Variable (avatud investeerimisfond)
562, rue de Neudorf, L-2220 Luksemburg
R.C.S. Luxembourg B 31442

TEADE AKTSIONÄRIDELE

Käesolevaga teavitatakse Nordea 1, SICAV (edaspidi ettevõtte) aktsionäre järgnevatest muudatustest ettevõtte prospektis (edaspidi prospekt), mis jõustuvad alates 29. aprillist 2013 (edaspidi jõustumiskuupäev), välja arvatud juhul, kui üksikutele muudatustele kehtestatakse käesolevaga erinev jõustumiskuupäev.

Ettevõtte teatud allfondidesse puutuvad muudatused:

- Nordea 1 – European Alpha Fund
Allfondi uueks nimeks saab Nordea 1 - European Opportunity Fund.
- Nordea 1 – Emerging Market Blend Bond Fund
Erandina peatüki 5 sätetest võib selle allfondi mõnede maandatud aktsiaklasside riskide maandamise tase katta vahetuskursi riski selle allfondi baasvaluuta ja vastava denominatsioonivaluuta vahel üksnes osaliselt.
- Nordea 1 - Emerging Market Corporate Bond Fund, Nordea 1 - European High Yield Bond Fund, Nordea 1 - European High Yield Bond Fund II, Nordea 1 - Global High Yield Bond Fund, Nordea 1 - International High Yield Bond Fund, Nordea 1 - Low Duration US High Yield Bond Fund, Nordea 1 - North American High Yield Bond Fund ja Nordea 1 - US High Yield Bond Fund
Nende allfondide puhul sätestatakse, et need võivad investeerida Määrusele S vastavatesse väliakirjadesse.

- Nordea 1 – Emerging Markets Focus Equity Fund
Allfond võib investeerida aktsiagigustesse ning käesolevaga tehakse viide osalus tõenditele (India osalusertifikaadid).
- Nordea 1 – European Covered Bond Fund
Lause „Kõigil allfondi poolt ostetud väärtpaberitel peab iga ostu hetkel olema Standard & Poor's, Moody's või Fitch reiting AA-/Aa3 või kõrgem.“ asendatakse lausega „Kõige rohkem 10% allfondi koguvarast võib investeerida väliakirjadesse, mille reiting on madalam kui BBB-/Baa3 ja/või reitinguta väliakirjadesse.“
- Nordea 1 – Danish Kroner Reserve, Nordea 1 - Norwegian Kroner Reserve ja Nordea 1 - Swedish Kroner Reserve
Kustutatakse viide investeringutele rahaturu instrumentidesse.

- Nordea 1 – Nordic Equity Small Cap Fund
Allfondi võrdlusindeksiks määratakse Carnegie Nordic Small Cap Indexi asemel Carnegie Small CSX Return Nordic. Jõustumiskuupäeva erandina rakendub see muudatus 30. aprillil 2013.
- Nordea 1 – North American All Cap Fund
Võrdlusaluse täielik nimi on nüüd *Russell 3000 – Net Return Index*. Lisaks luuakse spetsiaalselt selle allfondi jaoks uus aktsiaklassi tüüp: F-aktsiaklass dividende mitteraksete institutsioonilise aktsiaklass, millel on tulemustasu ning mille baasmääraks on Russell 3000 Index.

- Nordea 1 - North American Small Cap Fund
Võrdlusaluse täielik nimi on nüüd *Russell 2000 – Net Return Index*.
- Nordea 1 – Stable Equity Long/Short Fund
Baasmääraks saab MSCI World – Net Return Indexi asemel Euribor 1M ning börsil kaubeldavatesse fondidesse investeerimise piirmäär tõstetakse 5%-lt 10%-le allfondi puhavarast.
- Nordea 1 - Danish Kroner Reserve, Nordea 1 - Norwegian Kroner Reserve ja Nordea 1 - Swedish Kroner Reserve
Kustutatakse viide investeringutele rahaturu instrumentidesse.

Lisaks teavitatakse aktsionäre järgmistest Ettevõttega seotud muudatustest prospektis:

Kogu prospektis, välja arvatud fondide Nordea 1 - Heracles Long/Short MI Fund, Nordea 1 – Multi-Asset Fund ja Nordea 1 – Multi-Asset Plus Fund sõnastatakse ümber kõik viited tuletisväärtpaberitele allfondi tasemel (st prospekti 4. peatükk) järgmiselt, sõltuvalt sellest, kuidas tuletisväärtpabereid kasutatakse:

- kui neid kasutatakse riskide maandamiseks:
„Selle allfondi puhul on tuletisväärtpaberite kasutamine piiratud riskide maandamisega. Tuletisväärtpaberite kasutamist ettevõttes kirjeldatakse täpsemalt peatüki 8 "Investeerimispiirangud" lõigus II "Finantstuletisinstrumentide kasutamine";
- kui neid kasutatakse riskide maandamiseks ja tõhusaks portfelli juhtimiseks:
„Selle allfondi puhul on tuletisväärtpaberite kasutamine piiratud riskide maandamisega ja tõhusa portfelli juhtimisega. Tuletisväärtpaberite kasutamist ettevõttes kirjeldatakse täpsemalt peatüki 8 "Investeerimispiirangud" lõigus II "Finantstuletisinstrumentide kasutamine“;
- kui neid kasutatakse investeerimiseks ja riskide maandamiseks:
„See allfond võib kasutada tuletisväärtpabereid investeerimisstrateegia osana või riskide maandamiseks. Tuletisväärtpaberite kasutamist ettevõttes kirjeldatakse täpsemalt peatüki 8 "Investeerimispiirangud" lõigus II "Finantstuletisinstrumentide kasutamine“;
- kui neid kasutatakse investeerimiseks:
„See allfond võib kasutada tuletisväärtpabereid investeerimisstrateegia osana. Tuletisväärtpaberite kasutamist ettevõttes kirjeldatakse täpsemalt peatüki 8 "Investeerimispiirangud" lõigus II "Finantstuletisinstrumentide kasutamine“;
- kui neid kasutatakse investeerimiseks, riskide maandamiseks ja tõhusaks portfelli juhtimiseks:
„See allfond võib kasutada tuletisväärtpabereid investeerimisstrateegia osana, riskide maandamiseks või tõhusate portfelli juhtimise tehnikate rakendamiseks. Tuletisväärtpaberite kasutamist ettevõttes kirjeldatakse täpsemalt peatüki 8 "Investeerimispiirangud" lõigus II "Finantstuletisinstrumentide kasutamine“.

Kogu prospektis ning allfondi tasemel viitab lõik „Minimaalne märgitav, konverteeritav ja hoitav kogus“ nüüd mõningate aktsiaklasside minimaalse investeringusumma osas korrektselt prospekti 5. peatükile (6. peatüki asemel).

2. peatükki „Definitsioonid“:

- on lisatud järgmine definitsioon „Tuletisväärtpaberid/tuletisinstrumentid“: „Finantsinstrumentid, mille väärtus sõltub alusvara väärtuse muutumisest, kusjuures nimetatud väärtuse muutus ise on põhjustatud finantsinstrumendi, sh vabalt võorandatava väärtpaberi (defineeritud allpool), kauba hinna, intressimäära, välisvaluuta vahetuskursi, krediidiriski, tururiski või finantsindeksi hinna muutumisest. Sellised tuletisväärtpaberid võib jagada börsil kaubeldavateks tuletisväärtpaberiteks ja vabaturu tuletisväärtpaberiteks.
- definitsioon „Direktiiv“ on kustutatud ning asendatud definitsiooniga „Eurofondide direktiiv“;
- lisatud on definitsioon „13. veebruari 2007. aasta seadus“;
- definitsioon „Seadus“ on kustutatud ning asendatud definitsiooniga „17. detsembri 2010. aasta seadus“;
- lisatud on definitsioon „Määrus S“ „Väärtpaberiseaduse (defineeritud allpool) määrus, mis vabastab Väärtpaberiseaduse paragrahvis 5 sätestatud registreerimiskohustusest väljaspool Ameerika Ühendriike toimuvad väärtpaberite pakkumised, mida korraldavad kas Ameerika Ühendriikide emitendid või välisemitendid. Väärtpaberite piiratud või avalik pakkumine, mida emitent korraldab väljaspool Ameerika Ühendriike, tuginedes sellele määrusele, ei pea olema Väärtpaberiseaduse (defineeritud allpool) kohaselt registreeritud.
- definitsiooni „Reguleeritud turg“ on täiendatud viitega Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivile 2004/39/EL finantsinstrumentide turgude kohta 21. aprillist 2004.

Peatükis 5 „Aktsiakapital“:

- Y-aktsiate puhul on kümnendkohtade arv ühtlustatud 4-le;
- loetelu aktsiaklassidest, mida Ettevõtte võib emiteerida, laiendatakse järgmiste klasside ja klassitüüpide võrra: AC1, BC1, HAC1 ja HBC1. AC1-aktsiad annavad õiguse saada dividende, juhul kui aktsionäride üldkoosolek otsustab dividende maksta. AC1-aktsiaid saavad omandada nii institutsionaalsed investorid kui ka mitteinstitutsionaalsed investorid. AC1-aktsiad müüakse üksnes investoritele, kes on Hollandi või Suurbritannia residentid või asuvad seal. Fondivalitseja ei loovuta mingit osa oma haldustasust selle aktsiaklassi eest nende aktsiate levitamist toetavatele vahendajatele või levitajatele;

BC1-aktsiad ei anna õigust saada dividende. Seda liiki aktsiaid omavad aktsionärid saavad kasu kapitali väärtuse tõusust allfondi sellesse üksnes investoritele, kes on Hollandi või Suurbritannia residentid või asuvad seal. Fondivalitseja ei loovuta ühtki osa oma haldustasust HAC1-aktsiaklassi aktsiate eest nende aktsiaklasside levitamist toetavatele vahendajatele või levitajatele.;

Rühma HAC1 aktsiaid maandatakse asjaomase allfondi baasvaluuta vastu. Need annavad aga õiguse saada dividende, juhul kui aktsionäride üldkoosolek otsustab dividende maksta.

Rühma HAC1 aktsiaid saavad omandada nii institutsioonilised kui ka mitteinstitutsioonilised investorid. Rühma HAC1 aktsiaid müüakse üksnes investoritele, kes on Hollandi või Suurbritannia residentid või asuvad seal. Fondivalitseja ei loovuta ühtki osa oma haldustasust HAC1-aktsiaklassi aktsiate eest nende aktsiaklasside levitamist toetavatele vahendajatele või levitajatele;

Rühma HBC1 aktsiaid maandatakse asjaomase allfondi baasvaluuta vastu. Need aktsiad ei anna õigust saada dividende. Nende klasside aktsiaid omavad aktsionärid saavad kasu kapitali väärtuse tõusust allfondi sellesse klassi paigutatud tulude reinvesteeringu kaudu. Rühma HBC1 aktsiaid saavad omandada nii institutsioonilised kui ka mitteinstitutsioonilised investorid. Rühma HBC1 aktsiaid müüakse üksnes investoritele, kes on Hollandi või Suurbritannia residentid või asuvad seal. Fondivalitseja ei loovuta ühtki osa oma haldustasust HBC1-aktsiaklassi aktsiate eest nende aktsiaklasside levitamist toetavatele vahendajatele või levitajatele.

- „HAC“ loetakse nüüd eraaktsiate hulka kuuluvaks;
- „USD“ ja „JPY“ on nüüd määratletud valuutadena, milles võib emiteerida eraaktsiaid ja institutsioonilisi aktsiaid;
- eraaktsiate ja institutsiooniliste aktsiate peatükist on kustutatud järgnev lõik: „Juhatusel on õigus otsustada, milliseid aktsiaklasse konkreetses allfondis märkimiseks pakutakse. Allfondi BP-aktsiaid, AP-aktsiaid, BC-aktsiaid, AC-aktsiaid ja E-aktsiaid võib märkimiseks pakkuda ka USA dollaris või Jaapani jeenis, kui vastav valuuta on selle allfondi baasvaluuta. Samas võib juhatus kehtestada sellele reeglile erandi ning otsustada USA dollaris või Jaapani jeenis eraaktsiate emiteerimise ka juhul, kui see pole baasvaluuta, eeldusel et aktsiate emiteerimine USA dollaris või Jaapani jeenis on konkreetsel allfondi investeerimiskeskonnas arvestades asjakohane.“ ning asendatud järgmisega: „*Juhatusel on õigus langetada otsust täiendavate valuutade suhtes*;“;
- aktsiaklassi riskide maandamise taset võib nüüd kohandada;
- nüüd see sätestab, et „maandusstrateegiate kasutamine võib mõjuda negatiivselt asjaomase maandatud aktsiaklassi puhaskväärtusele“;
- institutsiooniliste aktsiate seas on spetsiaalselt allfondi North American All Cap Fund tarbeks loodud uut tüüpi aktsiaklass: F-aktsiad.

6. peatükis „Aktsiatega kauplemine“:

- lisatud on F-aktsiate näitajad (ainult allfondi North American All Cap Fund tarbeks);
- lõigust „Aktsiate konverteerimine“ on kustutatud järgmine keeld: “Kogumisaktsiaid ei või konverteerida kasumiosalusega aktsiateks ja vastupidi”.

8. peatükis „Investeerimispiirangud“:

- avatud investeerimisfondide aktsiatesse investeerimise piirmäär tõsteti 5%-lt 10%-le;
- riskiväärtuse (VaR-i) meetodi kirjeldust muudeti järgmiselt: „VaR-i mõdetakse kogu portfelli tasandil hoidmisperioodiga mitte üle ühe kuu (20 tööpäeva) ja vähemalt 95% usaldusväärtusena, koos tagasitõrje ja pingetestidega, mida on täpsemalt kirjeldatud CSSF-i ringkirja 11/512 paragrahvis III.4.4. kuhu võib aja jooksul teha muudatusi.
- suhtelise riskiväärtuse (VaR-i) meetodi kirjeldust muudeti järgmiselt: „Allfondid, mis kasutavad tuletisväärtpaberite kogupositsiooni mõitmiseks „suhtelise riskiväärtuse“ meetodit, võrdlevad oma riskiväärtust võrdluspordelli omaga. Vastavalt CSSF-i ringkirja 11/512 ja selle võimalike muudatuste nõuetele, ei või see riskiväärtust, mida arvutatakse intervalliga maksimaalselt 1 kuu (20 tööpäeva) ja usaldustasemega vähemalt 95%“ Igakuine riskiväärtus usaldustasemega 99% ei või ületada 20% vastava allfondi puhaskväärtusest. Kui kasutatakse teistsuguseid intervalle või usaldustasemeid, tuleb 20% ülempiiri vastavalt korrigeerida.“ Absoluutse riskiväärtuse meetodi puhul näidatakse nüüd eeldatavat finantsvõimenduse taset nominaalsummana;
- absoluutse riskiväärtuse (VaR-i) meetodi kirjeldust muudeti järgmiselt: „Allfondid, mis rakendavad absoluutseks riskiväärtuseks nimetatud meetodit, mõeldavad oma tuletisväärtpaberite kogupositsiooni riskiväärtusega, mida arvutatakse intervalliga maksimaalselt 1 kuu (20 tööpäeva) ja usaldustasemega vähemalt 95%“ Igakuine riskiväärtus usaldustasemega 99% ei või ületada 20% vastava allfondi puhaskväärtusest. Kui kasutatakse teistsuguseid intervalle või usaldustasemeid, tuleb 20% ülempiiri vastavalt korrigeerida.“ Absoluutse riskiväärtuse meetodi puhul näidatakse nüüd eeldatavat finantsvõimenduse taset nominaalsummana;
- Euro Bank Debt Fund kasutab nüüd kohustusmeetodi asemel absoluutset riskiväärtust. Eeldatav finantsvõimendus on 120%;
- European High Yield Bond Fund II kasutab nüüd suhtelise riskiväärtuse asemel kohustusmeetodit. Seetõttu kustutatakse eeldatav finantsvõimenduse tase;
- Peatükis „II. Finantstuletisinstrumentide kasutamine“ määratletakse nüüd nii tuletisväärtpaberite kasutamise põhjused kui ka tuletisväärtpaberite tüübid. Samuti tehakse viited finantsindeksitele, eksotiilistele tuletisväärtpaberitele, kaupade füüsilisele tarnimisele ja tasaaervelduse raamlepingutele.
- Peatüki III pealkiri on nüüd „III Muud tõhusa portfelli juhtimise tehnikad ja instrumendid“. Varasemad viited „efektiivsele portfelli juhtimisele“ asendatakse „tõhusa portfelli juhtimisega“. Allfondis Heracles Long/Short MI Fund tõstetakse maksimaalselt eeldatavat finantsvõimendust 1000%-lt 1200%-le.

12. peatükis „Investeringute all-halaldurid“ on European Value Partners Advisors S.ä r.l. nüüd märgitud fondi European Value Fund investeringute all-halalduriks. 13. peatükis „Investeerimisnõustajad ja allnõustajad“ kustutatakse viide ettevõttele European Value Partners Advisors S.ä r.l.

20. peatükis „Ettevõtte lõpetamine ja ühendamine“ parandatakse teksti osa järgmiselt: „Vastavalt juhataste otsusele või kui see leitakse olevat aktsionärid parimates huvides, võib allfondi ühendada ettevõtte teise allfondiga, mõne teise 17. detsembri 2010. aasta seaduse osa I alusel organiseeritud Luksemburgi investeerimisfondi allfondiga või mõnes teises liikmesriigis asuva investeerimisfondiga, mis vastab eurofondide direktiivi nõuetele“. Järgnev lause kustutatakse: “Ettevõtte ei kavatse ühendada ükskõik millist oma allfondi mõne teise Luksemburgi FCP või mingi muu välismaise investeerimisfondiga.”

30. peatükis „Investeringute all-halaldurid“ on uuendatud Capital Four Management A/S-i aadress ning European Value Partners Advisors S.ä r.l.-i aadress “534, rue de Neudorf, L-2220 Luksemburg, Luksemburgi Suurhertsogiriik” on lisatud

Lisatud on uus, 32. peatükk „Vastaspooled“; see loetleb fondivalitseja poolt kooskõlastatud vastaspooled allfondide tehinguteks vabaturu tuletisväärtpaberite, börsil kaubeldavate tuletisväärtpaberite ja tagasiostutehingutega. Senised 32., 33., 34. ja 35. peatükk nummerdatakse seega ümber vastavalt kui 33., 34., 35. ja 36. peatükk.

35. peatükis „Luba teostada avalikku müüki“ on Belgia lisatud nende riikide nimekirja, kus ettevõtte on täielik või osaline luba avalikuks turunduseks.

Aktsionärid, kes ülakirjeldatud muudatustega ei nõustu, võivad oma Aktsiad lunastada tasuta. Vastav korraldus peab olema kirjalikus vormis Nordea Bank S.A.-le laekunud alltoodud aadressil hiljemalt 26. aprilliks 2013, 15.30 CET.

Prospekti uuendatud versiooni seisuga aprill 2013 on võimalik tasuta saada ettevõtte registrijärgsest asukohast või Nordea Bank S.A.-st aadressil 562, rue de Neudorf, L-2220 Luksemburg, Luksemburgi Suurhertsogiriik.

Aktsionärid, kellel on ülakirjeldatud muudatuste suhtes mistahes küsimusi, võivad ühendust võtta oma finantsnõustajaga või Nordea Investment Funds S.ä kliendisuhete teenistusega telefonil +352 43 39 50 - 1.

Luksemburg, 27. märts 2013

Nordea 1, SICAV juhatus

KINDLUSTUSE
NUMBER ON

 1526

Tutvu kindlustustingimustega www.rsa.ee, vajadusel pea nõu RSA kindlustusnõustajaga.
RSA on Codan Forsikring A/S Eesti filiaali kaubamärk Eestis. Codan Forsikring A/S on Taani
kahjukindlustusselts, mis kuulub rahvusvahelisse RSA gruppi.

Viimane võimalus!

11.–18.04	PARADIISISAAR MADEIRA, al 799 € / 829 €
30.05–05.06	AUSTRIA-BAIERIMAA (nartsissifestivaliga), al 639 €
26.05–05.06	AMEERIKA IDARANNIK (Toronto – Niagara juga – Washington DC – New York), al 2500 €
UUDIS! 08.–12.06	SAKSAMAA – RING ÜMBER BODENSEE, al 739 €
28.05–02.06	TAANIMAA LOSSID JA VÄIKELINNAD, al 439 €

04.–07.07; 18.–21.07; 01.–04.08; 08.–11.08 AHVENAMAA, al 279 €

UUDIS! 18.–25.07 ALBAANIA RINGREIS koos puhkusega KORFU SAAREL, al 829 €

16.–21.07 ALPIDE RINGREIS – Austria, Šveits, Itaalia, al 799 €

09.–14.07 BAIERIMAA JA AUSTRIA, al 789 €

16.–21.07 BORNHOLM – LÄÄNEMERE ROHELINE PÄRL, al 549 €

12.–26.11 ETIOOPIA RINGREIS, al 2390 €

06.–11.08 GOTLAND koos keskajafestivaliga, al 499 €

20.–28.09 GRUUSIA – MÜSTILINE MAA, al 969 €

13.–21.08 GRUUSIA – MÜSTILINE MAA, eriprogramm, al 999 €

10.–17.09 SUUR HISPAANIA RINGREIS, al 899 €

12.–18.08 HOLLAND–BELGIA, al 529 €

30.07–06.08 IIRIMAA RINGREIS KOOS PÕHJA-IIRIMAAGA, al 899 €

24.–30.07 INGLISMAA LÕUNAOSA, CORNWALL JA LONDON, al 899 €

01.–08.08 INGLISMAA–ŠOTIMAA, Edinburghi festival, al 969 €

12.–25.10 IRAAN, MUISTNE PÄRSIA, al 2190 €

03.–09.10 SUUR IISRAELI RINGREIS, al 999 €

UUDIS! 19.–22.10 ISTANBULI NÄDALAVAHEBUS, al 549 €

03.–11.08 ITAALIA JA PRANTSUSE ALPID, al 879 €

UUDIS! 01.–05.10 ITAALIA PÕHJAOSA, VENEETSIA JA DOLOMITIDE MÄESTIK, al 699 €**UUDIS!** 27.–30.06 KALININGRAD, al 239 €**UUDIS!** 15.–20.07; 09.–14.09 KARJALA IMELINE MAAILM, al 579 €

27.06–03.07; 03.–11.08 KESK-NORRA, al 399 € / 589 €

12.–14.07; 23.–26.08 KLAIPEDA – PALANGA – NERINGA POOLSAAR, al 165 € / 225 €

UUDIS! 02.–04.08 KURAMAA KALURIKÜLAD JA LIIVIMAA TULETORNID, al 139 €

03.–10.10; 10.–17.10 KÜPROSE kultuuri- ja puhkuseis, al 799 €

10.–14.07 LASTEGA PIPIMAAL JA KOLMARDENI LOOMAAEDA, al 115–319 €

23.–28.07 LASTEGA TAANI LEGOLANDI, al 139–429 €

02.–04.08 LASTEGA MUUMIMAAL JA CARIBIA VEEPIK, al 95–219 €

05.–07.07 LEEDUMAA VÕLUVAD PEALINNAD, al 149 €

29.–30.06 LÄTIMAA IMELISED MÕISAD JA LOSSID, al 95 €

21.–22.09 PETSERI–PIHKVA–MIHHAILOVSKOJE, al 135 €

02.–04.08 PETSERI–PIHKVA–NOVGOROD, al 185 €

10.–15.07 PRANTSUSMAA RINGREIS, PARIIS JA BRÜSSEL, al 779 €

19.–28.07 PÕHJA-NORRA JA NORDKAPP, al 639 €

23.–30.08 RHODOS – EGEUSE MERE ROOS, kultuuri- ja puhkuseis, al 899 €

29.07–02.08 ROOTSIMAA KAUNIMAD PAIGAD, al 369 €

22.–29.07; 23.–30.09 SARDIINIA–KORSIKA–TOSCANA, al 939 €

01.–07.08 SLOVAKKIA LOSSID JA TATRAD, al 399 €

UUDIS! 31.07–05.08 SAKSAMAA VÄIKELINNAD, ALSACE, SCHWARZWALD JA REINIMAA, al 749 €

04.–07.07; 19.–21.07 PETERBURI, al 189 € / 259 €

UUDIS! 12.–19.09 SANTORINI SAAR, puhkuseis, al 640 €

19.–21.07 SOOME – TUHANDE JÄRVE MAA, al 239 €

28.–30.06 SOOME – TURU SAARESTIKU PÄRLID, al 239 €

12.–14.07 SOOME LÄÄNERANNIK HELIDES JA VÄRVIDES, al 249 €

02.–07.07 ŠVEITSI ALPID JA LIECHTENSTEIN, al 799 €

13.–17.08 ŠVEITS, MAINAU LILLESAAR JA LIECHTENSTEIN, al 749 €

02.–07.07 TAANIMAA LOSSID JA VÄIKELINNAD, al 439 €

UUDIS! 22.–29.11 TENERIFE – LA GOMERA, kultuuri- ja puhkuseis, al 869 €**UUDIS!** 15.–20.09 UNGARI RINGREIS, al 499 €**UUDIS!** 25.–29.07 VALGEVENE, al 309 €

22.–27.07 ÖLANDI SAAR, al 459 €

TENSIREISID

21. REISIHOOAEG

UUDIS! 02.–10.11HONGKONG, MACAO JA LÕUNA-HIINA MÜSTILISED MAASTIKUD.
Giidiks sinoloog Urmas Pappel.**ERIHIND al 1699 €**TALLINN, ESTONIA PST 5a
tel 670 3000, 670 3003
tallinn@tensireisid.eeTARTU, ÜLIKOOI 4
tel 734 4207, 734 4208
tartu@tensireisid.eePÄRNU, RINGI 10
tel 442 6300, 442 6305
parnu@tensireisid.eewww.tensireisid.ee

HIIMUMAA MARATON

HIIMUMAAL!

Uurisid välja, et selle aasta
01. juunil
toimuva jooksumaratoni
jooksusõbrad saavad valida
42,2 km, 21,1 km,
10 km, 3,7 km distantside
vahel.

Lastele jooksud
ümber Kõpu tuletorni
ning kes joosta ei viitsi
võib valida liikumiseks
kepikeoni raja, mille
pikkuseks ca 5 km.

Sportlik päev Hiiumaal
ootab kõiki!

Hiiumaa III jooksumaraton

01. juunil 2013.a

Selle sõidu teeme
terve perega kaasa!

Hiiumaa II rattamaraton

18. augustil 2013.a

Lisainfot vaata www.maraton.hiiumaa.ee

Kas Vene oligarhide raha on veel Küprosel? Väliskontorite ukSED lahti

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Kuigi Küprosel on pangad üle nädala suletud, on hulk raha siiski välja rännanud, sest Küprose pangakontorid välismaal jätkasid tööd, nagu ei oleks midagi juhtunud, vahendas Reuters. Inimesed võtsid sularahaautomaatidest raha ning maksed, mille märkeks oli humanitaarabi, liikusid massiliselt Küprose pankadest välja.

Keegi ei tea, kui palju raha on Küprose pankadest välja liikunud või kuhu see on läinud. Kahel kriisi keskmes oleval pangal – Cyprus Popular Bankil ja Bank of Cyprusel – on Londonis üksused, mis olid kogu nädala avatud ega piiranud sularaha väljavõtmist või pangaülekandeid. Bank of Cyprusele kuulub ka 80% Vene Uniastrum Bankist, millele Venemaal ei kehtestatud mingeid piiranguid. Venelased olid Küprose pankade suurimad hoiustajad.

Erinevalt tavahoiustajatest kasutasid rahakamad tegijad kavalamaid raha kättesaamise meetodeid. Küprose keskpang lasi läbi ülekanded, kus oli makse põhjusena kirjas "lisatagatis, et vältida maksejõuetust finants-turu tehingutest". Ka olid lubatud rahakanded välismaale hu-

"VENNAD, ärge reetke meid!" on kirjutatud vene keeles Küprose vapiga Vene lipule Küprosel Limassoli lähistel.

FOTO: SCANPIX

manitaarabiks ning meditsiini eesmärkidel ja lennukikütuse ostmiseks.

Üle 100 000eurosed hoiused külmutatakse ning neid kasutatakse raskustes Cyprus Popular Banki heade osade päästmiseks ning Bank of Cypruse rekaptaliseerimiseks. Mõlemad pangad said kannatada Kreeka valitsuse võlakirjade mulluse restruktureerimise tõttu, mida nõudis troika ja mis viis võlakirjade väärtuse mahakandmiseni.

Euroopa poliitikud püüavad jätta süü selle eest, et esialgu nõuti ka väikehoiustajate kahjusid, Küprosele. "Küp-

ros on kasiinomajandus, mis on pankroti äärel," ütles Prantsusmaa rahandusminister Pierre Moscovici.

Kuigi ta ütles, et on alati olnud vastu alla 100 000euroste hoiuste maksustamise ideele, polnud tema ega ükski euroala rahandusminister selle idee vastu 15. märtsi kohtumisel. Alles kui oli selge, et riigi parlament ei kirjuta hoiuste osalisele konfiskeerimisele alla, kutsusid nad üles 100 000 eurost väiksemaid hoiuseid puutumata jätma.

Küprose rahandusminister Michael Sarris käis läbirääkimistel Moskvas, kust aga abi ei luba-

tud. Samal ajal lobistasid Venemaa rahandusministeeriumis ja Venemaa keskpangas Euroopa Komisjon ja Euroopa Keskpang, et Venemaa ei annaks Küprosele laenu, kuna see õõnestaks Euroopa Liidu ja IMFi päästepaketti, märkisid läbirääkimistega kursis olevad allikad.

Euroopa Keskpanga ametnikud kontakteerusid Lätiga, kus on samuti palju Vene hoiuseid. "Tegime Läti sõpradele selgeks, et kui nad tahavad liituda euroga, siis ei tohi nad Küprosel lahkuvale Vene rahale turvasadamaks saada," ütles üks euroala keskpankur.

AUTOD

Läti Viking Motors SIA läks pankrotti

Riia kohus tunnistas maksejõuetuks autovahendaja Viking Motors SIA, mis veel kaks aastat tagasi kuulus eestlastele, kirjutas Delfi. Ettevõtte esindas Opelit, Cadillaci, Corvette'i, Saabi ja Hummerit. 2011. aasta aprillini kuulus Viking Motors SIA eestlastele, olles Viking Motorsi tütarfirma. Viking Motors ostis 2007. aastal Läti ettevõtte SIA E&S Auto, mis nimetati hiljem ümber Viking Motorsiks. Eesti Viking Motors kuulub Tallinna Kaubamaja gruppi ning sel pole Lätis tegutsenud ettevõttega vähimatki pistmist.

AMET

Alar Karis saab uueks riigikontrolööriks

Riigikogu nimetas eile riigikontrolööriks Alar Karise. Riigikontrolööriks nimetatud Alar Karis lubas oma esinemises riigikogus arendada koostööd kõikide asutustega. "Pean vajalikuks koostöö arendamist riigikoguga ja riigieelarve kontrolli komisjoni, et üheskoos tuua riigikontrolli auditid ja nende rakendamine paremini nii riigikogu kui ka avalikkuse ette," märkis Karis.

ENERGIA

Siff kavandab suurt tuuleparki

Suurärimees Endel Sifi ettevõtte Baltic Blue Energy esitas majandusministeeriumile hoonestusloa taotluse, et ehitada Hiiu- maa ja Saaremaa vahele tuulepark, mis praeguse seisuga kuuluks maailma suuremate hulka.

Elektrifirma Baltic Blue Energy juhatuse liige Endel Siff ütles Saarte Häälele, et tuuleressursilt kuulub Eesti Euroopa juhtivate riikide hulka, jäädes alla vaid Inglismaale.

Baltic Blue Energy avamere tuulepark on plaanitud Lääne-Eesti rannikumerre Hiiu- maa edela- ja Saaremaa põhjaranniku vahelisele alale. Taotluses käib jutt 388 tuulikust koguvõimsusega 2716 MW, ettevõtte soovib piirduda 1999 MW võimsusega.

KRIMI

Mehed petsid pangalt välja 800 000 eurot

Harju maakohus määras tingimisi vangistuse meestele, kes ühe firma kaudu petsid ja omastasid pangalt ja liisingufirmalt kokku üle 800 000 euro, kirjutas ERRi uudisteportaal.

Kohus tunnistas OÜ Avantcars ja selle juhi Sten Nugise süüdi kelmuses ning Nugise ja Kaupo Jõgi omastamises. Danske Bank sai kuriteo tõttu kahju 558 435 eurot ja DnB Liising 267 779 eurot.

S-EE-MGP-12-10-03

VÄSIMUS NÄRVILISUS

MAGNE B6[®]

magneesium ja püridoksiin

Näidustus: Magneesiumi ja B6-vitamiini vaeguse vältimine ja ravi.

MAGNE B6[®]

470 mg/5 mg kaetud tabletid

Magnesiumi lactas dihydricus/Pyridoxini hydrochloridum

Suukaudne

50 kaetud tabletti

sanofi aventis

Käsimüügiravim

Täiendav info müügiloo hoidjalt: sanofi-aventis Estonia OÜ, Pärnu mnt. 139E/2, 11317 Tallinn, tel. 627 3488.

Tähelepanu! Tegemist on ravimiga. Enne tarvitamist lugege tähelepanelikult pakendis olevat infolehte. Kaebuste püsimise korral või ravimi kõrvaltoimete tekkimisel pidage nõu arsti või apteekriga.

SANOFI

KASULIK

Kuidas reageerida finantspettusele?

Alusetu kahtlustus võib viia kahjunõudeni

EVA METSAOTS
BDO Eesti juhtivkonsultant, "Raamatupidamise käsiraamatu" peatoimetaja

Selleks, et pettusele võimalikult kiiresti ja hästi reageerida, peab ettevõtte esmalt selgeks tegema, mida üldse pettuseks ja lubamatuks tegevuseks peetakse. Ettevõttes peab olema üheselt sõnastatud, milles seisneb konkurentsikeeld ja mis on ettevõttes ärisaladus.

Pane tähele Mida teha pärast pettuse avastamist?

Kui pettusekahtlus leiab piisavat kinnitust, tuleks katsuda vähendada selle mõju ettevõttele. Juhtumini menetlemine peab olema aus ja tasakaalustatud, tegevjuhtkond ei tohi asuda ennatlikult kellegi poolele ega teha juhtumi või isiku kohta vastulolulisi märkusi.

- 1. KOHE PEATADA** petturi volitused ja ligipääsuõigused, et hoida ära edasine kahjurlus või andmete hävitamine.
- 2. VIIVITAMATULT TEHA KOOPIA** kõigist andmetest, sh petturi arvutifailidest ja kirjavahetusest. Võtta kirjalik selgitus pettusega seotud isiku(te)lt ja selle valdkonna juhilt, kus pettus toime pandi.
- 3. MITTE ÜLE REAGEERIDA** on samuti oluline, sest alusetu kahtlustus solvab inimesi ja võib lõppeda sellega, et ettevõtte vastu esitatakse laimusuüdistus, eriti kui kahtlustus esitati avalikult ja osutub valeks. Valvelolek ei tähenda, et iga valesti läinud asja taga nähakse suurt vandenõu. Õeldakse, et pettus on see, mis jääb järele, kui kõik mõistlikud seletused on ettevaatlikult üle kontrollitud ja välistatud.
- 4. UURIDA**, kuidas ja kui kaua pettus toimus, kes kannatas, milline kahju tekkis. Oluline osa juhtumi uurimisest on üle vaadata kontrollimeetmed: kas valdkonnas, kus pettus ilmnis, oli kehtestatud sisekontroll, kas see toimis, milline tegevus oli hõlmamata? Kuidas mindi kehtestatud kontrollimeetmetest mööda?
- 5. ÜLE VAADATA** sisekontrolli kord ja kaaluda, kuidas saaks kontrolli ja vastavuskontrolli rutiinset tegevust süsteemi tugevdamiseks rakendada.

Ettevõtte edasise tegevuse seisukohast on kõige hävitavam salliv suhtumine pettusesse ja juhtumite kinnimätsimine, see annab selge negatiivse signaali nii ettevõtte töötajatele kui ka ettevõttest väljapoole – lepingupartneritele ja investoritele.

Tasub teada Mida arvestada rahalise kahju nõudmisel?

SISSENÕUDMISE VIISI OTSUSTAB JUHTKOND. Arvestades kohtulahendini jõudmiseks kuluvat aega ja kulu, on mõistlik, et isik hüvitab kahju kokkuleppe korras ja kirjutab alla sellekohasele võlatunnistusele.

VÕLATUNNISTUS peaks olema notariaalne. Selles peaks sisalduma punkt, mis võimaldab ettevõttele nõuda sundtäitmist täitemenetluse korras, kui võlgnik oma kohustusi ei täida.

Soovitus Konflikte aitab vältida korralik eeltöö

TÖÖTAJATE RAHALISELT HINNATAVAD HÜVED
Hüved peavad olema fikseeritud kirjalikult. See hoiab ära arusaamatusi ja pettuse süüdistusi. Vastasel korral saab petturilikult käitunud isik väita, et ta ei teadnud, et toiming on keelatud.

MAJANDUSHUVIDE DEKLARATSIOONID
Ettevõttes tuleks paika panna, kas juhtorgani liikmed ja töötajad peavad oma huvide deklareerima ja kas tuleb esitada ka pere liikmete majandushuvide deklaratsioon. Kui deklaratsioonide esitamise kohustus on olemas, tuleb ka paika panna, kas ja kuidas neid kontrollitakse.

SUUTUMINE PETTUSESSE
Oluline on läbi mõelda, kas organisatsioonis ollakse täisleppimatud või antakse väiksemad eksimused ja esmajuhtumid töötajale andeks. Millistel juhtumitel pöörduetakse politsei poole ja millal nõutakse kahju sisse kohtu kaudu? Kuidas ja millal teavitatakse ettevõtte kliente ja lepingupartnereid nendega seotud pettustest? Mõistlik on need normid kehtestada enne, kui tekib vajadus neid kasutada.

Taust

Rohkem praktilisi nõuandeid loe Äripäeva käsiraamatutest
KASIRAAMAT.ARIPA.EE

15 aastat
Äripäeva käsiraamatuid

Puhkusepakett
al. 39€

KUBIJA
HOTELL-LOODUSSPAA

**TERVIS PUHTAST
LOODUSEST!**

- Hotell
- Spaa- ja saunakeskus
- Spaahoolitsused
- Restoran
- Nõupidamine
- Unekliinik

www.kubija.ee | www.unekliinik.ee | www.haanjamehetalu.ee

Kubija hotell-loodusspaa | Männiku 43A, Võru | Tel + 372 50 45 745 | info@kubija.ee

**Soodsad lennud
eksootikareisideks!**

Edasi-tagasi lennupiletite hinnad algusega Tallinnast

Hinnad alates koos lennujaamamaksudega seisuga 26.03.2013

AÜE, Dubai	313 EUR	Brasiilia, Manaus	1 000 EUR
Brasiilia, Sao Paulo	750 EUR	Brasiilia, Salvador	880 EUR
Brasiilia, Recife	980 EUR	Brasiilia, Rio de Janeiro	835 EUR
Brasiilia, Belem	1 000 EUR	LAV, Johannesburg	887 EUR
Brasiilia, Brasilia	850 EUR	LAV, Kaplinn	922 EUR
Brasiilia, Fortaleza	976 EUR	Maldiivid, Male	698 EUR
Brasiilia, Porto Alegre	843 EUR	Seišellid, Mahe saar	988 EUR
Brasiilia, Natal	976 EUR	Sri Lanka, Colombo	648 EUR
Brasiilia, Iguassu Falls	845 EUR	Tai, Bangkok	575 EUR

Broneeri reis juba koolivaheajaks ja aastavahetuseks!

Hinnad kehtivad valitud kuupäeval kohtade olemasolul hinnale vastavas lennu broneerimisklassis. Sihtkohta jõudmiseks võib lennumarsruudile lisanduda ka vahepeibimine.

Tallinn: Roosikrantsi 8B, tel 610 8626
Estonia pst. 3, tel 610 8666
e-post: ebvoo@reisiekspert.ee,
kliendiinfo: tel. 610 8600

www.reisiekspert.ee
www.reisiekspert.ee/lastminute
www.lennupiletid.ee

Tartu: Künini 4, tel 610 8696
Viljandi: Tartu tn 1A, tel 610 8686
Pärnu: Rüüdi 47, tel 610 8656

Fuze Lab OÜ: edukas reklaamifirma peab pidevalt turuanalüüsi tegema

Trüki- ja reklaamiettevõtte Fuze Lab OÜ äriidee on pakkuda täis-teenust: kui kliendil on olemas mõte, aitab disainer kujunduse vormistamise ja trükifaili valmistamisega; kui kliendil on fail olemas, tehakse sellele trükieelne ettevalmistus. Kui tehnilised võimalused kliendi soovideni ei küündi, leiab ettevõtte turult üles parimad lahendused ning sõlmib nende kasutamiseks vajalikud kokkulepped kliendi asemel.

Fuze Lab OÜ on noor firma, mille asutasid pikaajalise trüki- ja reklaamikogemusega inimesed. Algu- ses tegutses agentuurina, mis keskendus reklaammaterjalide kujun-

Kaupluste hinnasiltide, müügiplakati- te ja -stendide jaoks oleme välja aren- danud palju põnevaid võimalusi.

damisele, juba loodud kujundus- te adapteerimisele ning pakkus reklaammaterjalide valmistamist. Ühesõnaga oldi vahendaja trükiko- dade, valmistajate ja klientide vahel. "Olles niimoodi mitu aastat toi- metanud, otsustasime hakata pak- kuma ka trükiteenuseid ja väikseid digitrükiteenuseid," meenutab Fuze Lab OÜ võtmekliendihaldur Marina Ivanova. 2009. aastal eraldati kaks suunda: reklaamiagentuur ja trüki- koda.

Presentatsiooni tarvis valmistasime mängu, mille abil esitles meie partner klientidele oma ideed. Väga huvitav ja edukas projekt nii meile kui ka tellijale!

Praegu pakub Fuze Lab OÜ klien- tidele digi-, ofset-, siidi- ja laifor- maatrükki, samuti kõiki järeltööt-

Meeldejäävate ja eristuvate reklaam- rošüüride tegemisel võib kasutada mit- meid erinevaid materjale.

luse variante ning kujundusteenust. Ühtlasi teeb ettevõtte reklaamkingi- tusi ja tööriideid, valmistab välis- ja valgusreklaame ning tegeleb näitu- sestendide kujundamise ja vormis- tamisega.

Teenuseid lisandub järk-järgult klientide soovidest lähtuvalt. Nii näiteks on Fuze Lab OÜ teenuste ni- mekiri täienenud trükiste laminee- rimise ja voltimisega.

"Kui huvi mingi teenuse vastu on suur, kaalume võimalust pakkuda seda oma majas. Tuleb ka ette, et huvi on suur, aga masina soetami- sele ja töö tegemisele minevad ku- lud muudavad mõttekamaks teenu- se sisseostmise firmast, kellele on

see põhitegevus. Nii et peame kogu aeg turuanalüüsi tegema. Kas huvi teenuse vastu on ajutine või päeva- korral ka kuu pärast? Mida ja milli- se hinnaga pakuvad konkurendid? Meie turg on päris väike, mistõttu mõjutavad konkurentide tegemi- sed meid palju," selgitab Ivanova.

Eksklusiivne lauakalender näitab meie pakutavaid omalaadseid käsi- töövõimalusi.

Tema sõnul on Eesti reklaamtoode- te turul probleemiks mahtude ke- sisis ja keerukus leida kataloogi- dest kliendile midagi eksklusiivset, sest laos puudub vajalik kogus. Sa- geli tuleb oodata mitu nädalat, aga kliendil on kindlad tähtsajad ja tema ei saa oodata. Lahenduseks võiks olla tihedam koostöö naaberriikide-

ga, kust saab osta kohe laost vajali- kud materjalid.

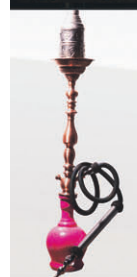
"Aastate jooksul on meil tekkinud head suhted paljude selles valdkon- nas tegutsevate firmadega ja seda mitte ainult Eestist, vaid ka Lätist, Leedust, Poolast, Itaaliast ja Inglis- maalt. Nii saame klientidele paku- da huvitavaid lahendusi vastuvõeta- va hinnaga," ütleb Ivanova.

Palju tehakse Fuze Lab OÜs käsi- tööd: originaalsete kalendrite kok- kupanek, lipud, erikujundusega mullitajad, materjalide komplek- teerimine, kleepimistööd... "Meie projektijuhid leiavad koos kliendi- ga lahenduse ja seejärel viime me ideed ellu!" sõnab Ivanova. "Praegu on meie põhiklient äriklient. Era- kliente on üsna vähe, aga alates sellest aastast laiendasime oma teenuste valikut, lisasime koopia- keskuse teenused, samuti pakume nüüd interjööri jaoks trükki löuendi- le, tapeetidele ja klaasile ning klee- biseid interjööri jaoks. See võiks hu- vitada ka eraklienti."

www.fuzelab.ee

Cubanita Live Café

Suurim Ladina-Ameerika restoran - ööklubi

ÄRI LÖUNAD 11:00-15:00
2.45€
ALATES

- ★ ALATI KUUM KARNEVALI ATMOSFÄÄR ★
- ★ VESIPIIP CORONA EXTRA LOUNGE`S ★
- ★ RIKKALIK VALIK LADINA KÖÖGIST ★
- ★ TASUTA TANTSUTUNNID JA FANTASTILISED PEOD ★
- ★ SUURIM KOKTEILIDE VALIK LINNAS ★
- ★ PEORUUMID 200-LE INIMESELE ★
- ★ ELAV MUUSIKA NÄDALAVAHETUSEL ★

WWW.GUBANITA.EE

NARVA MNT 5

+372 66 404 22

FIND AS @ FACEBOOK

PORTREE

Mees nagu fööniks.

Tippsportlasest ettevõtjaks

KAISA GABRAL
kaisa.gabral@aripaev.ee

” Kui spordis käib aus võitlus, siis ettevõtluses on ausat võitlust kahjuks väga harva.

ettevõtja, endise tipp-sportlase Valeri Bukrejevi sõnul käib nii spordis kui ka äris võitlus

Fööniksi hüüdnime kandev endine teivashüppaja Valeri Bukrejev on mitu korda keerulistest olukordadest välja tulnud ja ennast taas üles tõotanud.

Kohtume endise tippsportlasega Tallinna kergejõustikuhallis. Kuigi Bukrejevil enam sportimiseks väga aega pole, tunneb ta end staadionil hästi. Bukrejev tervitab mind sissepääsu juures. Olles sirvinud tema mustvalgeid sportlaskarjääri fotosid, võin öelda, et ta on ikka sama nägu. Lihtsalt veidi vanem ja teravust näojoontes on ka elu veidi vähemaks vorminud.

Bukrejevil pole okast spordi vastu hinges. Ta ei kuulu ka nende hulka, kes tippsportlaste karjääri lõppedes asuvad treenerina oma unistusi täide viima. “Mina olen selle pudrukausi tühjaks söönud,” lausub Bukrejev treeneriks asumise küsimuse peale pead raputades.

Ta on edasi liikunud, ehitanud üles ettevõtte, mis tegutseb üle kogu maailma. See ettevõtte – Kanstet – ongi tema kuld olümpiamängudel. Ja see on isegi parem kui olümpiamängudelt saadav kuld, arvab Bukrejev. “See on väärikam,” ütleb ta.

“Kui hakkasin staadione ehitama, avas see mu elus teisi tahke. Ettevõtlus on keerulisem kui sport,” naerab Bukrejev. Tulemustele orienteeritus spordis on talle ka ettevõtluses kasuks tulnud. “Sport on konkurents, sport õpetab võitlema. Äri on ka võitlus. Kui spordis käib aus võitlus, siis ettevõtluses on ausat võitlust kahjuks väga harva,” räägib Bukrejev.

Spordiga seotud väiksest peale. Tallinnas sündinud Bukrejev käis juba väikese poisina koos isa ja vennaga trennis. Kõigepealt ujumas. Siis sportvõimlemises ja oli väga haavunud, kui treener teatas, et teistest pea jagu pikem Bukrejev gruppi enam ei sobi. “Tookord väikese poisina ma mõtlesin, et vsjo, nüüd on elu läbi,” naerab Bukrejev. Enda õnneks avastas ta seejärel hoopis teivashüppe. Tulid treeningud ja võistlused. Kulda Bukrejev olümp-

SPORDIAREENIDELE on endine tippsportlane Valeri Bukrejev truuks jäänud, kuid tema tee ei viinud sportlasest treeneriks, hoopis areeniehitajaks. FOTO: MEELI KÜTTIM

BRUBAKKEN
Lift / Truck / Service

tel 6626324
info@brubakken.ee

CEDO
KAUBANDUS

TÖÖRIISTAPOOD

1691
www.cedo.ee

Puidubörs igal kolmapäeval

reklaam

TEL 667 0068

materjal	möödud (mm)	kogus (tm)	1 tm hind (€)	kontaktandmed
----------	-------------	------------	---------------	---------------

Müük

**SAARE-, TAMME-, PÕÖGI-,
LEHISE- JA KASE-SAE-
MATERJAL; PÕÖGIST JA
TAMMEST SISEVOODRILAUAD,
PÄRNAPUUST SAUNALAUAD;
TAMMEST, SAAREST, PÕÖGIST
SISESEINA VOODRILAUAD,
ERI MÜSTRITEGA**

eri mõodus	kokkuleppel	kokkuleppel	tel 504 8445, 527 6943 jaak.kalm@puiduari.ee
------------	-------------	-------------	--

Actual Print

www.actual.ee

Ä Kes on kes Valeri Bukrejev

SÜNDINUD 1964 Tallinnas
ENDINE TIPPSPORTLANE, tegeles 1980ndatel-90ndatel teivashüppega. 1993. aasta MMil tuli 7. kohale. 1994 hüppas senini kehti-va Eesti rekordi 5.86, kümne aasta jooksul parandas Eesti rekordit kokku 13 korral.
ASUTAS 1997 koos teiste kergetõustiklastega ettevõtte Kanstet OÜ.

Kanstet OÜ

TEGELEB spordirajatiste ehitamise ja rekonstrueerimisega peamiselt välisriikidele, sh Poolas, Saksamaal, Rootsis, Venemaal, Ukrainas ja Singapuris. Paigaldas nt tänavu Göteborgis toimunud kergetõustiku sise-EMI rajakatte.

OMANIKUD võrdsest Valeri ja Oleg Bukrejev, mõlemad on ka juhatuse liikmed.

TÖÖTAJAJAID 2011. aastal 9

KÄIVE 2011. aastal 191 398 eurot, sellest 43% tuli Saksamaalt. Aastaga kasvas käive 34 protsenti.

KASUM 2011. aastal oli 74 379 eurot, aasta varem oldi 22 330 euroga miinuses.

Koostöö Facioga tõi kahjumi

Maailmas läbi lõõnud Kanstet teeb Eestis tööd üllatavalt vähe. Bukrejevi sõnul ehitatakse isegi Leedus rohkem. Vaadates majandusaasta aruannet, on aastad olnud muidu kenasti plusspoolel, välja arvatud 2010, mis lõppes kahjumiga.

“See kahjum tuli Facio tõttu. Nad ei maksnud meile arvet ära. See olukord on siiani lahendamata. Lisaks Eesti riigile on seal veel kreedidore, kellele Facio võlg on,” räägib Bukrejev. “Me tulime just Iraagist, kui Rein Raju Faciost helistas ja ütles, et nad on Tapa Gümnaasiumi staadioniga hädas ja äkki me aitaksime neid,” räägib Bukrejev. “Nad otsisidki ilmselt kedagi, kellele arve maksmata jätta,” lisab ta. “Me

30

tuhat eurot jäi Facio Ehitus Kanstetile võlgu Tapa Gümnaasiumi staadioni eest.

läksime edasi Indiasse ja polnud aega nendega tegeleda, eks nad on oma margi juba täis teinud ja vaevalt keegi tahab nendega suurt asja teha,” räägib Bukrejev, kes proovis kunagi Julianus Inkasso kaudu oma 30 000 eurot neilt sisse nõuda, kuid inkassofirma ei võtnud seda asja lihtsalt ette.

Bukrejev suhtub asja rahulikult – mis teha. “Lepingu järgi on materjalid, mida me ehitusel kasutasime, meie omad ja me võiksime iga hetk need seal kokku rullida. Kuid me ei tee seda, sest kus lapsed siis sporti teeksid?”

Ka varem on endine tipp-sportlane ehitanud staadioni n-ö kingiks. Nooruses, kui Tallinnas korralikku staadioni polnud, käis Bukrejev Tartu sporti tegemas. Tagasiteel bussiga Ardust mööda sõites mõtles Bukrejev, et küll oleks tore, kui ka lähemal oleks mõni staadion. Näiteks Ardu. “Mõtlesin, et kunagi äkki tekib moment see staadion korda teha. Ja aastaid hiljem ma teingi selle neile kingitusena,” ütleb ta.

”Kui keegi oleks 20 aastat tagasi pidanud võimalikuks, et Valeri Bukrejev ehitab Euroopa meistrivõistluste areeni, siis ka Valeri Bukrejev ise oleks ilmselt öelnud, et vaevalt.

Valeri Bukrejevi üks unistus on ehitada olümpiamängude areen

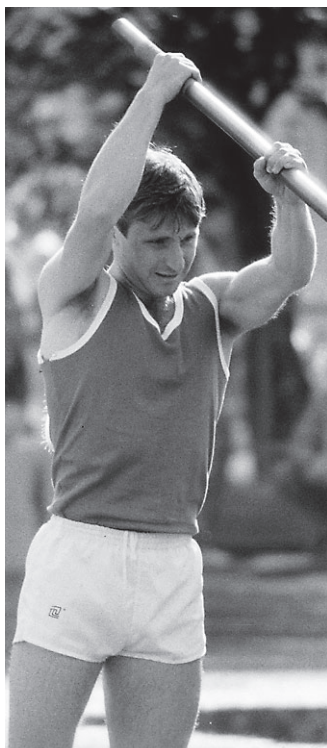
pialt ei saanud, kuid tema käes on praeguseni Eesti rekord sisetevashüppes.

Olles ligi 20 aastat staadionidel treeninud ja võistelnud, hoidis Bukrejev pärast karjääri lõpetamist esialgu sealt eemale. Peagi sai aga temast spordirajatiste ehitaja, ettevõtja. “Ma transformeerusin,” lausub Bukrejev õhus käega ringi tehes. “See oli naljakas, pidin trenni tegema ja samal ajal oli vaja sõita Venemaale tarnijaid valima,” naerab ta algusaegu meenutades.

Eestis turult välja pigistatud. Maailmas edukalt tööd tegeval Bukrejevil Eestis ometigi tööd ei ole, sest tema sõnul pigistasid konkurendid nad Eestist välja. Ta meenutab seika Tartu Merkoga, kui osaleti koos Viljandi riigihankel. Hetkel, kui Bukrejev rääkis Tartu Merko esindajaga, tuli kõne peakontorist ning lepingu sõlmimine Bukrejeviga keelati. Tolleaegne Tartu Merko juht sõitis lausa Viljandisse kohale, et üle vaadata mees, kellega lepingut teha keelati. Nüüd Bukrejev vaid naerab selle kõige peale. “Ah, eks see oli konkurentide pörandaalune kokkulepe,” lausub ta.

Seepeale otsustaski Bukrejev, et laseb konkurentidel ehitada kõik Eesti spordiväljakud, aga võtab ise sihikule kõik staadionid Eestimaa ümber – Lätis, Leedus, Venemaal, Ukrainas.

Bukrejevi meeskond koosneb kümme-konnast inimesest, kes liiguvad sinna maailma paika, kus parajasti tööd tehakse. Igas riigis otsitakse lisatööjõudu ka juurde.

REKORDIOMANIK Valeri Bukrejev 26 aastat tagasi, aastal 1987. FOTO: GUNNAR VAIDLA/RAHVUS-ARHIIV

Enne Göteborgi EMI tõi Bukrejev oma tootmis- tiimi Pakri tööstusparki. “Pakris me rentisime ruumid ja valmistasime Göteborgi areeni ette. Praegu on meil paus ja ootame, millal seal jätkame,” rääkis Bukrejev.

Töökohaks unistuste puhkusepaigad. “Me võime tööd teha ükskõik kus, ka Indias,” muheleb Bukrejev. Kuid et kvaliteedis kindel olla, tuleb rohkem oma mehi kasutada. “India on väga perspektiivikas, sest seal ehitatakse praegu palju. Ilm on hea ja konkurentsi väga pole. Teine huvitav koht on Brasiilia,” loetleb Bukrejev. “Me tegime Indias 2011. aastal neli staadioni ja kaks hokiväljakut, praegu tegeleb meie partner seal uute töödega.”

Tema sõnul on üks objekt on ootel ka Ukrainas, areen Donetskis. “Järgmise aasta suvel on seal noorte maailmameistrivõistlused,” räägib Bukrejev. Tema sõnul on Donetskis näol tegemist igati väärriika objektiga, mis ettevõtte CV rõõmust laulma paneb. Tööd on tehtud ka Iraagis ja Aafrikas.

Kanstet ei plaani ehitada suurt püsivat tehist ja seal aina rohkem toota. “Kas ehitada miljard staadioni? See ei paku meile huvi. Kuid väga huvitav oleks teha staadion, kus peetakse olümpiamängud,” räägib Bukrejev.

Olles maailmas palju ringi reisinud, ei taha Bukrejev ometigi peale Eesti kuskil mujal elada. Siin on õhku hingata. Ta on õnnelik ja oma eluga rahul. Sest isiklik “kuuldmedal” on tal käes – spordirajatiste ehitamises.

Reparo!
www.reparo.ee

ÄRIPINDADE
EHITUS, REMONT,
SISEVIIMISTLUS

STATISTIKA

Kinnisvaratehingute väärtus kasvas 14%

Eestis tehti möödunud aastal 36 458 kinnisvaratehingut, teatas statistikaamet. Aastaga kasvas kinnisvaratehingute arv 12%. Kinnisvaratehingute väärtus oli 1,8 miljardit eurot. Tehingute väärtus kasvas aastaga 14%.

EHITUSTURG

Eesti firmad killustavad end

Tallinna börsi aktiivne Rootsi päritolu investor Stefan Andersson ütles, et Eesti firmad võiksid turupildi hajutamise asemel tegutseda jõude ühendades.

“Minu hinnangul on kahetsusväärne, et eestlased tekitavad hajutatud turupilti. Selle asemel võiks jõud ühendada,” kommenteeris ta seda, et Nordeconist lahkunud juhid löid uue firma. “Nii on raskem Eestist välja kasvada ja järelikult ka raskem pakkuda töötajatele suuri huvitavaid projekte.”

LEMMIKUD

ehitusuudised.ee loetuimad uudised

Vaata, milline peaks olema ehitaja sissetulek riigikogulaste palga alusel. Millised palgad meil oleksid, kui võtta aluseks parlamendi liikme ja spetsialistide palga suhe Lääne-Euroopa riikides?

Capital Mill ostis sadama Prisma. Investeeringufirma Capital Mill ostis D-terminali vastas asuva Prisma kaupluse pinna.

CERTEX
Töste- ja koormakinnitustahendid

The Lifting KnowHow

SILD- ja
KONSOOLKRAANAD
ehitus, remont, hooldus

CERTEX EESTI OÜ
Peterburi tee 47
Tallinn 11415

www.certex.ee
tel 6062 599
faks 6062 499
info@certex.ee

Puukeskus

puukeskus@puukeskus.ee
tel 605 4930 • www.puukeskus.ee

- Saematerjalid
- Hõõvelprussid
- Sise- ja välisvoodrilauad
- Põrandalauad
- Saunamaterjalid
- Terrassimaterjalid
- Liimpuitplaadid
- Lae- ja seinapaneelid
- Vineerid
- OSB-plaadid
- Melamiinplaadid
- MDF-, HDF-, PKP-, PLP-plaadid

SAMI
MASINAKESKUS

AVANT
LAADURID

- LUMESAHAD
- TÄNAVAPUHASTUSHARJAD
- INO HOOLDUSNIIDUKID

AS SAMI, Tule 20, Saue, Harjumaa
Avatud E-R, 8.00–16.30; tel 670 9040, 528 2732

www.sami.ee

ÄRIPÄEV 27. märts 2013

toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

ÜKS KÜSIMUS

Eilne Äripäev kirjutas, et ehitus- ja puhastus-ettevõtete seas on populaarsust kogumas uus tehnoloogia, mille abil on võimalik kindlaks teha, mis kellaajal tööline objektil viibis. Kui palju kasutate töötajate jälgimise süsteeme?

ALLAN RONIMOIS
Sol Eesti ASI tegevjuht

Meie ei kasuta töötajate jälgimissüsteeme, meie töötajad on usaldusväärsed ja me usaldame oma inimesi. Üldiselt, kui keegi on tööaega kuritarvitanud, siis see on välja tulnud ilma lisatehnikata.

TEET SOORM
Talleggi juhatuse esimees

Tööaja jälgimine on meil tehase-, farmi- ja vabrikutöötajatel, kes sisenevad ettevõtte territooriumile töötõendiga. Tõend registree-rib tsehhi või farmi sissetuleku ja lahkumise aja. Saan iga hetk arvutist vaadata, kas töötaja on tööl, mis kell ta sisenes ja mis kell lahkus.

KAIDO KAARE
ASI Kalev tegevdirektor

Jälgimise süsteem annab parema ülevaate töötaja graafikust, režiimist, millisel kellaajal ta liigub. Ja võimaldab fikseerida vastavad ajad, kui see on vajalik: kas on vahetuse algus, vahetuse lõpp või muu majast väljas olek.

RAUL KADARU
Rautakesko juhatuse liige

Meil kauplustes, kui inimesed tulevad tööle, siis fikseeritakse tööaeg, kontoris sellist asja ei ole. Kui ma räägin ostu- ja logistikaosakonnast, siis tulemused on tähtsamad. Mina isiklikult sellega vaeva ei näe, et ma peaks töötajaid jälgima.

LUGEJA ARVAB

» Harjunud heaolule on väga raske pidureid panna. Kui Norra riik tahab rahvalt midagi näpistada, ootab ees kindlasti tugev vastuseis. Rasva on neil piisavalt kogutud ja liug tuleb pikk.

Kommentaari artiklile "Euroopa suurimal edulool on risk rööbastelt maha sõita"

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon:
(372) 667 0195,
(372) 667 0222

Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
Tellimine ja levitamine:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine

Äripäeva tellija eelised - ostu-keskkond privileeg.aripaev.ee ja soodsaim võimalus soetada Äripäeva raamatuklubi raamatuid. Äripäev veebis: www.aripaev.ee Trükk AS Kroonpress

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakalajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

ÄRILAUSE

» Kristjan Hiimaa: Alguses tuleb palju kullutada. Sa pead tekitama usaldust. Sa pead looma meeskonna, kes annab oma parima.

Erply omanik soovib idufirmadel leida traditsioonilistest ettevõtetest töötajaid, kes on nn vana kooli müügimehed.

KOLUMNISTIDE KOLMAPÄEV

Igor Rõtov | Aivar Hundimägi | Meelis Mandel | Peeter Koppel | Marek Reinaas | Heido Vitsur

Kumb Eesti on parem: Pätsu-aegne või praegune?

Inimesed on saavutanud ajaloo kestel palju seetõttu, et on teinud seda, mis tundub mõttetu või võimatu. Seepärast võime päevil, mil Eesti taasiseseisvumise möödub sama palju aega, kui meie enne teist maailmasõda üldse antud oli, neid kahte perioodi omavahel võrrelda. Kuni fakte ei ignoreerita, on ükskõik, kas seda teha teadmishimust või saamaks kinnitust usule, et Pätsu-aegne Eesti oli edukas riik ja nüüd on kõik viltu, või vastupidi – et nüüd oleme tõeliselt edukad.

Saame võrrelda näiteks seda, kui palju tarbiti ja toodeti 1918. ja 1940. aastal ning 1991. aastal ja nüüd. Tegelikult pole siiski nende perioodide tulemuslikkuse võrdlemine sugugi kergem Rooma ja Briti impeeriumi vägevuse võrdlemisest. Maailmas on kõik suhteline ning majanduses, eriti aga seda vedavas tehnoloogilises arengus, on ajaloo käigus järjest suhtelisemaks muutunud just aeg. On ju maailm Rooma riigi hiilgeajast kuni Briti omani muutunud tunduvalt vähem kui pärast teist maailmasõda. Nii oli 1900. aastal maailmas iga inimese kohta tulev kogutoodang üksnes 679 dollarit ehk 570 dollarit suurem kui aastal 1. Samas ulatus Eesti annekteerimise aasta 1356dollarise ja aastatuhande vahetuse 6539dollarise kogutoodangu vahe juba 5183 dollarini. Ja viimane kümnend on vaatamata kriisile seda vahet ilmselt veel poolteise tuhande dollari võrra suurendanud. Ja seda kõike mitte praegustes, vaid võrreldavates, st 1990. aasta dollarites. Seega on viimase seitsmekümne aasta tehnoloogia ja majanduse areng andnud meile sellise võimekuse, et nüüd saame ühe aastaga korda saata sama palju kui kolmekümnendatel kuue aastaga kokku.

Aga mida me sellelt kuus korda suuremalt võimekuselt eeldada võiksime? Kiiremat heaolu kasvu, rohkem asju ja teenuseid? Ja kuidas seda mõõta ja võrrelda? Kuivõrd asjade võrdlusest langevad välja arvutid, televiisorid, mobiilid ja pea-aegu kogu kodutehnika, vaadelgem, mida üle saja aasta tuttavast autost välja lugeda võiks. Nüüd on meil neid sada korda rohkem kui 1940. aastal, kuid nende arvukus kasvas enne sõda kiiremini kui nüüd. Ka Vene ajal kasvas autode arv kiiremini, kuigi kvaliteet oli hoopis teisest klassist. Seevastu pole ühe olulisema ja kõrgeväärtusliku toiduaine, liha, tarbimine eriti palju muutunudki.

Isemajandav Eesti. Ehk oleks õigem hinnata hoopis seda, kuidas ühel või teisel perioodil on muutustele suudetud reageerida ja olusid enda arenguks ära kasutada. Hinnata seda, millist mõju on avaldanud majanduskasv inimeste heaolu kasvule. Võtkem aluseks 1939. majandusaasta ülevaade. Tööstuse üldtoodang oli Eestis kriisi alguseks võrreldes 1922. aastaga kasvanud kaks korda ning 1939. a tööstustoodang ületas kriisieelset omakorda rohkem kui poolteist korda. Suurima panuse sellesse kasvu andis küll suurima tööstusharu tekstiilitööstuse toodangu taastumine, kuid pea samaväärse kasvu tegid kaasa enam-vähem kõik tähtsamad tööstusharud.

Pätsu-aegse Eesti suurimaks majanduslikuks saavutuseks võib pidada Eesti muutumist "isemajandavaks". Tollases keerulises ja proteksionistlikus maailmas oli ise hakkama saamine väärtus. Tänapäeval loomulikult enam mitte.

Kui aga tutvuda muutustega inimeste toimetulekus pärast kriisi, on täiesti mõistav, mispärast oli inimeste teadvusesse nii kindlalt juurdunud arusaam sõjaeelsest edukast Eestist. Loo-

HEIDO VITSUR
LHV majandusekspert

» Meie arsenalis pole ühtki teist ideed peale kokkuhoiu. Sellest jääb edukas olemiseks väheks.

mulikult oli siin oma osa ka järgnevatel aastatel, kuid mitte ainult. Neljal-viiel kriisijärgsel aastal kasvas ligikaudu veerandi võrra ka tööstuses hõivatute arv ning neile makstud töötasu. Sellest piisab, et viia tööstustööliste nädalateenistuse ostujõud juba 1934. aastal kriisieelsete kõrgkonjunktuuriga aastate keskmisele tasemele ja järgnevatel aastatega veel 15 protsendipunkti ülespoole.

Praegune Eesti ei suuda end toita. Kuivõrd samal ajal olid oluliselt tõusnud põllumajandus-saaduste hinnad ja nõudlus toiduainete järele, sai tuule tiibadesse Eesti põllumajandus. Võimalikuks sai taastumine ka seetõttu, et talundite ja ühistute võlgu korraldati ümber nii kriisi ajal kui ka selle järel. 1930 kutsuti madalaprotsendilise pikaajalise laenu võimaldamiseks ellu Maatuluskapital ning toodete müügi paremaks korraldamiseks asutati riburada Võiekspor, Eesti Lihaekspor ja Eesti Munaekspor. Tõsi, kõikidele nendele abinõudele vaatamata jäi 1938. aasta põllumajanduse kogutoodang rahalises väljenduses kümnendiku võrra väiksemaks kui kriisieelsel 1928. aastal. Ilmselt ei suutnud me siiski maailma tähtsamate põllumajandussaaduste ekspordijatega tehnoloogilises arengus sammu pidada.

Kui näiteks Taanis olid loomakasvatusefarmid tänu elektrimasinate kasutamisele juba ulatuslikult mehhaniseeritud, kasutati Eesti taludes sel ajal elektrit enam-vähem sama palju kui Vabadussõja ajalgi. Tollase tehnoloogia imelapse USAg polnud mõtet võrrelda isegi taanlasi. Meil oli aga 1940 põllumajandusloenduse andmetel maal põhiliseks jõuallikaks 200 000 hobuse ja väheste traktorite kõrval vana aus lokomotiiv. Nüüd seevastu on meil karjafarme, mis on tehnoloogiliselt heal tasemel, on ka sama tasemega põlluharijaid. Kuid sellele vaatamata pole kahe Eesti põllumajanduse võrdlemine kuigi lihtne, sest põllumajandust ennast on üsna väheks jäänud. Eesti, mis oli aastasadu suutnud peale iseenda toita ka teisi, ei suuda end praegu ise toita.

Edasipüüdlik rahvas. Ühes mõttes tundume praegu Pätsu-aegsest Eestist paremad olevat. Me ei ela praegu muu arenenud maailma suhtes sugugi halvemini kui kaheksakümmend aastat tagasi. Eesti tööliste palga ostujõud jäi kahe sõja vahel rootslase ja taanlase omast 2,7 korda ja hollandlase ja šveitslase omast 3,6 korda maha, kuid oli viiendiku suurem poolaka või venelase omast. Ameeriklasega oli vahe sama arvutuse järgi aga peaaegu kaheksakordne. Praegu jääme elaniku kohta tuleva SKT poolest ameeriklastest maha üksnes 2,3 korda ja teistest peale poolakate ja venelaste alla kahe korra. Sellel võib olla kaks selgitust. Esiteks, praegune Eesti on olnud tunduvalt edukam, kui me olime enne teist maailmasõda. Teiseks võis praeguse Eesti pärand 1991. aastal siiski tunduvalt parem olla, kui me arvame. Äkki pärisime me koos elektri- ja teedevõrgu ning sadamatega ka tunduvalt edasipüüdlikuma, ettevõtlikuma ja harituma rahva?

Kuid kõigele vaatamata ei saa tuleviku suhtes muretu olla. Kriis ise oli küll mõnevõrra leebem, kuid paranemine vindub. Tõsi, oleme oma tasakaalus eelarve ja väikese riigivõlaga võlakriisis vaevlevas maailmas näituseeksemplar, kuid eurotsooni kriis pole veel kaugeltki möödas. Paraku ei saa me kuidagi kinnitada, et oleme omalt poolt enda arengu kiirendamiseks midagi ära teinud. Meie arsenalis pole ühtegi teist ideed peale kokkuhoiu. Sellest jääb edukas olemiseks väheks.

NOMURA VÕRDLEB KÜPROST EESTIGA. Küprose kehtestatav kapitali liikumise kontroll võib valmistada katsumusi Eestile, kelle pangad sõltuvad suurel määral välisoiustest, nentisid Nomura Internationali analüütikud.

MOBIILTELEFON NÄITAB ALLUVA TEGELIKU TÖÖD. Eestis kogub populaarsust tööaja digitaalne jälgimissüsteem, mis aitab

juhil arvestada minutipealt alluva töö-tunde.

SPORDIARBITRAAZ MÕISTIS ANDRUS VEERPALU ÕIGEKS. Rahvusvaheline Spordiarbitraaz mõistis olümpiavõitja Andrus Veerpalu õigeks.

KÜPROSE KARM PÄÄSTMINE. Kaasaeg euroala liikmesriigis Küproses on nagu pahaendeline unenägu.

PALGAD

Laske kaupa müüa õiglase hinnaga, siis tõusevad palgad

Mis võiks ettevõtjal olla selle vastu, et oskustöötajad saaksid palka alates 1000 eurost. Kuid palkade staatilisusel on mitu põhjust.

Ettevõtlus paneb arve armastama. Euroopas ringi liikudes ikka mõttes arvutat, mil line on nende elu finantsides ja miks on meie elu koos rikkamate riikide ridades nii teistsugune. Piimanduses on üleilmseid tõmbetuuled hästi tunda. Võrreldes vanade demokraatiatega Euroopas on meil riigipoolset toetust vähe, kuid kulud on igati maailmatasemel.

Kõrged maksud. Maksame Euroopa keskmist tooraine hinda – meie näitel siis piimtooraine hinda. Kohe kindlasti maksame Euroopa keskmist elektri hinda. Maksame Euroopa keskmist transpordiautode kütuse hinda. Eesti vee- ja kanalisatsiooni hinnad on mõnes kohas isegi kõrgemad kui näiteks Iisraelis, kus on vähe magedat vett. Meie kaudsete ja otseste maksude koormus on kõrgem kui Euroopas keskmiselt. PwC maksukoormuse raporti järgi on meie maksukoormus 67,3%, jääme alla ainult Itaaliale (68,3%),

OLIVER KRUUDA
ASI Tere juhataja

Piimaliiter maksab poes 50 eurosent, 80 km kaugusel Helsingis maksab sama piim 1,1 eurot.

Euroopa keskmine on 42,6%. Arvestades Itaalias valitsevalt maksukohustuse vabameelsust (maksuvaba majandamist), võiksime end vabalt õnnitleda Euroopa kõrgeima maksukoormuse puhul. Meie esmatarbe toidukaupadel on 100% käibemaksukoormus ostjatele. Lisaks oleme kehtestanud regulatsiooni, et näiteks kaubaauto pikkus (koos järelhaagisega) on meil poole lühem võrreldes naabrite Soome ja Rootsiiga ehk teisisõnu: üks meie auto veab korraga ära poole vähem kaupa kui naabrite juures. Kõik need on kulud, mille foonil peab ette-

võtlus koduturul kasumlikkuse poole püüdlama.

Piimaliiter maksab poes 50 eurosent, samas kui 80 km kaugusel Helsingis maksab see sama piim 1,1 eurot. Sellest läheb maha käibemaks riigile.

Võhm väljas. Ettevõtlus ei toimetama enam mitte nagu professionaalne pikamaajooksja, vaid nagu end hingetuks rabelenud harrastussportlane. Unistus on suur ning on ka tahtmine ja võimed, aga väsimus tuleb enne tulemuste nägemist. Garantieritult madalama hinnaga tarbija poodimeelitamine on üks viis turundada kõiki teisi poes müüdavaid kaupu, kuid kuidas see mõjub pikaajalises plaanis? Kui tarbija sissetulek ongi piisav vaid kõige odavama ostmiseks või tuleb sellestki loobuda, sest töökoht on üle öeldud? Kui peame suuremate kuludega looma (poole võrra) odavamad tooted, siis ei ole lootust, et rikkamaks saaks riik, ettevõtted või inimesed.

Ettevõtjal on vaja saada kaubad turule nende õiglase hinnaga, siis saab ta tööandjana maksta tööjõule naaberriikidega võrdsemat palka.

PALGAD

Suured tööjõukulud pidurdavad palkade tõusu

Kuuldes eri arvamusid palkade teemal, tekib mõnikord tunne, justkui ei tahaks kellegi "karvane käsi" lihtsalt kirjutada sellist palganumbrit nagu vaja.

Sagedane on ettekujutus, et on olemas mingi "ettevõtluse" või "ühistu" raha, mida võib vastutustundetult kulutada. Kui ühistu või ettevõtte maksab, siis on kõik korras, st keegi justkui ei maksa.

Maksab kindlasti! Klient, sedakorda meie ise teisel pool kauba või teenuse letti, peame tasuma.

Põhjusi on palju. Kui läheb selgitamiseks, miks palgad on sellised, nagu nad on, ei tule põhjendustest puudu. Teema keerukus seisneb selles, et ühiskond areneb valdkonniti erineva kiirusega.

Ei ole ju mõistlik päeva pealt ära kaotada kõiki neid tooteid ja teenuseid, kus tegijate palgatase jääb alla 1700 euro, ja oodata, kuni nõudlus sinnera maale küündima hakkab, et

JUHAN SÄRGAVA
Saidafarm OU juhataja

Kui elektri hinna tõus vabastaks meid nn palgamaksudest, kasvaksid palgad nagu kevadine muru.

niisugust palka saab töötajatele "lõdvalt" pakkuda.

Meenub telesaade, kus töötukassa esindaja selgitas põlise töötü kohta, et loomulikult on ta töötü, sest ta ei lähe põhimõtteliselt mingi "näruse" 500eurose palga peale. Probleem peitub selles, et sellegi "sõbra" 500 + maksud + elementaarsed töövahendid + töökorraldus peab looma sellise kauba või teenuse, et klient

selle lõbusasti kinni maksab. Kui aga kauba hind ostma ei kutsu, osutub ettevõtmise jätkusuutmatuks.

Ettevõtte, mis ei lõpeta jätkusuutmatu kauba või teenuse toimetamist, läheb pankrotti. Pank saab "probleemse" kliendi, käendajad maksavad, mis nad suudavad, ja võlausaldajad kuulavad juttu, kuidas võlgnik võtab järgmises elus esimese asjana käsile vanade võlgade tasumise.

Palgamaks on peamine pidur. Eestis oleks juba ammugi palku tõstetud, kui see vähegi võimalik oleks. Palgatoosu peamine pidur on Eestis suured tööjõukulud, teisisõnu palgamaksud.

Meie majandusime võiks seisneda sellest, et riigi rahakotti täidetakse mõnel teisel viisil kui tööjõudu maksustades.

Kui viimast elektri hinna tõus vabastaks meid võrreldaval määral palgamaksudest, kasvaksid palgad nagu kevadine muru.

Äriteenused

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

reklaam

MÜÜA ETTEVÕTE UE GROUP,

mis esindab **Vendor Internationali** (<http://www.vendorinternational.com/>) ning tema tütarfirmade tooteid **Clean Seat** (<http://www.cleanseat.eu/>) ja **Toly** (<http://www.toly.eu/>).

LISAINFO: Edvin Bürkland, tel 553 8857

TELLI HALUPUUD JUBA TÄNA!

Halupuud kontaineris (toores, kuiv).
Transport hinna sees.
Lisaks pakume **süütepulki, suitsutuslaastu ja multzi.**

Info tel 5333 22 84, www.halupuu.ee

KAARDID ENNUSTAVAD

Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis: www.hiromantia.eu

ML-TRANSPORT

Osakoormate vedu tagaluukautodega TALLINN – HELSINKI – TALLINN

Enne kl 12 tellitud veos järgmisel tööpäeval sihtkohas!

tel: +372 505 5074
info@mltransport.ee

www.mltransport.ee

HOMMIKUSÖÖK 9.00–11.00

LÕUNA+BUFFEE TOOMPEAL 11.30–15.00

Toompea, Kiriku Põik 4a, Tallinn
www.olematu.ee, olematu@olematu.ee
Tel +372 631 3827

SUURES KOGUSES KASUTATUD KONTORIMÖÖBLIT!

45€
(sisaldab km)

MARTELA RULOOKAPP

Tähetorni 21j, Tallinn
Tel 552 6608

www.Apuneks.ee

Äri teenuste rubriigi standardreklaam
89x26 mm hinnaga 30€

Tel 667 0105
faks 667 0200
Reklaami tellimine: reklaam@aripaev.ee

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevalik

www.wasp.ee info@wasp.ee tel 677 0155 mob 51 12 061

wasp project

SENSUS Metering Systems, a.s. veearvestid

SÄÄSTAVAD TEIE AEGA JA RAHA!

Korteri-, elamu- ja tööstuslikud vee- ja soojusarvestid, näitade edastamise süsteemid

SENSUS veearvestite eelised:

- kauglugemissüsteemi kasutamine
- lihtne näitade ülelugemine
- välise magnetmõju kaitse vastavalt EN 14154-3 standardile
- garantii- ja postgarantii teenindus

PREM EESTI OÜ on kontserni SENSUS ametlik esindaja ja maaletooja Eestis. Tallinn, Kadaka tee 5, tuba 323 ja tuba 108

Müük, garantii- ja garantiijärgne teenindus, veearvestite taatlemine. Telefon/faks 657 9948, 626 7881, 525 8857

prem@prem.ee | www.prem.ee

SENSUS
The Measure of the Future

TÕUSJA

Rehvitootja sõnul võib järgmise aasta müük suurema hoo sisse saada.

Continental AG

94,49 EUR +2,15% ▲

LANGEJA

Kreeka börs võttis Küprose probleemide tõttu suuna alla-poolle.

Kreeka börs

889,51 -4,41% ▼

ÄRIPÄEV 27. märts 2013

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post romet.kreek@aripaev.ee

Riik peaks laenu abil majandust elavdama

Väikeinvestorist näitleja Leida Rammo ei ole rahul Eestis toimuvaga. Tal on väga kindel arvamus selle kohta, mida peaks Eestis tegema, et sinne majandus elavneks. Kõigepealt leiab ta, et kindlasti on vaja võimuvahetust ning seejärel peaks riik laenu võtma.

“Miks karta laenu, kõik võtavad laenu! Praegu antakse Küprosele 10 miljardit. Euroopas on juba aru saadud sellest – Prantsusmaa oli esimene, keda süüdistati, et ta ei hakka üldse kärpima – aga meil anti käsk ja hakkas hirmus tugev kärpimine. Miks peame meie olema nii, et meil on teoreetiline eelarve korras, aga inimestel palka ei ole ja maksud on suured? Me võidak- sime, kui võtaksime laenu, mida,

muide, kõik ärimehed ju teevad,” argumenteerib Rammo. Ta leiab, et laenu elavdaks siseturgu ning seejärel ei oleks ka probleemi see ükskord tagasi maksta.

“Miinimumpalk peaks olema 500 eurot ja elu hakkab Eestis teistmoodi minema,” on Rammo veendunud. Tema sõnul suudab riik tulevikus ka laenu ära maksta, kui inimestel tekib lootus, et elu läheb paremaks ja nad hakkavad aktiivsemalt tegutsema. “Kui sa ainult kärbid ja midagi ei kasvata, siis ei saa sellest midagi välja tulla,” jätkab ta.

Kui märgin, et Eesti majandust on kärpeme pärast Euroopas hea näitena esile tõstetud, ütleb Rammo, et au ja uhkusega ei ole meil midagi teha: “Ega me seda süüa saal!”

VÄIKEINVESTOR Leida Rammo hoiab end majandus- uudistega kursis Äripäeva vahendusel. Tavaliselt loeb talle lehte ette tütar. FOTO: ANDRAS KRALLA

INVESTEERIMINE

Väikeinvestor Leida Rammo aktsiaid müüa ei kavatse. Infot annab Äripäev

KADRI PÕLENDIK
kadri.polendik@aripaev.ee

Juba lapsena majandusest huvitud näitleja Leida Rammo hoiab veel kõrges easki end kursis aktsiaturul toimuvaga ning leiab, et Eesti majanduse elavdamiseks oleks viimane aeg laenu võtta.

Kui me peagi 89aastaseks saava ning äärmiselt krapsaka Leida Rammoga tema Mustamäe korteris kohtume, teatab ta veendunult, et Äripäev pole ju varem ühestki näitlejast kirjutanud. Tõepoolest, ei ole väga tavapärane, et suur majandushuvi käib kaasas sedavõrd loomingulise ametiga. Rammo on Äripäeva sisuga hästi kursis, sest on juba aastaid Äripäeva tellija ning püsilugeja, hoolimata sellest, et nägemine on kehvaks jäänud. Lehelugemisel abistab teda tütar, kes paraku ei suutu sellesse alati sama entusiastlikult kui ema.

Uudistega kursis. “Tavaliselt ta loeb ainult pealkirjad ette, aga kui väga huvitav tundub, siis ma ikka palun, et loe natuke algust ka või loe vähemalt alapealkirjadki ette,” kirjeldab Rammo, kuidas lehelugemine käib. Samamoodi aitab tütar pähe õppida näitlemiseks vajalikke tekste, mis on lisaks suurelt paberile kirjutatud, nii et luubi abil saab proua Leida neid ka ise lugeda.

Näitlemise kõrvalt tunneb ta elavat huvi majanduselu vastu. Huvi sai alguse juba varases lapsepõlves. “Minu ema oli lillemüüja Viru tänaval,

Ä Kes on kes **Leida Rammo**

SÜNDINUD 18. aprillil 1924. aastal Tallinnas.

LÕPETANUD 1944. aastal Tallinna III Tütarlaste Gümnaasiumi ja 1950. aastal Eesti Teatriinstituudi.

TÖÖTANUD paljudes Eesti teatrites ning mänginud umbes 70 filmis ja teleteatri etendustes. Praegu teeb peamiselt kaasa telesarjades.

ABIELUS oli ajakirjanik Avo Lorentsiiga, kellega on tütar Kai.

Ä Tasub teada **Portfellis neli firmat**

TALLINK GRUPP
PREMIA FOODS
TRIGON PROPERTY DEVELOPMENT
LEEDU TELEKOM
Portfelli väärtus on umbes 2800 eurot.

Ä Vaata veebist

Teatrilegend kindlustab aktsiatega seljatagust
WWW.ARIPAEV.EE

Eesti esimese vabariigi ajal. Ema pani mind 7aastaselt sinna lillelauri juurde ja oli väga uhke, et ma oskan arvestada ja ostjatega hästi ümber käia. Juba 9aastaselt sain aru, et ema ajab äri valesti. Ta ostis kevadel aednikelt palju lilli kokku. Mina küsisin, et milleks sa võtad neilt, nemad saavad ikka oma raha kätte, aga sina ei saa neid enam ju selle hinnaga müüa, sa pead palju odavamalt müüma,” kirjeldab Rammo. Tütrel soovitus peale hakkas ema kaupmeestele lilled eest maksma selle järgi, kui palju ta neid müüa sai.

Esimene investeering Äripäeva fondi. Kui uurin Rammolt, millal ta kuulis esimest korda sõna “börs”, räägib ta, et on olnud selle olemasolust teadlik kogu aeg, sest luges väga palju raamatuid. Reaalselt hakkas ta sellest huvituma aga alles taasiseseisvunud Eestis, kui majanduslik olukord sundis tulevikku kindlustama. Oma esimese investeeringu tegi Rammo 1997. aastal loodud Äripäeva indeksifondi, mida haldas Eesti Ühispank. Rammo hakkas Äripäeva indeksifondi osakuid ostma kohe, kui fond tegevust alustas. Selle investeeringuga ta aga pettus Ühispangas, kes soovitas Rammol osakud liiga vara maha müüa.

Ta on varem öelnud, et pangad võtavad inimestelt liiga palju raha ning oma börsile investimisega tahab ta selle raha tagasi saada. Nii on ta aastate jooksul ostnud kolme siinse börsifirma aktsiaid, olles osanik Tallink Grupis, Premia Foodsis ja Trigoni Property Developmentis, kus igaühes on tal tuhat või pisut rohkem aktsiat. Sama kogus on tal ka Leedu Telekomis aktsiaid. Sellised valikud tegi ta enda sõnul peamiselt raha pärast.

“Mul ei ole olnud võimalik osta suuremal hul-

gal aktsiaid. Muidugi ma teeniks väga palju, kui mul oleks 100 000 aktsiat, aga mul on see rohkem põhimõtteline asi,” räägib Rammo, kelle hinnangul võiks iga eestlane veidi börsifirmadesse investeerida.

Lisaks plaanis Rammo kunagi osta Poola vasekaevanduse aktsiaid, sest arvas, et sellel on tulevikku seoses päikeseenergia kasutamisega. Siinkohal tõestab ta taas oma suurt lugemust ja huvi ühiskonnas toimuva vastu, rääkides põhjalikult vaskoksiidist, nanotehnoloogiast ja päikesepatareidest. Mis aga puutub vasekaevanduse aktsiatesse, siis need jäid tal paraku ostmata.

Kuigi Rammo hoiab end börsil toimuvaga hästi kursis, ei tegele ta aktiivse aktsiate ostu-müügi- ga, vaid säilitab ostetud osakuid seljataguse kindlustamiseks. Aktsiaid ta enam juurde osta ei plaani, samuti ei kavatse ta neid ka müüa, isegi siis, kui mõne hind peaks ootamatult väga kõrgele tõusma. “Minu pärast nad võivad olla kümme aastat veel seal. Kui nad väga palju tõuseksid, siis ma ei ootaks ikka, las nad olla. Lihtsalt tulevikuga, et sul on kindlam enesetunne, kui midagi on seljataga.”

Enda sõnutsi ei ole tal ei aega ega ka huvi olla börsil usinam. Vähe sellest, et see nõuaks iga päev aktiivset aktsiaturu jälgimist, on selleks vaja käia internetis ja kasutada arvutit, mida Leida küll oskab, kuid takistuseks on kehva nägemine. Seega piisab talle infost, mida saab Äripäeva vahendusel.

Paljude eestlaste mällu sööbinud hüüatuse “Seltsimees Tasku!” autor jätkab aga näitlemist ning on selle kõrvalt võtnud südameasjaks Linna- teatrilise uus maja saada. Rammo tahab leida 20miljonilisele projekti taha investori, kes oleks valmis sellele öla alla panema.

Lihtsalt tuleviku jaoks, et sul on kindlam enesetunne, kui midagi on seljataga.

väikeinvestor Leida Rammo põhjendab, miks tal on börsiaktiaid

DELUX
DREAMS

VOODI-
KOMPLEKT
-40%

Delux kauplus Tallinnas

Maakri 36 avatud: E-R 10–18, L 11–16, P suletud
Tel 653 4015, E-post shop@delux.ee, www.delux.ee

AVASTAMISRÕÕMU PAKUB AJ TOOTED AS

Tooted kontoris, lattu ja tööstusele

Meie müügiosakond ootab teid. Teil ei ole vaja veeta palju aega ringi sõites mööda erinevaid müügikohti ning olla mures selle pärast kuidas te tooted endale kohale saate toimetatud.

Helistage meile numbril **6000 270** ning võite rahulikult enda tellitud tooteid ootama jääda.

Samuti võib tellimusi edastada läbi meie veebilehe www.ajtooted.ee.

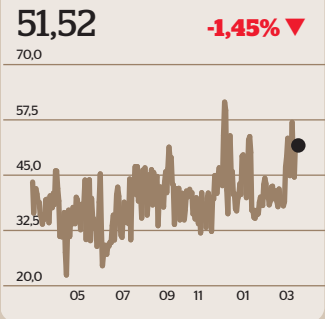
Lisaks kataloogi valikule leiate kodulehelt ka soodushinnaga tooteid ning saate lehitseda uusi veebikatalooge.

ELEKTER

Eratarbijad peaksid arvestama, et elektrienergia hinnale lisan- dub lepingus ka käibemaks.

Nord Pool Eesti

VALUUTA

Eurot mõjutavad poliitilised mured euroala suurimates riikides.

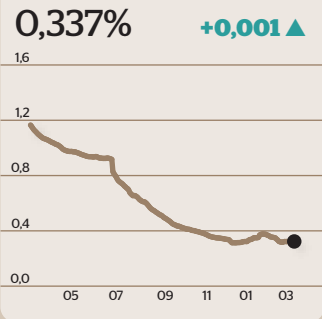
EUR/USD

INTRESS

Euroopa Keskpank ei pruugi enam baasintressimäärasid langetada.

Euribor 6 kuud

ÄRIPÄEV 27. märts 2013

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post romet.kreek@aripaev.ee

9 olulist sammu enne aktsiate ostmist

RAIVO SORMUNEN
raivo.sormunen@aripaev.ee

Warren Buffett tegi esimese aktsiaostu kõigest ühe-teistkümnne aasta vanuse-na. Praegu arvatakse, et sel investeerimisgurul on varandust 53,5 miljardi dollari jagu, mis teeb temast maailma rikkuselt neljanda inimese. Buffettiga ühele pulgale jõuda on ülmalt keeruline ja see nõuab li-saks teadmiste ka õnne. Ometi võib järjekindla investeerimise korral meist igaüks muutuda finantsiliselt sõltumatuks.

Investeerimiskulude tõttu (ostu- ja hool-duskulud) pole mõtet aktsiaid osta 50-100 euro kaupa. Küll aga piisab algatuseks juba 500 eurost.

Tasub teada

Kuidas jõuda esimese investeringuni?

1. LOE JA HARI ENNAST. Aktsiate ostmiseks pead teadma, mis loom on aktsia ja millised riskid väärtpaberite ostmisega kaasnevad. Mida rohkem sa investeerimisest loed, seda laiemaks su silmaring läheb ja seda väiksem on su tõenäosus ämbriisse astuda. Põhitõed saad raamatutest, päevakajalised sündmused toovad kätte ajalehed (nt Äripäev), investeerimissaidid, -foorumid, -blogid.

2. HARJUTA PABERIL. Enne päris raha investeerimist võta osa mõnest veebis korraldatavast investeerimismängust. Olgu selleks siis LHV "Börsihai" või Stockholmi Kõrgema Majanduskooli aktsiamäng.

3. PANE PAIKA OMA EES-MÄRGID. Mõtle, kui suur peaks olema sinu investeerimisportfell ühe või 40 aasta pärast? Ehkki osa üliedukaid investoreid on teeninud kaua aega üle 20% aastas, peaksid sa arvestama pigem sellega, et kasumi teenimine võib võtta kaua aega. Keskmiselt saavutab investor edu eelkõige pikaajalise järjepideva (iga kuu või kvartal) investeerimise tulemusena.

4. VAATA ÜLE KULUD. Investeerimiseks on vaja vaba raha. See-ga vaata üle oma igakuiseid püsikulud (kommunaalarved, laenu- ja liisingumaksud, laste-aiatasu, mobiilmakse) ja muu-tuvad kulud (toit, vaba aeg, kü-tus, jalatsid ja riided). Perele eelarve koostamine aitab sul leida üles ebavajalikud või üle-määra suured kulutused.

5. VAATA ÜLE TULUD. Hinda, kas saad os-kustele vastavat pal-ka või kas on sul võimalik lisa-ülesandeid võttes oma tulu-sid kasvatada? Ehk oled päri-nud kinnisvara, mis seisab ri-pakil ja mida võiks välja üüri-da? Või on sul ehk metsas har-vendusraie tegemata? Vahest saad mõne kasutuna seisva asja maha müüa?

6. MAKSA TAGASI KÕR-GE INTRESSIGA LAE-NUD. Keskmine tarbimislaenude intressimäär on 16–20% aastas, rääkimata kiirlaenukontoritest, kus laenu-deks makstav intress võib kok-kuvõttes ületada laenusumma. Intress pangale võib süüa suu-re osa su eelarvest, hoi-a see raha parem kokku.

7. KOGURAHA MUSTA-DEKS PÄEVADEKS. Keegi pole kaitstud ootamatute väljaminekute ja töökoha kaotuse eest. See-ga oleks hea hoida puhvrit, et ootamatuse korral ei peaks in-vesteeringuid maha müüma. Raha võiks pangakontole ko-guda ka enne esimest inves-teeringut, sest investeerimis-kulude tõttu (ostu- ja hooldus-kulud) pole 50–100 euro kau-pa mõtet aktsiaid osta. Küll aga on juba täiesti piisav sum-ma 500 eurot.

8. MAKSA KÕIGEPEALT ISEENDALE. Kuna kuu lõpuks on 99% inimestel raha otsas, maksa pärast palgapäeva kõigepealt iseendale. Kasuta investee-ri-miskontot ja investee-ri.

9. KORDA aeg-ajalt eelnevad kaheksa punkti üle.

RAHA

Kommertsbankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Danske Bank					Kontakteeruge pangaga						
Swedbank***	0,01 (7)	-	-	-	0,06	0,16	0,26	0,36	0,46	0,56	190
Swedbank***	0,01 (7)		0,05	0,05	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	6000
Tallinna Äripank		0,05	0,10	0,15	0,20	0,40	0,50	0,70	0,90	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	0,25	0,30	0,35	0,60	0,70	1,00	1,20	-	200
Nordea Pank	0,10		0,10	0,15	0,20	0,35	0,45	0,55	-	-	320
Citadele Pank	-	-	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	1,30	1,30	150
Versobank	0,05	0,10	0,50	0,60	0,70	1,00	1,30	1,50	1,70	2,00	350
DNB	0,10(7)	-	0,20	-	0,25	0,40	0,55	0,70	0,80	0,90	300
Krediidipank		0,01	0,15	0,25	0,30	0,55	0,75	1,00	1,20	1,20	100/200(4)
BIGBANK		-	0,15	0,20	0,25	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,50	0,50	0,95	1,30	2,05	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Danske Bank			Kontakteeruge pangaga				
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,15	0,25	0,25	0,55	0,70	0,55	200
Citadele Pank	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	200
Versobank	0,30	0,30	0,50	1,00	1,30	1,50	500
DNB	0,10	-	0,15	0,30	0,40	0,50	300
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0.10% kõrgem (3) personaal pang, klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt, (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäagilt **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Swedbank

Haarake võimalusest ja liituge 18.02.-31.03.2013 soodsalt Swedbanki pensioni III sambaga.

Swedbanki pensionifondide fondivalitseja on Swedbank Investeeringufond AS. Tutvuge fondide prospektidega aadressil www.swedbank.ee/fondid või lähimas Swedbanki kontoris.

Lisainfo saamiseks pöörduge Swedbanki investeerimistoe poole telefonil 613 1606 või e-posti aadressil investeeringustugi@swedbank.ee.

VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▼

8,3498

Austraalia dollar	AUD	1,2263
Bulgaaria leev	BGN	1,9558
Hiina jüaan	CNY	7,9899
Hongkongi dollar	HKD	9,9800
India ruupia	INR	70,0060
Jaapani jeen	JPY	121,2500
Kanada dollar	CAD	1,3103
Korea won	KRW	1424,6600
Leedu lilt	LTL	3,4528
Läti lant	LVL	0,7016
Norra kroon	NOK	7,4975

EUR/RUB ▼

39,7338

Poola zlott	PLN	4,1775
Rumeenia leu	RON	4,4170
Singapuri dollar	SGD	1,5968
Suurbritannia nael	GBP	0,8490
Sveitsi frank	CHF	1,2209
Türgi liiri	TRY	2,3386
Ungari forint	HUF	304,5000
USA dollar	USD	1,2935

BÖRSIKAUBAD

Kütused

26.03

USD	
Nafta IPE, bbl	108,19
Nafta NYMEX, bbl	95,63
Mootoribensiin, t	1026,00
Diislikütus, t	909,75
Kerge kütteõli, t	905,75
Masuut (1% väävel), t	616,00
Maagaas Henry Hub, btu, USD	3,886

Põllumajandus

26.03

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USc/nael	136,60
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	517,10
Kakao NYBOT, USD/t	2162,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	202,00
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	479

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid

25.03

USD/t	
Alumiinium LME	1932
Vask LME	7640
Plii LME	2191
Nikkel LME	17010
Tina LME	23100
Tsink LME	1940

Väärismetallid

26.03

USD/unts, unts = 31,1035 g	
Kuld COMEX	1596,75
Plaatina NYMEX	1565,75
Palladium NYMEX	759,50
Höbe COMEX	28,71

Pankade kontaktandmed

SWEDBANK Liivalaia 8, Tallinn, tel (24h) 631 0310, e-post: info@swedbank.ee
TALLINNA ÄRIPANK Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8088, faks 668 8089
NORDEA PANK Liivalaia 45/47, Tallinn, tel 628 3300, faks 628 3201 e-post: tallinn@nordea.com
CITADELE PANK Roosikrantsi 2, Tallinn, tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@citadele.ee

BIGBANK Rüütli 23, Tartu, tel 1333, faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee, www.bigbank.ee
VERSOBANK Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DNB PANK Tartu mnt 10, Tallinn, tel 686 8500, faks 686 8501, e-post: info@dnb.ee, www.dnb.ee
EESTI KREDIIDIPANK Narva mnt 4, Tallinn, tel 669 0941, faks 661 6037

BÖRS

Tallinn

26.03

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	1,180	0,00	#VALUE	-	-534,0%	1,66	0,0%
Baltika	0,745	0,68	21538	32,7	8,0%	2,62	0,0%
Ekspress Grupp	1,190	2,59	8947	13,9	6,4%	0,89	0,0%
Harju Elekter	2,610	1,16	2088	12,1	7,7%	0,93	2,7%
Järvevana	0,599	10,31	1498	#DIV/O!	0,0%	0,72	0,0%
Merko Ehitus	7,000	-1,13	3010	16,1	6,6%	1,06	0,0%
Nordecon	1,180	-0,84	19883	25,5	5,1%	1,30	0,0%
Olympic EG	1,970	0,51	68681	12,2	28,0%	3,41	5,1%
Premia Foods	0,680	2,56	6081	298,9	0,2%	0,72	16,2%
Pro Kapital Grupp	2,250	0,00	#VALUE	-	-3,7%	1,85	0,0%
Silvano FG	2,750	0,00	133783	7,7	27,5%	2,11	9,1%
Tallink Grupp	1,030	0,00	76539	12,4	12,2%	1,51	0,0%
Tin Kaubamaja	6,150	0,82	39281	11,9	14,4%	1,71	5,7%
Tallinna Vesi	10,400	0,00	49816	9,2	26,7%	2,46	8,1%
Trigon PD	0,290	-3,65	2479	#DIV/O!	0,0%	0,60	0,0%
Skano Group	1,230	1,65	154	-	-2,8%	0,74	0,0%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Riia

26.03

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Grindex	5,24	0,00	5,26	0,67	-
Latvijas Gaze	6,23	0,32	11,74	0,58	-
Olainfarm	4,79	1,05	6,93	1,86	-

Vilnius

26.03

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	2,64	-0,38	-	3,6	4,1
City Service	2,040	0,49	15,3	1,2	11,3
Invalda	2,310	0,00	-	1,1	-
Linas Agro	0,700	-2,10	2,8	0,9	-
Panevezio Statybos	1,160	-0,85	19,7	0,6	-
Siauliu Bankas	0,277	-0,72	17,4	0,7	-
Snaige	0,471	0,00	-	1,7	-
TEO LT (Telekomas)	0,818	-0,49	13,8	2,1	7,1

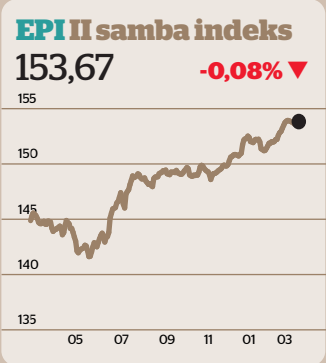
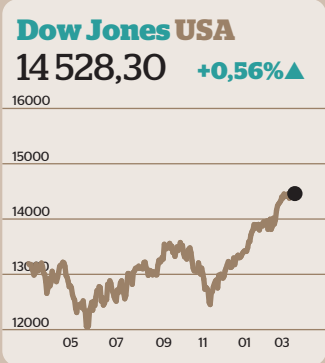
Helsingi

26.03

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Alma Media	3,66	-2,92	16,5	3,4	2,7
Citycon	2,20	-1,79	9,1	0,8	6,8
Elisa Comm.	14,73	-10,07	11,0	2,7	8,8
Finnair	2,71	-0,37	-	0,4	-
Fortum	15,77	-0,76	9,9	1,4	-
HKScan	3,80	-0,26	13,7	0,5	4,5
Kesko	24,61	0,20	18,8	1,1	4,9
Neste Oil	11,15	1,46	-	1,1	3,1
Nokia	2,53	2,51	-	1,2	7,8
Olvi	21,30	-0,19	17,2	3,0	2,3
PKC Group	18,00	-0,55	15,8	2,3	3,3
Stockmann	12,32	0,24	16,6	1,0	4,9
Stora Enso	5,08	0,10	8,3	0,7	-
UPM Kymmene	8,69	-0,40	-	0,8	6,9
YIT	16,41	-0,55	11,5	2,0	4,6

38 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 27. märts 2013
toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

TÖLGE

MAAILMATASEMEL REISIJAD

David Beckham. Globaalne ikoon, kes nõuab täiuslikkust. Täpsus ja stiil. Legendaarsed saavutused. Tema randmel on Breitling Transocean Chronograph Unitime – iga reisija ülim käekell. Manufacture Breitling Caliber B05, COSC ametlikult sertifitseeritud kronomeeter, Breitlingi viieaastane garantii. Suure jõudlusega automaatselt üleskeeratav kronograaf. Universaalse aja funktsioon võimaldab tänu patenteeritud mehhanismile ja ülimalt kasutajasõbralikule kroonnupust juhitudvale korrigeerimissüsteemile näha pidevalt 24 ajavööndi aega. Mugavus ja elegants esimese klassi reisijatele. Allkirjastanud Breitling.

HANSACATERING -
Meie teeme Teie peo!

Selleks, et iga pidu oleks ainulaadne ja meeldejääv, pakume kõike, mida ühe ürituse läbiviimiseks vaja - toitudest toolideni.

info@hansacatering.ee www.hansacatering.ee

UUED KODUD
PIRITA-KOSEL

Valmivad Tohu tänava kodud

Suvel valmivad kahekorruselised korterelamud Tohu 6 ja Tohu 8 Pirita-Kosel, Maarjamäel. Asukoht rohelises piirkonnas, vähese liiklusega tänaval, valdavalt eramutega hoonestatud piirkonnas. Iga korteri juurde kuulub rõdu või terrass.

Martin Sillandi +372 511 9962
martin@colonna.ee

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

25.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,38	3,50	3,43	12,49	5,63	9,17	3,12	-5,85	18 638 372
Avaroni Privaatportfell B, EUR	13,44	13,44	13,44	3,47	2,91	7,77	5,63	-	5 436 789
Avaron Ida-Euroopa Völakirjafond A, EUR	10,63	10,63	10,63	1,47	1,78	-	-	-	5 626 779

Compensa Life

22.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,41	-	7,30	21,90	9,00	5,50	5 381 073
Völakirjaportfell, EUR	-	-	11,84	-	0,40	4,90	4,00	-	536 484

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 28.02.2013. Völakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 28.02.2013.

Danske Capital AS

25.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Danske Pension 25, EUR	0,96	0,97	0,97	1,07	1,02	6,80	2,68	3,00	10 845 484
Danske Pension 50, EUR	1,11	1,12	1,12	1,47	1,73	7,25	2,52	3,17	148 312 593
Danske Pension Intress, EUR	0,87	0,88	0,88	0,68	0,36	6,26	3,09	3,37	3 359 598
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,41	1,44	1,42	7,34	3,25	9,93	4,98	4,99	3 043 643
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension Intress Pluss, EUR	0,76	0,78	0,76	2,92	0,15	5,77	2,90		199 072

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

25.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,92	0,92	0,92	0,00	0,18	3,78	3,05	4,04	8 438 988,00
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,11	1,12	1,12	1,86	1,88	5,37	2,66	1,94	41 449 403,20
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,63	0,63	0,63	2,54	2,75	5,25	-	-	1 341 782,96
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,85	0,87	0,86	2,04	2,11	6,11	2,03	-	410 643,97
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,88	0,90	0,89	2,74	1,77	5,44	1,86	-	324 074,86
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,84	0,86	0,85	3,70	2,91	3,53	-1,86	-	309 712,60

LHV Varahaldus

25.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,39	1,40	1,40	2,04	2,91	8,06	5,79	5,71	166 469 212
Pensionifond M, EUR	1,10	1,12	1,12	1,38	1,58	6,52	4,79	6,84	25 397 956
Pensionifond S, EUR	1,17	1,18	1,18	0,78	0,37	4,73	3,81	7,47	37 115 719
Pensionifond XL, EUR	1,19	1,20	1,20	2,25	4,22	9,57	5,78	5,77	38 945 255
Pensionifond XS, EUR	1,08	1,10	1,10	0,72	0,24	5,86	4,18	7,33	8 545 442
Täiendav Pensionifond, EUR	1,32	1,33	1,33	7,85	4,24	10,29	6,21	4,43	4 874 449
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	9,15	9,24	9,24	14,12	12,60	13,93	10,29	-1,34	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,85	5,90	5,90	14,18	12,60	13,08	10,29	-1,34	5 688 973
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,20	8,29	8,29	15,11	2,35	2,20	0,81	-1,08	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,24	5,30	5,30	15,10	2,35	2,20	0,80	-	1 404 803

Nordea Pensions Estonia

25.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,93	0,94	0,94	2,22	2,97	6,18	4,51		50 425 503,20
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,76	0,77	0,77	2,82	4,38	7,11	4,61		5 509 756,56
Nordea Pensionifond B, EUR	0,89	0,90	0,90	1,50	1,34	6,01	4,36		10 876 974,15
Nordea Pensionifond C, EUR	0,82	0,83	0,83	0,76	0,19	4,69	3,26		2 007 321,47
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,12	1,15	1,14	11,77	6,01	8,81	5,65		3 369 611,25
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,71	0,72	0,72	0,00	1,33	6,27			525 016,74

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@danskebank.ee, www.danskecapital.ee, www.danskebank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee

AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee

NORDEA PENSIONS ESTONIA AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOBANK AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DANSKE BANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

40%

võivad Küprose pankade suurhoiustajad kaotada oma deposiitidest.

» **Yahoo: Enamik artikleid ja veebilehti on vormindatud nii, et neid saab lugeda hiireklikkidega. Võimalus, et neid saaks lugeda telefonis või tahvelarvutis, on väga keeruline.**

USA suurim veebiportaal ostis 30 miljoni dollariga 17aastaselt Nick D'Aloisiolt idufirma Summly.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

25.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	114,23	113,66	113,66	-	0,58	5,28	4,00	-	-
Konservatiivne, EUR	112,04	110,93	110,93	-	1,49	1,89	2,06	-	-
Tasakaalustatud, EUR	111,37	109,73	109,73	-	1,92	-0,23	0,90	-	-
Progressiivne, EUR	106,00	103,92	103,92	-	2,46	-2,83	-0,83	-	-
Agressiivne, EUR	110,22	108,06	108,06	-	2,38	-2,48	-0,94	-	-
Investeeringisportfellid:									
Mandatum Life Fixed Income Abs, EUR	139,86	139,17	139,17	-	0,68	6,06	4,52	-	-
Mandatum Life Global Food Abs, EUR	121,58	119,19	119,19	-	1,13	-7,72	-0,41	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities Abs, EUR	104,91	102,85	102,85	-	-0,67	-2,76	-2,69	-	-
Mandatum Life Global Equity Abs, EUR	137,87	135,16	135,16	-	2,16	1,47	-0,92	-	-
Mandatum Life Europe Equity Abs, EUR	153,43	150,42	150,42	-	2,44	2,84	0,01	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS

25.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,80	0,81	0,81	2,43	-0,10	4,12	3,11	1,31	42 237 076,33
Pensionifond K2, EUR	0,88	0,89	0,89	3,93	0,77	5,95	3,77	0,59	159 821 464,69
Pensionifond K3, EUR	1,03	1,04	1,04	6,86	2,07	7,45	4,64	0,75	405 758 507,96
Pensionifond K4, EUR	0,76	0,77	0,77	11,42	3,08	7,98	4,29	-	33 066 631,81
Pensionifond V1, EUR	1,19	1,20	1,20	4,64	1,19	8,15	4,40	0,11	9 557 557,22
Pensionifond V2, EUR	0,92	0,93	0,93	8,48	2,88	9,15	4,79	-0,73	17 518 608,33
Pensionifond V3, EUR	1,07	1,08	1,08	14,05	4,65	9,34	4,35	-2,78	34 732 298,10
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	3,99	4,10	4,04	21,17	4,36	-10,12	-9,14	-15,08	5 729 052,41
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	8,27	8,48	8,35	23,73	-1,69	15,28	0,20	-14,55	28 249 379,03
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,37	3,45	3,40	23,90	2,39	10,42	-6,27	-21,65	7 698 455,96
Fondifond 100, EUR	10,03	10,28	10,13	16,59	5,93	9,53	4,32	-1,26	63 806 342,17
Fondifond 30, EUR	11,18	11,46	11,29	6,19	2,22	8,43	3,77	1,46	14 522 111,42
Fondifond 60, EUR	10,74	11,01	10,85	10,48	3,76	9,09	4,38	0,26	51 854 674,97
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,34	15,73	15,49	23,72	1,76	0,08	1,00	-7,81	48 096 623,07

Sõidukite tehnölevaatus!

- sõidumeeriku taatlemine
- rahvusvaheline ülevaatus
- ADR-ülevaatus

A-Ülevaatus Rae

Taevavärava tee 9a, Harjumaa
Telefon : +372 606 4230

A-Ülevaatus Maardu

Fosforiidi 14, Maardu
Telefon: +372 611 9777

A-Ülevaatus Pelgulinna

Paavli 5a, Tallinn
Telefon: +372 660 2620

A-Ülevaatus Lasnamäe

Peterburi tee 63a, Tallinn
Telefon: +372 6618 810

A-Ülevaatus Rakvere

Rägavere tee 44, Rakvere
Telefon:+372 32 232 90

A-Ülevaatus Tähe

Tähe 106c, Tartu
Telefon: +372 736 6002

A-Ülevaatus Jaama

Jaama 161, Tartu
Telefon: +372 740 7010

A-Ülevaatus Räpina

Vööpsu mnt 30, Räpina
Telefon: +372 79 95 005

www.a-ulevaatus.ee

AS SEB Varahaldus

25.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,733	0,741	0,741	2,85	2,83	3,76	1,42	-	9 321 939,17
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,902	0,911	0,911	0,84	-0,23	2,87	2,87	4,37	54 287 515,76
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,824	0,832	0,832	0,99	0,83	3,06	2,08	-	13 011 227,17
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,954	0,964	0,964	1,63	1,63	4,25	2,16	-1,11	274 354 534,45
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,913	0,931	0,922	12,67	3,59	3,94	2,54	-1,86	13 767 882,29
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,129	1,151	1,140	3,79	0,59	3,44	2,15	-0,40	10 479 927,10
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	7,148	7,292	7,220	10,96	3,630	4,810	4,560	-4,070	4 161 007,66
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,475	8,646	8,560	7,50	2,080	3,740	4,190	-2,770	6 010 702,18
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,659	10,874	10,766	3,35	0,600	5,990	4,400	1,470	1 135 007,40
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	13,073	13,073	13,073	5,17	-0,640	8,100	5,970	5,540	62 239 926,24
SEB Kasvufond A, EUR	6,350	6,478	6,414	21,86	-3,700	2,030	-1,470	-5,850	14 861 127,28
Vahendatavad Fondid *									
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,508	1,508	1,508	2,91	0,200	7,250	4,850	5,200	422 140 000,00
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	129,137	129,137	129,137	2,91	-0,110	4,210	4,970	5,340	157 500 000,00
SEB High Yield Fund, EUR	130,274	131,577	130,274	3,87	1,810	9,400	-	-	1 959 860 000,00
SEB Short Bond Fund EUR	1,271	1,271	1,271	0,21	0,160	-0,080	0,040	-	55 910 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	105,855	106,914	105,855	-	2,510	-	-	-	285 560 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	105,447	105,447	105,447	-	1,510	-	-	-	196 920 000,00
SEB Strategy Growth Fund	107,946	109,025	107,946	-	5,130	-	-	-	201 170 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	106,080	107,141	106,080	-	3,880	-	-	-	296 300 000,00
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,756	2,812	2,784	20,03	-2,250	5,860	-0,640	-3,620	163 970 000,00
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,576	2,628	2,602	15,95	2,520	-5,000	-7,160	-6,130	73 040 000,00
SEB Russia Fund, EUR	9,514	9,706	9,610	24,40	-0,550	-13,830	-2,480	-1,450	308 310 000,00

* Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskehindu saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 31.01.2013.

Trigon Funds

25.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	88,86	91,58	90,67	22,75	5,93	-8,02	-20,55	-	2 265 329
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	174,02	179,35	177,57	17,85	7,18	7,79	-0,78	-	4 799 304
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	13,68	14,16	13,88	21,15	7,61	9,37	-6,30	-11,44	1 857 000
Uus Euroopa Fond, EUR	20,05	20,77	20,36	13,67	0,00	11,04	7,21	-3,58	21 882 831
Venemaa Top Picks Fond, EUR	19,12	19,80	19,41	25,90	-6,50	-12,81	1,46	-1,19	9 143 236

Makita uue põlvkonna mootorsaagide omadused:

EasyStart - Vedruka starter koos optimaalse mootorjuhtimisega sae ülikergeks käivitamiseks.
Touch&Stop - Kõik-ühes-lüliti (käivitus, seiskamine, poolgaas, õhuklapp).
Primer pump sae kiireks käivitamiseks.
MPI (Memory Power Ignition) - alati õigeaegne, ülitäpne ja tugev säde.
CAT - Katalüsaatoriga mudelite heitgaasid on madalamad seaduses ettenähtud normidest.

EA3201S35A

Ideaalne saag kergemateks töödeks nii aias kui metsas! See hobikasutamiseks valmistatud saag on kerge kaaluga, teda on lihtne käsitseda ja ta on varustatud Easy Start süsteemiga.

Lati pikkus: 14"/35 cm
32 cm³ / **1,35 kW** / 4,3 kg
Väga mugav võtmeta ketipingutus ja ketivahetus.

EA3500S35B

Suurepärase saag küttepuid loikamiseks! Ülimerge käivituse, kõrgete ohutusnõuetele ja mugavusfunktsioonidega varustatud mootorsaag on soodsas hinnaklassis!

Lati pikkus: 14"/35 cm
35 cm³ / **1,7 kW** / 4,4 kg

EA4300F38C

Talunikusaag - sobib puude langetamiseks, laasimiseks, küttepuid loikamiseks ja järkamiseks. Magneesiumsulamist korpus on kerge ja vastupidav.

Lati pikkus: 15"/38 cm
42,4 cm³ / **2,2 kW** / 4,9 kg

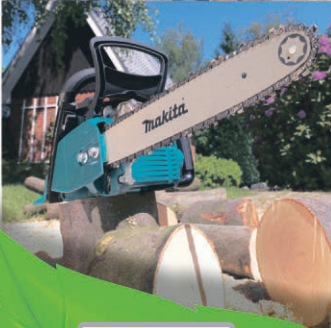
EA5000P38D

Profissaag - ideaalne saag langetamiseks ja palgilõikuseks. Tõhusam jahutus.

Lati pikkus: 15"/38 cm
50 cm³ / **2,8 kW** / 5,4 kg

MAKITA aia- ja metsatehnika saadaval hästivarustatud ehitus- ja metsakauplustes! Küsi Makita tooteid edasimüüjatelt. Lisainfo: www.makita.ee

süsteemiga varustatud saagi on väga kerge käivitada!

Daniele Antonucci: Küpros pole enam eurotsooni täisliige. Ta jääb ametlikult rahaliitu, kuid Küprose panga eurohoiused pole enam samad, mis ülejäänud liikmesriikides.

Investeerimispanga Morgan Stanley analüütiku hinnangul pole Küpros pärast kapitalipiiranguid enam eurotsooni täieõiguslik liige.

OMX TALLINN 52 nädalat

Tallinna börsi üldindeks, kajastab põhi- ja lisanimikirja aktsiate liikumisi.

TÕUSJAD

Heidelbergcement

55,85 EUR

+3,29%

Latvian Shipping

0,27 LVL

+3,09%

Valmieras Stikla

1,07 EUR

+2,88%

Nokia OYJ

2,53 EUR

+2,51%

Ruukki Group

0,41 EUR

+2,50%

Norilsk Nickel

16,56 RUB

+1,78%

Jaanuaris tõusis USA S&P Case/Shilleri eluasemehindade indeks võrreldes detsembriga 1%. See on oodatust rohkem.

Kas Tallinna või New Yorgi aktsiabörs?

Küllap on paljud börsihuvilised, kellel on piisavalt vaba raha, aega ja energiat, endalt küsinud: kas peaksin investeerimist alustama kohalikul Tallinna börsil või hoopis Ameerika Ühendriikides?

Sellele küsimusele ei saagi konkreetset vastust anda, sest börs loob iga päev kauplemiseks uusi võimalusi. Hinnad ja indeksid muutuvad ja iga muutuse taga on kindel põhjus.

Ei saa öelda, et üks börs on teisest halvem, sest seal on ainult 13 ettevõtet. Pigem on asi iga kaupleja või siis ka investori kodutöös ja võimaluste leidmises.

Samas pakub suurem börs ka rohkem võimalusi, ja mitte ainult ettevõtete arvu osas. Ameerika aktsiabörside päevane kogukäive on paar triljonit dollarit. See jääb küll alla valuutaturu ööpäevasele käibele, kuid on siiski märkimisväärselt suur.

USA börside käive ei tulene ainult aktsiatest, vaid ka erinevatest aktsiatega seotud väärtpaberitest nagu optsioonid ja futuurid. Investorile annab selliste vahendite olemasolu suurema võimaluse raha teenida. Samas on suurem ka risk raha kaotada.

Nii USA börsidel kui ka mitmel Euroopa börsil on võimalik aktsiaid lühikeseks müüa ehk teenida tulu aktsia hinna langusest. Lühikeseks müük tähendab väärtpaberitehingut, kus müüakse laenatud aktsiaid, mida müüja antud ajavahemikul ei oma. Müüja kohustub hiljem väärtpaberi kokkulepitud hinnaga tagasi andma. Tallinna börsil aktsiaid lühikeseks müüa ei saa ning kaubelda ei saa ka optsioonide ega futuuridega.

Tegelikult on erinevaid instrumente veelgi ja mõni neist on lausa nii keeruline, et nende hääldamisel läheb keel sõlme. Kõike ei peagi alguses teadma ja iga investori areng on individuaalne. Kui investor tunneb, et Tallinna börs hakkab kitsaks jääma ja ta tahaks proovida teist-suguseid instrumente peale aktsiate, siis tasuks kindlasti proovida USA või siis Lääne-Euroopa aktsiabörse.

Investorile on olulised ka teenustasud. Võrreldes USA börside teenustasudega, tuleb Tallinna börsil ostu- ja müügiorderite eest märksa vähem välja käia.

RAINER SAAD
rainer.saad@aripaev.ee

Ei saa öelda, et üks börs on teisest halvem, sest seal on ainult 13 ettevõtet.

KÜPROS

1600 Kreeka ettevõtet võib ukseid sulgeda

Vähemalt 1600 väikest ja suurt Kreeka ettevõtet, kelle peakontor asub Küprosel ja kes tegelevad laevanduse, kaubanduse või turismi-ga, võivad oma ukseid Küprose laenutehingu pärast sulgeda, vahendab Bloomberg Kreeka ärikoja juhti Vassilis Korkidist.

Korkidise sõnul on oht, et ettevõtted kaotavad kogu kapitali või kannatavad hoiuste maksustamise tõttu. "Cyprus Popular Banki sulgemine loob Kreeka turule tõsised probleemid, kuna varastatakse 4,3 miljardi euro eest hoiuseid ja võlakirju. Küprose ettevõtted ei suuda lähiajal maksta Kreeka ekspordi eest umbes 1,3 miljardit eurot," ütles Korkidis.

"Küprose laen kujutab endast Berliini lahendust pangaga- ja majandusprobleemidele, aga suur riigi sügavasse ja kauakestvasse majanduskriisi," lisas ta.

BÖRS

Tallinna Vesi: amet jätkab salatsemist

Tallinna halduskohus lubab Tallinna Vee tariifivaidlust arutada avalikult, kuid vaid osaliselt.

Läbipaistvuse huvides avalikku kohtuvaidlust nõudnud börsifirma leiab, et jätkuv salatsemine ettevõtte hinnametoodikas on murekoht nii klientidele kui ka kõigile ettevõtetele, kelle tegevust konkurentsiamet reguleerib.

Tänavu 20. märtsil otsustas Tallinna halduskohus vaid osaliselt rahuldada Tallinna Vee taotluse, mis palus menetluse avalikuks kuulutada. Kohus otsustas menetleda vaidlust „konkreetses veeteenuse hinna üle“ kinnises menetluses. See tähendab, et kohtumenetlus on avalik erastamisprotsessi, erastamislepingu seadusele vastavuse, hinnametoodika ja Tallinna Vee majandusnäitajate osas. Tegelikku hinnametoodikat ja konkurentsiameti põhjendusi arutatakse kinnisel istungil, kaitsmaks informatsiooni, mida konkurentsiamet käsitleb oma „ärisaladusena“, kirjutas Tallinna Vesi börsile edastatud teates.

Tallinna Vee hinnatariifid on Tallinnas püsinud muutumatuna 2010. aastast.

LANGEJAD

Elisa OYJ

14,73 EUR

-10,07%

Tieto OYJ

16,82 EUR

-5,51%

Telefonica SA

10,73 EUR

-4,58%

Outokumpu OYJ

0,59 EUR

-4,13%

LSR Group

4,15 RUB

-2,93%

Alma Media

3,66 EUR

-2,92%

Hispaania keskpanga sõnul langeb riigi majandus sel aastal prognoositust rohkem.

LOGISTIKAT EI TEE ILMA NUTITELEFONITA!

“Olles rahvusvahelises transpordis olnud juba üle 13 aasta, võin öelda, et aastatetagust aega ei saa võrrelda tänapäeva info kiire liikumisega.”

Henry Kanter, Lääne-Euroopa suunajuht, Henry@ebrex.ee

EBREX
LOGISTICS

24/7 kättesaadav

Kiire internet

EBREX EESTI OÜ

Reti tee 4, Peetri küla 75312, Harjumaa
telefon +372 667 9620

WWW.EBREX.EE